דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום חמישי, י"ג בניסן תשמ"ח, 31 במרץ 1988 ● גליון 19385

היום 12 עמודים ● המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר
- הטרור של ח"כ מיכאל איתן / טובה צמוקי.
- כור – מוציאים ראש מהחול / מוריה אבנימלך.
- הנוער מרוצה מהיד החזקה / יעל פישביין.
- הצעה לחג / צבי כסה.
- חיים במתח בירושלים / יורם לוי.
- בורסה וכלכלה (עמ' 5־4), ספורט (11), בידור (12).

מזג האוויר

(ע). הטמפרטורות הצפויות להיום: ירושלים: 6־14, רמת־הגולן: 5־15, נהריה: 8־19, צפת: 4־13, חיפה: 14־21, טבריה: 9־21, נצרת: 8־17, עפולה: 7־19, שומרון: 7־16, תל־אביב: 10־19, לוד: 8־19, יריחו: 8־24, באר־שבע: 7־19, אילת: 14־24. נאה לימים הקרובים עם התחממות הדרגתית.

חרף ארבעה הרוגים וכ־50 פצועים מירי בתקריות בשטחים

ידענו ימים קשים יותר – מסכמים בצה"ל את יום האדמה ● סיפוק מן השקט במגזר הערבי

מאת דני רובינשטיין, מלי ולינגר ודני צדוקי, סופרי „דבר"

„יום אדמה" שקט יחסית היה במגזר הערבי בישראל, ואילו בגדה המערבית נהרגו ארבעה ובניהם אישה, וכ־50 נפצעו מירי בעשרות ההתנגשויות בין הצבא לצעירים ערבים. ההתנגשויות אירעו אתמול בקרוב ל־30 כפרים ונראה כי צה"ל הגיב בתקיפות מירבית ובידי לכל נסיון של הפרת סדר.

בעוד שבערים הגדולות ביהודה ובשומרון ובמזרח ירושלים התקיימה שביתה מלאה והרחובות היו ריקים הרי סיורי צה"ל שהגיעו לכפרים רבים, ובניהם למקומות נידחים, נתקלו במפגינים ובמחסומים.

ליד הכפר דיר אבו־משעל מסרו אתמול לפנות בוקר חיילי מחסום צבאי שנורו עליהם כמה יריות, ככל הנראה מאקדח. כוח צבאי שניסה להתחקות אחרי עקבות היורים נכנס לכפר דיר אבו־משעל כדי לבצע סריקות ומעצרים. על־פי דיווחי צה"ל היתה באחד הבתים התנגדות למעצר וניסו לתקוף את החיילים בסכום ובמגרפה. חייל אחד נפצע והאישה, חג'יה רביע, בת 50, נורתה ונהרגה. בניה, מוסא בן 22 ועיסא בן 28, נפצעו וכן בעלה יוסף, בן 85. אחרי התקרית ביקר במקום שר הבטחון ואלוף פיקוד המרכז.

בכפר שיוח מצפון לחברון נתקל צה"ל במפגינים ופתח באש. עבר

(המשך בעמוד 2)

מאת יוסי ליבוביץ ואריאלה ראובני, סופרי „דבר"

יותר מ־10,000 איש השתתפו אתמול בעצרת המרכזית לציון „יום האדמה" בכפר סחנין שבגליל המערבי. 21 איש נעצרו אתמול בחשד להפרות סדר ואילו רוב הפועלים הערביים התייצבו למקומות עבודתם.

במהלך העצרת בסחנין נשמר השקט על־ידי סדרנים מטעם המארגנים ואילו כוחות משטרה, כולל שוטרי הימ"ם, רוכזו בתחנת משגב במרחק של כ־2 קילומטרים מהכפר.

תצפיות של שוטרים על הגבעות מסביב לכפר דיווחו להפ"ק

(המשך בעמוד 2)

טייבה: הפגנה שקטה

(צילום: אילן אוסנדרייבר)

האמבולנסים של מד"א מקורקעים מהלילה

מאת רנקה הריס, סופרת „דבר"

הלילה בחצות יקורקע כל צי האמבולנסים של „מגן דוד אדום" לאחר שאזלו הכספים לחידוש הביטוח, העובדים לא יקבלו משכורות ובתחנות לתרומות דם אין יותר שקיות לאיחסון דם. „ממחר בבוקר עם ישראל בצרות" אמר אתמול ל„דבר" דובר „מגן דוד אדום" משה דיין, שמסר על הקיצוצים.

ראש הממשלה יצחק שמיר יכנס הבוקר לעובי הקורה של הבעיות שהביאו את שרותי העזרה הראשונה בארץ לסף השיתוק, כך נמסר מלשכתו.

במרכז מד"א בתל אביב מתכנסים הבוקר ראשי הרשויות המקומיות מכל הארץ, שהוזעקו לישיבת חרום על ידי מרכז השלטון המקומי. צפויה התנגדות כללית לגזירת האוצר לסגור ולבטל קיומם של 19 מוקדים ותחנות עזרה הראשונה של מד"א ב־1 באפריל.

שר האוצר משה נסים נפגש אתמול עם נציגות הוועד הארצי של עובדי מד"א והודיע להם כי משרדו איתן בדעתו לסגור את 19 המוקדים ותחנות מד"א ברחבי הארץ. עם זאת הבטיח השר נסים לשחרר מיליון ש"ח (מתוך חוב של 3 מיליון) לתשלום משכורות נטו לעובדי מד"א ללא תשלום מס הכנסה והביטוח הלאומי.

הנהלת מד"א הגיבה בחריפות ואמרה כי פעולה זאת, כשלעצמה, מהווה עבירה על החוק. עוד נמסר כי בדו"ח הבודק צויין ששיטה זו של תשלום משכורות נטו, ללא ניכוי מס הכנסה וביטוח לאומי, הביאה את מד"א להוצאות גדולות למס הכנסה בידיעת המשרדים הנוגעים לדבר. מההנהלה נמסר, שהסכום של מיליון ש"ח, שהאוצר מוכן לשחרר, לא יוכל לשמש לתשלום המשכורות

אש"ף הסמיך מתונים לפגוש את שולץ ● שולץ: אני לא אזום מפגש, עכשיו תורם

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בוושינגטון

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ארה"ב לא תבקש לפי שעה מן המזכיר הכללי של האו"ם לשגר הזמנות לוועידת שלום בינלאומית במזרח התיכון, אם תתגבש ועידה כזאת, היא תעמוד על הגבלות מסביבתית. בדברים האלה אמר אתמול מזכיר המדינה של ארה"ב, ג'ורג' שולץ.

שולץ שוחח עם קבוצה של עתונאים ישראליים ואמר בהתייחסו למזכיר הכללי של האו"ם: „אין טעם שאבקש ממנו לעשות משהו עד אשר אדע מה מוכנים אנשים אחרים לעשות. אם די אנשים יהיו מוכנים ללכת לוועידה מן הסוג שאנחנו חושבים עליה, כי אז כדאי לו לשגר הזמנות".

שולץ הוסיף מייד את הסייג הבא: „היכן, לוועידה שאנחנו חושבים עליה יש מגבלות מובהקות, ואם אנשים ייענו להזמנות, הם מקבלים עליהם גם את המגבלות. ועליהם לדעת, שאנחנו נעמוד על קיום המגבלות האלה".

הוא חזר על עמדתו, שלוועידה בינלאומית לא תהיה „שום סמכות לבטל הסכמים, או להגיד לאנשים על מה עליהם להסכים".

מזכיר המדינה סיפר, כי את העמדה הזו מייצג מעיקרה נשיא סוריה, חאפז אל אסד, אשר אמר לו „מדוע שאני ארצה ללכת לוועידה כזאת?". כאשר עלה העניין בשיחות שולץ עם שר החוץ הסובייטי, אדוארד שווארדנאדזה, השיב השר הסובייטי, כי ממשלתו רוצה ועידה בעלת סמכויות. „אמרנו", המשיך שולץ, „שזה לא הרעיון שלנו, לא נלך לוועידה מן הסוג שלכם".

בארה"ב נמסר אתמול מפי מקורות פלשתיניים כי אש"ף הסמיך נציגים פלשתיניים מתונים של השטחים להיפגש עם שולץ בביקורו הקרוב במזה"ת.

הם הוסיפו, כי החלטה זו נתקבלה כדי לבטא שביעות רצון של אש"ף, בעקבות הפגישה שקיים שולץ בשבת שעברה עם שני פרופסורים אמריקאים ממוצא פלשתיני, חברי המועצה הלאומית הפלשתינית.

במהלך השיחה חזר השר האמריקאי שלוש פעמים על הצורך לשתף נציגים פלשתיניים בוועידה הבינלאומית. פעם אחת אמר: „הישראלים יצטרכו למצוא דרך להידבר עם פלסטינים, בלעדי צריכים". פעם אחרת, כאשר חזר והצדיק באריכות רבה את פגישתו עם שני הפרופסורים הפלסטיניים בשבוע שעבר, העיר מזכיר המדינה: „אני חושב שאנשים צריכים להבין, שהפלסטינים מעורבים, ועלינו למצוא דרך להיות איתם בקשר".

(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה
- בג"ץ סירב לעתירת כתבי החוץ / עמ' 2
- „יום האדמה" – סופרי „דבר" מדווחים / עמ' 3
- אדגר פור נפטר בפאריס / „אנשים" – עמ' 5
- מיקרוציפס מסכנים בשים הרוח? / עמ' 6
- לקראת פסח מאות ממתינים למקום בבתי ההארחה / עמ' 6

שמיר: פגישת שולץ עם הפלשתינים – סטירת לחי

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

ראש הממשלה יצחק שמיר הגדיר אתמול את פגישת מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ עם שני הפרופסורים הפלשתינאים, אנשי „המועצה הפלשתינית", כסטירת לחי.

בישיבת שרי הליכוד חזר שמיר על עמדתו, כי ההצעה לזמן את ראשי ישראל וירדן ל„אירוע" בינלאומי במסגרת ועידת הפסגה בין רייגן לגורבצ'וב אינה אבודה. „איני מקבל את רעיון הוועידה הבינלאומית", הדגיש שמיר, אך בירך את עצם המאמץ האמריקאי לקדם את השלום באיזור. „אני מצפה לראות באיזור רגע יבוא שולץ לביקורו הבא", ציין שמיר.

עם נצחונו של המר

השר שפירא פורש מהמירוץ במפד"ל

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

אף שהשר יוסף שפירא וחבריו שומרים על „אין תגובה" בתשובה לשאלה אם החליט לא להתמודד על מקום ברשימת המפד"ל לכנסת ה־12, ידועים במפד"ל שאכן זו כוונתו.

בסוף השבוע שעבר התכנסה סיעת מצ"ד להפקת לקחים מהצלחתו של זבולון המר לחצות את מחסום 60 האחוז. בעיקבות התוצאה הגיעו חברי הסיעה למסקנה שיוסקה שפירא עצמו מחוסל בגלל מלחמתו הטוטאלית בהמר, והטילו עליו את האחריות לכשלונה של מצ"ד כולה. כמה מהחברים רמזו לשפירא שעליו לשאת בתוצאות ולהסתלק מהמירוץ, כדי לפנות מקום למועמד אטרקטיבי.

מזכ"ל המפד"ל, הרב יצחק לוי, יוצא מצ"ד, כבר הודיע על כוונתו להתמודד על מקום ברשימה לכנסת, והדיבורים על מועמד אטרקטיבי מכוונים לחנן פורת, שעד סוף השבוע שעבר התלבט אם להתמודד על הכללתו ברשימה. חברי מצ"ד תבעו משפירא תשובה במהלך השבוע הזה, כדי לאפשר למועמדים האחרים להתארגן לקראת הבחירות הפנימיות על הרכבת הרשימה, שיתקיימו ב־17 באפריל.

הוועידה העשירית של „הפועל" נפתחה אתמול בהשתתפות הנשיא הרצוג, מזכ"ל ההסתדרות קיסר ומזכ"ל הפועל יצחק אופק (צילום: יצחק הררי)

גורבצ'וב: מוכנים למצוא דרך לחידוש היחסים עם ישראל

מוסקווה (רויטר). – מנהיג ברה"מ מיכאל גורבצ'וב שב והודיע אתמול, כי מוסקווה מוכנה למצוא דרך לחדש את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל שנותקו ב־1967 – כך מסר אתמול העיתון „פראבדה".

הנושא עלה במהלך שש שעות השיחה בין גורבצ'וב ובין מזכיר המפלגה הקומוניסטית האיטלקית אלסאנדרו נאטה.

„במסגרת ההכנות לוועידה בינלאומית ואגב ניהולה תימצא דרך לחדש את היחסים התקינים בין ברה"מ וישראל", ציטט הביטאון הקומוניסטי מדברי גורבצ'וב.

בידיעה נפרדת מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס", כי מרפאה מיוחדת לטיפול במחלות עצם בקורגאן שבסיביר מתכוננת לקבל קבוצה של חולים פלשתינים, שנפצעו במהומות בשטחים הכבושים על־ידי ישראל.

רמז לאפשרות הקדמת הבחירות?

נתניהו מתפטר כדי „לרוץ" מטעם הליכוד

מועמדו של פרס לאו"ם – אשר בן־נתן

מאת עליזה ולך ויוסי מלמן, סופרי „דבר"

שגריר ישראל באו"ם, בנימין נתניהו, הגיש אתמול מכתב התפטרות מתפקידו לשר החוץ שמעון פרס והודיע על כוונתו להתמודד על מקום ברשימת הליכוד לכנסת הבאה.

זה מכבר היה ידוע שנתניהו מתכוון להשתלב במערכת הפוליטית מטעם הליכוד. היה ידוע גם שהוא מתכוון להתפטר מתפקידו בקיץ, בהנחה שהבחירות יהיו במועדן. אמש, בראיון לטלוויזיה, נימק נתניהו את מועד התפטרותו ברצונו להשתלב במערכת ההסברה הפנימית למען הדיפת היוזמה האמריקאית.

עם זאת, לא מן הנמנע, שהוא מעריך כי דחיית היוזמה האמריקאית, או סירוב להיענות להזמנה לוועידה בינלאומית, אם תוגש לישראל, תביא את ראש הממשלה, יצחק שמיר, להקדים את הבחירות. במקרה כזה עליו להתחיל את תקופת הצינון שלו מוקדם יותר.

שר החוץ שמעון פרס מועיד את אשר (ארתור) בן־נתן לתפקיד שגריר ישראל באו"ם ואולם יצחק שמיר מתנגד להצעה זו והוא מעוניין למנות איש מטעמו.

אחת האפשרויות שהועלתה היא כי ראש הממשלה וממלא מקומו יגיעו לסיכום בקשר למינוי השגריר באו"ם במסגרת עיסקה שבה ייבחרו גם השגרירים של ישראל למצרים ולצרפת.

שמיר אמר אמש כי הוא מצטער על שישראל מאבדת „את אחד הדיפלומטים המבריקים שעשה עבודה מזהירה בזירה הבינלאומית" אך הוא שמח על „התרומה שהוא יביא למערכת הפוליטית בישראל".

בני גאון מהקו־אופ מועמד למנכ"ל „כור" לאחר התפטרות ישעיהו גביש

ראשי התאגידים בחברת העובדים – להתייעצויות ● במכתב ההתפטרות טוען ישעיהו גביש כי עמדת מזכ"ל ההסתדרות מנעה פירוק „אליאנס" ומכירת „פניציה" ● קיסר: תוכנית ההבראה לא היתה מבריאה אלמלא הטלתי כל כובד משקלי

מאת מוריה אבנימלך, חיים ביאור ואמנון אמיר

בני גאון הוא המועמד לנהל את קונצרן „כור" לאחר שישעיהו גביש הודיע אתמול על התפטרותו. עדיין לא נקבע מי יהיה יורשו של בני גאון בניהול „קו־אופ".

נראה כי בשלב זה תסתיים בכך סוגיית החילופים בשדרה המרכזית של חברת העובדים, אף־כי צפויים חילופים בתוך „כור" עצמה, כאשר מנהל „אליאנס" כבר שוקל התפטרות.

לעומת זאת, אמרו אמש מקורות יודעי דבר כי החילופין בהנהלת „הסנה" יידחו. לפי ידיעות קודמות עמד ריצ'ארד ערמון, משנה למנכ"ל בנק הפועלים, להחליף את אלפרד גולץ בהנהלת „הסנה" באמצע השנה. עתה נראה כי חילופין אלה יעוכבו.

לסופר „דבר" נודע, כי ראשי התאגידים הגדולים בחברת העובדים קיימו אמש התייעצות בעקבות התפטרותו של ישעיהו גביש. סוכם כי הדאגה למשק העובדים מחייבת להמשיך

(המשך בעמוד 2)

ישעיהו גביש

פרונט של דבר

גם מנהלים משלמים

מאת דוד שריביט

הודעת ההתפטרות הדרמאטית של מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, שמה אתמול קץ למחול של ניחושים סביב המשך תפקידו בראשות הקבוצה העסקית הגדולה ביותר במדינה. אבל גם אם הקדימה התפטרותו והיתה צפויה בסמוך לפרסום הפסדי העתק של הקבוצה בשנת 1987, היא פתרה שבר עמוק בשדרה הניהולית של משק חברת העובדים.

(המשך בעמוד 2)

ראיתם בטלויזיה, קראתם בעתונים,
הכי זול - הריבוע הכחול!!!

הקניה הטובה ביותר 1988

היפר קו־אופ • סופר קו־אופ של רשת הריבוע הכחול, קו־אופ רעננה, קו־אופ הרצליה ורמת־השרון

קו אופ | קו אופ | קו אופ | היפר קו־אופ | קו אופ | קו אופ | קו אופ

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

ידענו ימים קשים יותר – מסכמים בצה"ל

(סוף מעמוד 1)

אל־ברים ואלאיקה בן 25 נהרג. שישה נפצעו מירי וארבעה ממכות. בכפר בדוקה מצפון לשכם נהרג חאלד צלאת, בן 22, ושני צעירים נוספים נפצעו. הרוג נוסף, הוא שאקר אל־מלטה, בן 20, תושב הכפר דיר אבזיע סמוך לביתוניה.

נראה כי סיורים של צה"ל הרגו אתמול מהשמידה השגרתית על צידי התנועה הראשיים וכך נמסר על פצועים מירי בעשרות מקומות: באל־יאמון שבעה פצועים, בגור אישמס חמישה פצועים, בשוויכה שני פצועים, בעתיל פצוע אחד, בדיר גוסון שני פצועים, באדיק פצוע אחר, בביתוניה פצוע אחד, בבני־נעים ארבעה פצועים, ביאטה, בבית אומר, בגוסן, באל־עזריה, בירזית ובאל־פואר – בכל אחד מהם היה פצוע אחד.

בצומת הארס נמסר על הטלת בקבוקי תבערה על רכב ישראלי ויד שגרם לפציעת צעיר ערבי. עוד נמסר על תקריות בארתאס (ליד טול־כרם) ובכפרים נוספים.

בתקריות אתמול נפצעו באורח קל ונחבלו שלושה חיילים ושלושה אזרחים ישראלים.

סיירת תנועת „כך"

בעוד הכניסה לשטחים אסורה רשמית לעתונאים ולאזרחים ישראלים שאינם מתגוררים בהם נמסר אמש כי חברי תנועת „כך" של הרב כהנא המתגוררים בחברון ובקרית ארבע ערכו סיורי בטחון משלהם בסביבה. סיורים כאלה נערכים על ידם בכל התקופה האחרונה ואתמול נמסר כי הם גם פתחו באש במספר מקרים.

העתונות הפלשתינית

אלוף פיקוד המרכז הוציא אתמול צו סגירה למשרד סוכנות העתונות הפלשתינית השוכנים במזרח ירושלים. הצו הוא לשישה חודשים. משרד זה נוסד על־ידי רעדואן סוויל ומנוהל כיום על־ידי אברהים קרעין. קרעין סיפר אתמול כי זומן בבוקר למשטרה ושם נמסר לו הצו. הוא דוחה מכל וכל את ההאשמות כי משרדו קשור לאש"ף ולחזית העממית. הצו לא סגר את השבועון „אל־עואדה" היוצא לאור על־ידי עובדי משרד זה ומשרדי השבועון היו אתמול פתוחים. יצויין כי כל העתונאים הזרים וכן שגרירויות וקונסוליות בארץ נעזרו בחומר הרשמי השוטף שהפיץ משרד זה.

„היו ימים קשים יותר"

„נערכנו לגרוע ביותר ובאופן ודאי – מה שהלך פה היום לא היה הכי גרוע. כבר היו ימים הרבה יותר קשים", סיכם אתמול סרן אלון את אירועי היום בגיזרתו באיזור טול־כרם שבשומרון.

מפקדי צה"ל האחרים באיזור השומרון הביעו הערכה דומה לגבי סיכום „יום האדמה" במרחב השליטה שלהם, בעיקר על רקע ההתרעות המוקדמות לפעילות יוצאת דופן בשומרון.

במהלך יום אתמול אופיינה פעילות צה"ל באיזור השומרון בהפגנת נוכחות מוגברת ביותר בערים הגדולות, בסיורים לאורך הצירים בין הכפרים ובמגעה להרבה מאוד הפרות סדר בהיקפים שונים שהתחוללו על הצירים הראשיים ובכניסות לישובים.

בערים הגדולות נשמר ברוך כלל הסדר ועיקר הפרות הסדר היו בכפרים הקטנים, חלקם כאלה שכמעט לא היתה בהם בעבר נוכחות של צה"ל עד לפעילות המוגברת משני הצדדים אתמול. הפרות הסדר התבטאו ביידוי אבנים, הבערת צמיגים וחומרים דליקים אחרים לרוחב הכבישים, פיזור אבנים ומכשולים אחרים לשיבוש התנועה. ברבים מן הכפרים באיזור חסמו התושבים את דרכי הגישה אל הכפר וברוב המקומות נתלו דגלים פלשתינאיים על חוטי החשמל ועל קירות הבתים.

בחלק מן המקרים כוחו מפקדים לפנות מחסומים בכניסות לכפרים ולהוריד את הדגלים ובמקומות אחרים נשמר המרחק. בשומרון נעצרו כמה עשרות מיידי אבנים ומפירי סדר. נראה כי עיקר הפגיעות בתושבים היו כתוצאה מתגובה מהירה ותקיפה ביותר של חייל ומפקדי מילואים וכוחות סדיר שקיבלו הנחיות ברוח זאת.

(סוף מעמוד 1)

המשטרתי על הנעשה בעצרת. בסביבות השעה 14.00 נהרו אלפים מתושבי סכנין לבית הספר בפאתי הכפר תוך שהם קוראים סיסמאות לאומניות. כעבור שעה ומחצה הגיעו למקום אלפים נוספים מהכפרים הסמוכים, דיר־חנא ועארבה בתהלוכה ססגונית עם תזמורות וכרוזות בנוסח „אש"ף הוא הנציג הלגיטימי", „תחי ההתנגדות הפלשתינאית של העם בשטחים" וכן לוח עליו נרשמו שמות ההרוגים ב„יום האדמה" הראשון.

בראש התהלוכה הונף ילד בן חמש חבוש בכפיה שסימן את האות „וי" באצבעותיו. העצרת נפתחה בדקת דומיה לזכר קרבנות יום האדמה הראשון ולאחר מכן נאמו חברי הכנסת תופיק טובי ומוחמד מיעארי וכן ראשי הרשויות מדיר־חנא, מעארבה ומסכנין. בין עשרות העתונאים וצוותי הטלוויזיה הזרים בלט גם צוות מהטלוויזיה ההונגרית.

נעצרו 21

במהלך הפרות הסדר שארעו ב„יום האדמה" בגליל נעצרו 21 איש, חשודים בהבערת צמיגים, ביידוי אבנים לעבר כלי רכב, בהנפת דגלי אש"ף ובציור סיסמאות עוינות. על כך מסר אמש מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, ניצב שלמה חרון.

במשך 24 השעות האחרונות נרשמו ארועים רבים של הפרות סדר בגליל. שלשום בלילה הוקמו שני מחסומי צמיגים שהובערו על הכביש בין הכפר שיח דנון לכפר יאסיף. שלושה חשודים משיח דנון נעצרו לחקירה.

סמוך לחצות עלו שלושה צעירים מהכפר מג'ד'ל כרום על אוטובוס שנסע מצפת לחיפה. במהלך הנסיעה הבעיר אחד הצעירים ניירות וכיסא במטרה להצית את האוטובוס. שוטר ממרחב חיפה שנסע באוטובוס ניסה לעצור את המצית ...

שרון תוקף את שמיר: שיקולים צרים, לא ממלכתיים

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

לאחר שתקף את מדיניותו של שר הבטחון יצחק רבין בא שר התעשיה והמסחר אריאל שרון חשבון עם ראש הממשלה יצחק שמיר.

בסיום ישיבת הקבינט אתמול דרש שר התעשיה והמסחר להעמיד להצבעה את הצעותיו לפתרון ההתקוממות בשטחים. יצחק שמיר סירב ובתגובה אמר שרון שראש הממשלה נוקט שיקולים צרים ולא ממלכתיים.

הישיבה השבועית של הממשלה נפתחה אתמול בסקירה של שר הבטחון יצחק רבין שסיפר על היערכות צה"ל בשטחים ועל הכוונה לתגבר את הכוחות הנמצאים בהם בעזרת מערך המילואים. שר הבטחון הדגיש כי תימשך המדיניות הננקטת שנועדה להכביד על תושבי השטחים, כל עוד אין רגיעה.

שר התעשיה והמסחר הציע את הצעותיו המוכרות, הכוללות, בין השאר, חקיקת חוקים שיביאו לגירוש כל מיידה אבנים, והוצאתם אל מחוץ לחוק של כל הארגונים הפוליטיים במזרח ירושלים, המזוהים עם אש"ף והפסקת משא ומתן עם ירדן, כל עוד יימצאו על אדמתה משרדים ונציגויות של ארגוני המחבלים הפלשתיניים.

שר החוץ שמעון פרס העיר: על איזה משא ומתן עם ירדן אתה מדבר? אם תמשיכו כך תבריחו את ירדן.

גם מנהלים משלמים

(סוף מעמוד 1)

ועוזרי השכר הזה הגיעו אתמול עד לשבתו של מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו, שגם הוא שקל את מעמדו בעקבות הליכתם של גביש מ„כור" וגולץ מ„הסנה" – אך החליט להישאר על משמרתו.

בראש וראשונה משלם גביש את מחיר הסתבכותו של „כור" בהפסדי ענק בשנת 1987. מבחינה זאת ההתפטרות היא שיעור חינוכי טוב למשק חברת העובדים על מנהליו ועובדיו. אך גביש משלם בתפקידו גם בגלל הגשמה תמימה וישרה של כללי המשחק במשק ההסתדרותי, שבתקופות משבר מציבים למנהליו קשיים כפולים ומכופלים מאלו הקיימים במשק הפרטי והממשלתי.

למרות זאת העילה המיידית להתפטרות, משבר הגיבוי בפרשת „אליאנס", שבה ראה גביש מבחן ליכולתו ולמחוייבות

עתירה על סגירת השטחים לתקשורת

בג"ץ סירב להוציא צו־ביניים שיאפשר הסיקור לעיתונאי חוץ

(עו). – בג"ץ הוציא אתמול צו על תנאי הצווה לממשלת ישראל, שר הבטחון ולמפקדי כוחות צה"ל ביו"ש ועזה לאפשר לעיתונאים חברי איגוד כתבי החוץ בישראל, להיכנס לשטחים ולבצע את עבודתם העיתונאית. בג"ץ הורה לפרקליטות המדינה להגיש את תשובתה לעתירת כתבי החוץ תוך 30 יום, אך סירב להוציא צו ביניים שיאפשר לכתבים הזרים לסקר את הנעשה בשטחים עד ליום ו' לפנות בוקר, המועד שבו יסתיימו ההגבלות שהטיל צה"ל על הכניסה לאזורים אלה.

איגוד עיתונאי החוץ בישראל תקף בעתירה שתי נקודות עיקריות. האחת: סגירת השטחים, הפוגעת חמורות בעקרון חופש הביטוי. השנייה: שלילת עקרון סיקור הנעשה בשטח, באמצעות נציגות מצומצמת של עתונאים (פול).

נציגת פרקליטות המדינה, עו"ד נילי ארד, אמרה לשופטים כי בשטחי יו"ש יש ביומיים האחרונים שני צוותי „פול", שבכל אחד מהם בין שמונה ל־16 עתונאים, המייצגים את כל התקשורת הישראלית והזרה. צוות נוסף מסייר ביומיים האחרונים ברצועת עזה.

פרקליט עתונאי החוץ, ד"ר ישראל לשם, תקף את הסדר ה„פול": „עתונאי המשתתף ב„פול" אינו יכול להשתמש במקורות, הוא גם אינו יכול להביא מהשטח סיפור בלעדי. „פול" מאפשר עריכת כתבה בערך של תאור טיול בית ספר. זו חוויה מתמרת בכיוון בלתי רצוי, נוח למפקדים בשטח ולמימשל, ובג"ץ צריך לעמוד בפרץ".

על הערות אלה הגיבה עו"ד ארד, „זו מלחמה ממש, פני השטח הם כפני במלחמה. לכן, ראה המפקד הצבאי צורך לסגור את השטח ולהכריזו כשטח צבאי. בג"ץ לא יכול להיכנס לשיקול הדעת של המפקד הצבאי. לא גודל האיזור קובע אלא המצב בשטח", אמרה.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות

הייצור נעצר בשורה של מפעלים ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

בשורה של מגזרים ניכרת עצירה בייצור. מדובר במפעלים ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים. זאת אמר אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד.

לדבריו, הקשיים אליהם נקלעו המפעלים אינם נובעים מעלות השכר כפי שטוענים המעסיקים, אלא מבעיות ניהוליות. הברפלד ציין שהשפל בפעילות פוקד את התעשיה האווירית, מפעלי טכסטיל ומזון, משחטות ואירגוני קניות וכן קונצרן „כור" והמפעלים „אליאנס" ו„ראל".

בינתיים, נמסר, שהסתדרות עובדי המדינה תכנס את מוסדותיה לאחר חג הפסח, כדי לקבל החלטה על נקיטה באמצעים אירגוניים, אם לא תחזור בה נציבות שירות המדינה מסירובה לתקן את רמות הדירוג במסלולי הקידום הארציים. הסתדרות עובדי המדינה דורשת גם שעובדי המדינה יקבלו מקדמה מאפריל על חשבון הסכם השכר הצפוי להיחתם בחודשים הקרובים.

הסתדרות פועלי הבניין קראה לועדי העובדים ב„סולל בונה" ובחברת „חירות" כי יימנעו מעיצומים לפחות עד לאחר חג הפסח. בהסתדרות זו מקווים כי בתוך ימים אחדים יפרסם חיים הברפלד את פסיקתו בעניין התביעה של עובדי „סולל בונה" ו„חירות" לקבל תוספת שכר של 10 אחוז כפי שקובע הסכם העבודה האחרון שנחתם בענף.

נהרג בהתנגשות חזיתית

(עו). – נתן יורמן (33) מאשקלון נהרג אתמול בהתנגשות חזיתית בין מכוניתו למכונית אחרת ליד צומת משען.

התאונה אירעה ב־06.30 כשיורמן נסע ברכבו מדגם פיאט 127 מאשקלון לכיוון קריית גת. ליד צומת מושב משען התנגש חזיתית עם סובארו שבאה מהכיוון הנגדי.

מעוצמת ההתנגשות ירדה הפיאט לתעלה בצד הכביש ויורמן נלכד ברכבו. למקום הוזעקו מכבי האש לחילוצו וכן ניידת מד"א. כל נסיונות ההחייאה עלו בתוהו.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי חדרה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תכנית מפורטת הנקרא:

„תכנית מס' חד/585 א' – שינוי בינוי, חניות, בניה בפיאצה", המהווה שינוי לתכניות הבאות:

חד/585 – הסדר ושיקום הפיאצה, רח' סמואל הרצל.

חד/765 (מ"ח) – מע"ר.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 10036, חלקות 48, 49, 127, 184, 185, 191, 192, 282.

חלקי חלקות 64, 119, 127, 49.

המקום: בצומת רחובות הרברט סמואל והרצל.

עיקרי התכנית:

1. קביעת שטחי הבניה המותרים סמוך לפיאצה.
2. מתן לאפשרות לבניית מבנים בגובה 7 קומות מעל קומת חניות ומרתף, סמוך לפיאצה.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

התצהיר יינתן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

משה גלנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ"ו באדר התשמ"ח
15 במרס 1988

צד"ל פוצץ מבנים ששימשו מחבלים באיזור הבטחון

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

כוח צד"ל סרק אתמול בבוקר את איזור הכפר השיעי רומאן השוכן כמה מאות מטרים מצפון לאיזור הבטחון בגיזרה המרכזית של דרום לבנון. הכוח הסורק נמנע מלהיכנס לתוך הכפר עצמו.

בתום הסריקות פוצץ הכוח ארבעה מבנים נטושים ששימשו מחסה למחבלים ושמהם ירו מחבלים בשבוע האחרון אש מנשק קל ופצצות אר־פי־ג'י ומרגמה לעבר סיורי צה"ל וצד"ל שנעו על גבול איזור הבטחון.

במהלך הסריקות התנהלו לסירוגין חילופי אש מנשק קל ומרגמות בין הכוח הסורק לבין מחבלים, אשר הסתתרו בתוך הכפר רומאן והטרידו את הכוח הסורק. גם בתוך המסגד של הכפר ירו המחבלים לעבר הכוח הסורק. בתוך הבתים שנסרקו, נתגלו אמצעי לחימה אשר נלקחו על ידי הכוח בתום הסריקה.

בשעות הצהרים שב כוח צד"ל לאיזור הבטחון. במהלך חילופי האש נפצעו קל שניים מחיילי צד"ל מנתזים של פגזים. יצויין כי בחודשים האחרונים מורגשת עליה בנסיונות הפיגוע ביחוד באמצעות ירי מנשק קל ופגזי מרגמה לעבר כוחות צד"ל וצה"ל הפועלים על גבול איזור הבטחון. בשבועות האחרונים ירו המחבלים כמעט מידי יום מתוך הכפר רומאן אש מנשק קל ופצצות אר־פי־ג'י ומרגמה לעבר כוחות צה"ל וצד"ל ואף נפצע חייל צה"ל מאש זו.

11 הרוגים

(עי"ז). – משטרת לבנון מסרה אתמול בצור, כי צד"ל פשט אתמול על כפר רומאנה, לאחר הפגזות ונתחים על האיזור, והרג 11 אנשים ופצע תשעה בקרבות רחוב קצרים עם אנשי חיזבאללה ואנשי המליציה המוסלמית אמל, והפגזות שקדמו לפשיטה.

כתב רויטר מסר כי קצינים ישראלים ליוו את הכוח של צד"ל יחד עם טנקים ונגמ"שים, והכוח כבש חלקים של העיירה וישב בהם משך שבע שעות. תושבים אחוזי הלם יצאו לאחר נסיגת הכוח מבתיהם המופגזים, שאחדים מהם עדיין בערו. אחרים זעקו לעזרה כשהם אוחזים בהלם. אחרים ארזו חפצים כדי לברוח, מחשש להתקפה נוספת.

יחידה של 150 חיילי צד"ל, בסיוע שמונה טנקים מדגם ט.54, חדרה בשעה 08.30 לעיירה השיעית, הנמצאת מחוץ לרצועת הבטחון, ונתקלה שם בהתנגדות. המשטרה מסרה כי מספר אנשי חיזבאללה נהרגו בקרבות, וכן שלושה אזרחים לבנוניים. כן נהרגו שני מצרים ונפצע שלישי, כאשר נסעו במכונית בעיירה הסמוכה כפר סיבנית. נפצעו גם חמישה אזרחים לבנוניים בהפגזה על כפר רומאנה. ארבעה אנשים נפצעו בהפגזות על נאבטייה, והמשטרה מסרה כי 150 פגזים נחתו על כפר רומאנה, כפר סיבנית ונאבטייה. מטוסים ישראליים חגו מעל לכפר רומאנה במהלך הקרבות, ואנשי חיזבאללה ירו לעברם.

★ איש משטרה ושני מתנדבי המשמר האזרחי מואשמים בתקיפת שני צעירים ערבים שלא כדין בעת בדיקת כלי־רכב שהגיעו מהשטחים, במחסום שהוקם במיוחד לשם כך ליד בן־שמן. הנאשמים הם השוטר יהושע גונה (25) מרמלה ושני מתנדבים במשמר האזרחי בלוד ראובן ספיר ויעקב כהן, בני 21.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי חדרה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תכנית מפורטת הנקרא:

„תכנית מס' חד/248 ה' – שינוי כניסה מכביש מס' 4 לאזור תעשיה חדש, חדרה".

המהווה שינוי לתכנית:

חד/248 ד' – הרחבת אזור התעשיה הקיים בחדרה.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 10014, חלקות 30, 32, 34, 36, 40, 42, 46 וחלק מחלקה 1.

גוש 10016, חלקי חלקות 129, 130, 132, 169, 171, 173, 175, 178, 180, 263–265, 271.

המקום: דרומית לאזור התעשיה הקיים ומזרחית לכביש חיפה – ת"א הישן.

עיקר התכנית: קיפור הכניסה לאזור התעשיה מכביש חיפה – ת"א הישן.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

התצהיר יינתן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

משה גלנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
י"ז באדר התשמ"ח
8 במרס 1988

בגליון פסח של
ידיעות אחרונות

הלם השטחים
תחקיר מיוחד של צוות „ידיעות אחרונות" על שלושת חודשי המהומות בשטחים: המחדל המודיעיני ומבוכת הדרג המדיני והצבאי.

בחזרה לוויטנאם
שלית „ידיעות אחרונות", ד"ר אמנון קפליוק – העיתונאי הישראלי הראשון שביקר בהאנוי, מאז תום המלחמה.

ביאליק כעיתונאי
פרסום ראשון של הדו"ח הגנוז שחיבר חיים נחמן ביאליק על פרעות קישינב.

יצחק בן־נר – תעתוען
פרקים ראשונים מסיפור אקטואלי חדש.

לגליון מצורפת הגדה של פסח באדיבות
הבנק הבינלאומי הראשון

הודעה
על פרסום תשקיף של
דוכיפת – קרן נאמנות

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 של החוק לניירות־ערך תשכ"ח–1968, כי ביום 31.3.88 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקל חדש כל יחידה, בתעודות השתתפות רשומות על־שם בנות 100 יחידות לתעודה, או כפולה של 100 יחידות, במחירי יחידה משתנים כמפורט בפרק 2 בתשקיף כדלקמן:

א. הצעה במחיר מופחת
החל מ־1.4.88 משעה 8.30 ועד 28.4.88 בשעה 11.00 מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע בתוספת שיעור הוספה של 1.50% או פחות, כמפורט בתשקיף.

ב. הצעה רגילה
החל מ־28.4.88 משעה 11.00 ועד 31.3.89 בשעה 11.00 מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע בתוספת שיעור הוספה של 1.50% או פחות, כמפורט בתשקיף.

מדיניות ההשקעות של הקרן
מנהל הקרן רשאי להשקיע את כספי הקרן, מזמן לזמן לפי שיקול דעתו, בניירות־ערך מסוגים שונים ואינו קובע שיעורים מוגדרים מראש להתפלגות ההשקעות, וזאת מתוך מגמה לאפשר לו ניצול תנודות המחירים בשוק בעת ביצוע ההשקעות.

עותקים מהתשקיף והעתקים מהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות. עותקים מתשקיף זה ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
בקשות להזמנת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.
הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות של הקרן הנ"ל.
הודעה זו מבטלת הודעה קודמת מיום 30.3.88.

מנהל הקרן: להק – ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ.
נאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

להק - ניהול קרנות נאמנות
של אמריקאי ישראלי בע"מ

בני גאון מהקו

(סוף מעמוד 1)

בתוכנית ההבראה כפי שגובשה בהנהלת „כור" ואושרה גם בוועדה המנהלת של חברת העובדים. ראשי המשק ההסתדרותי הביעו דעתם כי גביש חייב להשלים את ביצוע ההבראה, ולדחות את התפטרותו עד אחרי השלמת הביצוע. גביש, שנוכח בהתייעצות, לא נענה לפנייה.

גביש מאשים

תוכנית ההבראה שהחלה „להתבצע בסוף 1986 צברה תאוצה במהלך 1987 ונמשכת במלוא תנופתה השנה. תכליתה להחזיר את „כור" לרווחיות. התערבותך באירועי „אליאנס" ו„פניציה" טרפה את הקלפים". זה ההסבר שנתן מנכ"ל „כור" ישעיהו גביש להתפטרותו במכתב ששלח אתמול למזכיר ההסתדרות ישראל קיסר.

גביש מאשים במכתבו את מזכיר ההסתדרות כי עמדתו, השוללת את תהליך הפירוק של „אליאנס", על אף החלטת הוועדה המנהלת של חברת העובדים ומועצת המנהלים של „כור" ושל „אליאנס": „מחבלת בכל סיכוי להמשך קיומה של „אליאנס". המגעים הישירים שמקיים קיסר עם ועדי העובדים הפורקים מרות ההסתדרות וגורמים נזק בלתי הפיך ל„אליאנס".

במסיבת עתונאים שכינס אתמול, הדגיש גביש כי אירועי „אליאנס" היו המרכזיים בהחלטתו להתפטר. הוא הביע את אמונו ש„כור" יכולה להבריא ולחזור לרווחיות ב־1989, אולם בתהליך ההבראה אין הוא נהנה מגיבוי של „בעל־הבית" וללא גיבוי כזה אינו יכול להמשיך.

קונצרן „כור" עבר בשנה האחרונה תהליך הבראה במהלכו פוטרו 2,800 עובדים ונסגרו שמונה מפעלים. סגירת מפעלים, הפסקת פעילויות וצימצום בכוח אדם הביאו לחסכון של 75 מיליון דולאר בעלויות השכר של „כור". לשנת 1988 „כור" מכר אשתקד נכסים והשקעות ב־10 מיליון דולאר. „בכור" תכננו למכור את מפעל „פיניציה" בירוחם, ואולם קיסר התנגד למכירה זו.

גביש שכבר הודיע לקיסר בשנה האחרונה שלוש פעמים על רצונו להתפטר, ייחס את עיתוי ההתפטרות לידיעה שדלפה לעתונות, לפיה כבר החליט מזכיר ההסתדרות למנות את בני גאון למנכ"ל „כור" ולבצע את החילופין סמוך לפרסום המאזן ל־1987.

גביש מסיים תקופה של 18 שנה ב„כור" ותקופה של שש שנים כמנכ"ל. לפני כן היה סמנכ"ל ומקודם מנכ"ל חטיבת המתכת. ל„כור" הגיע משירות בצה"ל כאלוף פקוד דרום.

קיסר: הוא קיבל גיבוי

בתגובה להתפטרות ישעיהו גביש, אמר אמש מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר: „זו לא הפעם הראשונה שגביש הודיע על התפטרותו. כבר פעמים או ...

... עדיין לא נפתרה".

מנכ"ל „אליאנס" יגן עזרוני, המכהן בתפקידו למעלה משנה, שוקל להתפטר, בעקבות פרישתו של ישעיהו גביש מ„כור". אמש לא היה עזרוני מוכן לאשר ידיעה זו.

יחסי העבודה העכורים במפעל הצמיגים „אליאנס" מוזכרים במכתבו של מנכ"ל „כור" לישראל קיסר כאחת הסיבות שהניעוהו להתפטר.

מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, הביע אתמול צער על הודעת ההתפטרות של גביש. הוא פנה למנכ"ל „כור" כי ישקול שוב את התפטרותו, כדי להבטיח את המשך יישומה של תוכנית ההבראה, הנמצאת בעיצומה ב„כור" וזוכה לגיבויה המלא של חברת העובדים.

בהסתדרות ציינו אתמול שהליכתו של גביש ומינויו הצפוי של בני גאון לראשות הקונצרן, הם מכה לרוזוליו שתמך בגביש. עוד מסרו גורמים בהסתדרות שהתפטרותו של גביש לא הפתיעה, לנוכח המשבר הפוקד את הקונצרן.

שולץ: ארה"ב

(סוף מעמוד 1)

שולץ אמר, כי אין ברצונו ליזום פגישות עם פלסטינים כאלה, במהלך המשך מסעו במזרח התיכון, בשבוע הבא. „עכשיו", אמר, „אולי תורם של הפלסטינים לנקוט יוזמה. או אולי ירדן תנקוט, או מצרים תנקוט, או מישהו ינקוט".

שולץ דחה את הביקורת על שיחתו עם שני חברי המועצה הלאומית הפלסטינית ביום שבת שעבר. הוא עמד על דעתו, שיש הבדל בין המועצה ובין אש"ף. הוא אמר, כי „אין להעלות על הדעת", שמזכיר המדינה של ארה"ב לא יורשה לשוחח עם אזרחים אמריקאיים. הוא רמז לאזרחותם האמריקאית של שני בני שיחו הפלסטינים, פרופ' אדוארד סעיד ופרופ' אבראהים אבו לוגוד.

שולץ אמר, כי גמור וגמור עם ארה"ב לקיים את התכנית שהציעה „כמיקשה אחת", והואיל ורק כבזאת „יש לה סיכויים להתקבל באופן רחב". „אנחנו נוסיף לעבוד על זה, ולקיים את החבילה כמיקשה אחת. כך נעשה. ואנחנו נשוחח עם זה, ונסביר את זה, ונפתח את זה". מזכיר המדינה של ארה"ב הוסיף כי התכנית „מחזיקה מעמד לא רע" חרף הביקורות עליה. דברים דומים אמר שולץ על הצעתו לכונן הסדרי־ביניים: „עדיין לא שמעתי מישהו שהצליח להדיח את הרעיון הזה באוזני באופן משכנע. אני חושב שהוא עומד לא רע".

שולץ הציע את ההסבר הבא לעובדה שתכניתו עדיין לא נדחתה במפורש על ידי שום צד: „אולי הסיבה שאנשים לא אמרו כן, והם לא אמרו לא, היא שבמעמקי לבם אין להם רעיון טוב יותר, הם יודעים שבאופן כזה או אחר חשוב להגיע לשלום, אם אתה יכול למצוא דרך אליו. אני משוכנע באופן אישי שאם ראש הממשלה שמיר, או פרס, אחד משניהם, יישב עם עמיתו מן הצד השני ברוח של כנות, הם יוכלו למצוא תשובות. אני משוכנע בזה", הוסיף.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של יקירנו
סא"ל (מיל.) דגני נפתלי
על מועד הלויה נא להתקשר:
03-5610686 03-497943 03-472976
המתאבלים:
משפחות דגני, לבנון
ורמוס והרמונה

הננו מודיעים בצער רב
על פטירתה הפתאומית של חברתנו
דבורה אדלר
על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפונים: 02-348641
02-348640 02-346703
המשפחה
ובית קרית־ענבים

לחברנו **בנצי מילר ומשפ'**
משתתפים באבלכם על מות האם והרעיה
שפרה ז"ל
אתך בצערך
חבריך

אנו מודיעים בצער רב על פטירת
יקירתנו
נעמי דוידוביץ
לבית הירשברג מזולצבק, פולין
הלויה תצא היום, יום חמישי, י"ג ניסן תשמ"ח 31.3.88
בשעה 11.00 לפנה"צ מבית הלוויות העירוני רח' רפפה 5,
תל־אביב לבית העלמין בקרית שאול.
אוטובוס יועמד לרשות המלווים.
נא להימנע מביקורי תנחומים
בעלה ובנה

לחברנו **בנימין דרורי**
אתך באבלך במות
אחותך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף עפולה
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **רחל קרסניק**
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף
ההנהלה והעובדים

לחברנו **עזריאל כוח**
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **רינה רחימוב**
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

קבלת מודעות 24 שעות
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דראגסטור דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
מנהל כללי: אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141. מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ
33104

יום האדמה

הגעלת כלים במאה שערים, אתמול (צילום: יצחק הררי)

שמיר הסכים שעיראק תייצא נפט לחו"ל דרך חיפה

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני שיכום

ראש הממשלה יצחק שמיר הסכים ב־1984 שעיראק תזרים נפט דרך צינור האו.פי.סי. לחיפה ותייצא בצדרה זו את הנפט שלה לחו"ל – גילה אתמול יוסף אלפרט מבן ראש המכון ללימודים אסטרטגיים על שם יפה, במהלך יום עיון על מלחמת איראן עיראק שערך המכון באוניברסיטת תל־אביב.

אלפרט סיפר כי הדבר נמסר לו על־ידי דיפלומטים אמריקאים שהיו מעורים בשעתם במגעים להנחת צינור נפט מצפון עיראק לנמל עקבה הירדני בסמוך לגבול ישראל. הדיפלומטים האמריקאים סיפרו כי יצחק שמיר נתן את הסכמתו גם לפרוייקט זה כפי שעשה שמעון פרס.

תת־אלוף (מיל.) אהרון לברן אמר ביום העיון כי השימוש המאסיבי שעושה צבא עיראק בטילי קרקע־קרקע ארוכי טווח ובלוחמה כימית בחזית המלחמה נגד איראן – עלול לתת לגיטימציה לצבאות ערבים נוספים, כגון לצבא הסורי, להשתמש בלוחמה כימית במלחמה נגד ישראל. לברן העריך כי הסורים עלולים לעשות שימוש בנשק כימי אם במלחמה הבאה יקלעו למצבי מצוקה. הוא סיפר שהסורים נמצאים בעיצומו של תהליך ייצור ראשי נפץ כימיים לטילי ה„סקאד" שברשותם.

הד"ר יעקב גולדברג ציין כי רכש הטילים הסיניים ארוכי הטווח על־ידי הסעודים נועד לא רק על איומי האיראנים כלפיהם – אלא גם להוות תשובה לנשק האסטרטגי המצוי בידי ישראל. הוא ציטט עדויות כתובות של אנשי צמרת סעודים, ביניהם שר ההגנה הנסיך סולטאן שהוא גם אחיו של המלך פאהד, שאמרו לפני כשנה שעל סעודיה להצטייד בנשק אסטרטגי „נוכח האיום הצבאי המשמעותי שיוצרת ישראל באיזור". ד"ר גולדברג הצביע על כך שבשנה האחרונה רכשה סעודיה מערכות נשק אסטרטגיות בהזן תועפות למרות המצוקה הכלכלית היחסית שאליה נקלעה בשל המשבר בשוק הנפט.

ד"ר אמציה ברעם מאוניברסיטת חיפה אמר כי מראשית שנות השבעים חל שינוי לטובה בגישתה של עיראק כלפי ישראל. שינוי זה נובע, לדבריו, ממדיניותו של סדאם חוסיין המקנה עדיפות מוחלטת לאינטרסים הלאומיים של עיראק על פני האינטרסים הבין ערביים שלה, וכן מהעיסוק העיראקי האינטנסיבי במלחמה נגד איראן ומהתגברות תלותה, בגלל המלחמה, במדינות הערביות המתונות.

אורי לוברני, שגריר ישראל באיראן לשעבר, העריך כי לאחר מותו של האמאם חומייני הישיש עשוי להיפתח באיראן תהליך שיצמיח הנהגה יותר פראגמטית שתהיה מוכנה להגיע להבנה עם ישראל.

שליחי המפלגה הקומוניסטית עוברים מבית־לבית בארמניה

מנסים לשכנע השובתים לחזור לעבודה

מוסקווה (רויטר). - פעילי המפלגה הקומוניסטית מבקרים בבתיהם של השובתים בחבל הארמני נאגורנו־קאראבאך במאמץ לשכנע אותם לחזור לעבודה – כך מסר אתמול [illegible] עיתונים סובייטיים.

השביתות התחילו בשבוע שעבר, לאחר [illegible] העליון החליט שלא להרשות לחבל הארמני, המצוי בתחום הרפובליקה האזרבייג'אנית, להסתפח לרפובליקה הארמנית למרות שתושביו בו ביקשו זאת.

הן ביטאון איגודי הפועלים „טרוד" והן העיתון „סובייטסקיה רוסיה" דיווחו על מאמציהם של פעילי המפלגה לשכנע את השובתים בסטפאנאקרט, בירת החבל, לחזור לעבודה. „קצב החיים הרגיל בעיר מחזור על כנו לאט לאט", כתב „סובייטסקיה רוסיה". „אולם המאמצים לשכנע את השובתים לחזור לעבודה לא תמיד הצליחו במהירות הנדרשת".

ביזנתיים, דיווח העיתון „פראבדה" כי המתיחות בעיר סומגאייט שבאזרבייג'אן, שם נהרגו לפחות 32 בני אדם בהתפרעות אתניות לפני כחודש, שככה והעוצר על העיר בוטל.

בדיווחים מנאגורנו קאראבך, דיווחים יוצאי דופן לגבי שביתות בעיתונות הסובייטית, נמסר כי העבודה במרבית המפעלים משותקת ובמקומות מסוימים הופיעו רק עשרה אחוז מן העובדים לעבודה.

הרבי והמשלוח

רב מניו־יורק יערוך השנה את הסדר המרכזי במוסקווה

מאת בת זבלוני, סופר „דבר" בירושלים

רב מארה"ב יערוך השנה את ה„סדר" הציבורי בבית הכנסת הגדול במוסקווה, במקומו של רב בית הכנסת אדולף שייבייך הנמצא בשנת השתלמות בארה"ב כך מוסר השבועון „אלגמיינער זשורנאל" בניו־יורק.

הרב חיים זושא (מרק) שניאור, בן 29, בנו של הרב ארתור שניאור, רבה של קהילת „זכרון אפרים" („פארק איסט סינאגוגה") בניו־יורק, יצא השבוע למוסקווה לפי הזמנת הקהילה היהודית במקום, כדי לערוך שם את תפילות החג ואת ה„סדר" הציבורי בבית הכנסת הגדול. רבה של מוסקווה, המשתלם „בישיבה יוניברסיטי" בניו־יורק, יערוך את ה„סדר" בבית הכנסת של הרב שניאור בניו־יורק.

ביקורו של הרב שניאור התאפשר הודות להתערבותו של שר הדתות הסובייטי קונסטאנטין קארצ'ב. יצויין כי זו הפעם הראשונה בתולדות המשטר הקומוניסטי ברוסיה, שרב בעל אזרחות אמריקאית ימלא „תפקיד רשמי" שם ואילו רב הנושא דרכון סובייטי ינהל את הסדר בניו־יורק.

טרם צאתו למוסקווה שיגר הרב שניאור משלוח לפסח 2 טונות מצות, דגים ממולאים, קמח מצה, חזרת, יין ועוד, עבור הקהילה היהודית שם. לפני צאתו אמר הרב שניאור כי את הדרשות שלו בבית הכנסת הגדול הוא ישא באידיש ובעברית.

אלימות נגד נציגויות דרא"פ בצרפת בעקבות הרצח בפאריס

מאת גדעון קרץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל„דבר"). - גל של פעולות אלימות נגד אינטרסים דרום־אפריקאיים שטף את צרפת בעקבות רצח נציגת „הקונגרס הלאומי האפריקאי" בפאריס, דולסי סאפטמבר.

פצצה התפוצצה אתמול בפתח אשפה כ־100 מטרים מבניין שגרירות דרום אפריקה. יריות נורו בלילה לעבר בניין הקונסוליה הדרום־אפריקאית במארסיי, וחזית הבניין לוכלכה בכתובות־צבע נגד משטר האפרטהייד.

אחר לאתמול פלשו מאות מפגינים של ארגון הנוער הקומוניסטי ללשכת התיירות הדרום־אפריקאית והשחיתו את הריהוט. המשטרה התערבה ועצרה כ־80 מהם. בתקרית נפצעו שני שוטרים וצלם עתונות. במאריס ראים ברצח את ידם של השירותים החשאיים של דרום־אפריקה, ומצטטים הצהרות של שר ההגנה שלה על מלחמה בטרור.

דרום־אפריקה הכחישה מצידה כל אחריות לרצח, וזקפה אותו על חשבון המאבק הפנימי בתוך המחתרת. מנכ"ל משרד החוץ הדרום־אפריקאי ג'ון בייב השווה בראיון לרדיו הצרפתי את „הקונגרס הלאומי האפריקאי" לאש"ף, „שגם בתוכו היו חיסולים הדדיים בין טרוריסטים".

„קשרנו עצמנו למדינת ישראל לטוב ולרע" – אמרו באבו־גוש

קשיש בכפר: היהודים לא מבינים שהם צועדים אחורה והערבים קדימה

מאת דניאל בן־סימון, סופר „דבר"

מראהו החיצוני של אבו גוש אינו מעיד בימים אלה על שמתרחש בתוכו. לכאורה נראה הכפר שליו כתמול שלשום, אך מתחת לפני השטח, גועשות הרוחות בין תושבי הכפר. המהומות בשטחים הציבו אותם במצב בלתי נסבל. מאז ומתמיד נקרעה נפשם בין זיקתם הלאומית לבין אזרחותם הישראלית. בחודשים האחרונים הם נאלצים להכריע, וההכרעה, כך מתברר, היא בלתי אפשרית.

כבר בכניסה לכפר האווירה מתוחה. עשרות תושבים יושבים על ספסלים שמוצבים ליד בית הספר המקומי, קשישים וצעירים כאחד. „אין לך מה לחפש אצלנו", אומר צעיר כבן 30, לסופר „דבר" המתקרב. „לא יעזור לכם כלום. לא תראו היום צמיגים בוערים". „אדרבא", אני משיב, „באתי לכתוב על השקט באבו־גוש". „אל תבלבל את המוח. אתם העתונאים רק גורמים לנו צרות. אתם לא רוצים שקט, אני נשבע שאפילו תראה שקט כאבו גוש, אתה תכתוב בעיתון שלך שזרקו אבנים ושרפו צמיגים באבו־גוש".

המוכתר, חאג' מוסא אבו־גוש יושב ומאזין. בשלב מסויים הוא מחליט להתערב בשיחה. „אם באת לחפש פוליטיקה", הוא אומר בחיוך, „אז אתה יכול ללכת. אין אצלנו פוליטיקה. אין אצלנו יום האדמה. יום האדמה זה שלהם, שם בגליל ובמשולש. אנחנו לא שותפים בכל העסק הזה. אז תשמע לי חביבי, אתה יכול ללכת".

„תבוא ביום אחר", פונה אלי קשיש היושב ליד המוכתר. „נקבל אותך יפה ונזמין אותך כמה שאתה רוצה, אבל תעשה טובה, זה יום קשה, אתה לא רואה? אתה לא מבין למה אנחנו יושבים כאן היום? לא הלכנו היום לעבודה כדי שהכל יעבור בשלום". ואכן מתברר שהישיבה הקולקטיבית הזו היא פרי הסכם ג'נטלמאני שנחתם בין המשטרה לבין נכבדי הכפר. אלה ביקשו מהמשטרה להישאר מחוץ לכפר ובתמורה ידאגו הנכבדים למנוע הפרות סדר כלשהן.

„תשמע אותי" זועק לעברי רוחי אבו־גוש, אחד מחוכמי ועד הכפר, „תשמע טוב ותכתוב. אנחנו קשרנו את עצמנו עם מדינת ישראל לטוב ולרע. אנחנו נקבל מה שטוב ואנחנו נקבל גם מהרע. תאמין לי, אנחנו יודעים שבכוח אי אפשר להשיג כלום, אנחנו הולכים על הבנה וסובלנות. וזה לא יפה מה שעושים היהודים לאבו־גוש. ילד אחד זורק אבן ואתם ליכלכתם את כולנו. כאילו כולם זורקים אבנים באבו גוש. זה יפה זה?"

הרבה מרירות יש לתושבים כאן. מרירות שנמהלת באיבה גדולה. הם מלאים טענות כרימון על היחס של המוסדות לאבו־גוש. נכון, אין מפקיעים אדמות כאן, אך מה שיש אינו מספיק כדי לבנות. הם דורשים רשיונות להקים בתים לדור הצעיר והם דורשים תשתית לפיתוח בשטח הכפר. ואין מי שיבין אותם, כך לטענתם. „אם אין אדמה לבן אדם, הוא יכול למות, זה אתה דבר", אומר ג'עבר מוחמד, תושב הכפר העובד כקבלן בנייה בירושלים. גם הוא מושבת היום מעבודה כדי לשמור על הסדר בכפר. „בשלוקחים אדמה או מפקיעים כדי לבנות בתים ליהודים, זה גורם לבעיות גדולות, כי האדמה שלנו היא השורשים שלנו, הנשמה שלנו. אולי אתם לא מבינים את זה, כי אם הייתם מבינים את זה, לא היה קורה יום האדמה".

על שמתחולל בגדה בחודשים האחרונים, אין איש מוכן לדבר. „זו הבעייה שלהם" הם אומרים. „זאת לא הבעייה שלנו. אנחנו ישראלים, לא פלשתינים". אומר אחד הקשישים, ומוסיף: „פעם היהודים היו אנשים טובים. אבל זה נגמר במלחמת ששת הימים. הפכתם לאנשים רעים. רק כוח וכוח. אתם אוהבים לנסוע במכוניות עם אנטנה שנוסעות מהר ולהחזיק נשק אוטומטי". אבל היהודים לא מבינים שהם צועדים אחורה והערבים צועדים קדימה. אתם עיוורים, אתם לא רואים לאן אתם הולכים. כשתבינו את זה, יכול להיות שזה יהיה מאוחר". דברי הקשיש.

עצרת שקטה ב„יום האדמה" ברהט

השייחים הבדווים השגיחו כל הלילה שלא יוקמו מחסומים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

העצרת המרכזית של „יום האדמה" במיגזר הבדווי בנגב, שנערכה בעיירה רהט, לא היתה שונה מעצרות דומות שהתקיימו כאן בעבר, לפחות במה שנוגע להיעדרות הבולטת של בדווים במקום. כ־200 איש, רובם עסקנים של רק"ח, סטודנטים ערבים מהצפון, ומיעוטם ילדים ונערים בדווים, נשאו כרזות בגנות הכיבוש ובעד הקמת מדינה פלשתינית לצד מדינה יהודית.

בניגוד כמעט מוחלט לתחזיות המוקדמות, עבר „יום האדמה" באיזור בשקט יחסי, כשברקע האירוע כולט מאבק עיקש בין הצעירים לבין השייחים, שהתחייבו לפני מפקד משטרת מרחב הנגב נצ"מ חיים בדאיון, לשמור על השקט במקום.

הפרות סדר נרשמו עם זאת באיזור התעשיה בבאר־שבע וברהט, שם הונפו דגלים של אש"ף. שלושה ילדים מהעיירה תל שבע ניסו להבעיר צמיג אולם נעצרו מיד. נהג משאית בצומת להבים נרגם באבנים על־ידי ילדים. בלאגיה התגודדו ילדים והשליכו אבנים לעבר כלי רכב חולפים, אולם לא פגעו באיש. בתל שבע נתפסו שני תושבי רצועת עזה שהסתתרו בבית משפחה בדווית. ברשותם נמצאו רוגטקות ליידוי אבנים והם נעצרו.

בעצרת המרכזית ברהט קראו הדוברים, ובראשם ח"כ ג'אלילי ביטון והדובר רק"ח עוזי בורשטיין, לשחרר את מזכיר רק"ח ברהט, חסין אלעוברה, העצור באשמת הסתת נערים ב„יום השלום".

ערב „יום האדמה" נפגשו השייחים ברהט עם נצ"מ בדאיון והבטיחו לו כי ישמרו על הסדר. בצעד חסר תקדים ישבו השייחים כל הלילה ברחובות העיירה, לגמו קפה, והשגיחו שהצעירים לא יקימו מחסומי אבנים.

ראש עיריית נצרת תופיק זיאד

ערביי ישראל שמרו על איפוק למרות ה„לינץ'" באמצעי התקשורת

בכפר־כנא – הפגנה המונית ללא הפרעות: „אצל היהודים תחושת מצור ואצלנו אווירת יום העצמאות"

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

„ערביי ישראל שמרו על איפוק, למרות הלינץ' שנעשה נגדם באמצעי התקשורת במשך שבועים ויותר, ולמרות ההסתה הפרועה והנבזית נגדנו מצד האחראים בממשלה, כולל שמיר, רבין ורחבעם זאבי [illegible] מילוא. העם שלנו שמר על איפוק וזה סימן של בגרות של העם הזה" – כך אמר אתמול בסיפוק מופגן, ל„דבר" ראש עיריית נצרת, ח"כ תופיק זיאד.

זיאד, שעמד אתמול לפני הצהריים מוקף עוזרים אוהדים ב„כיכר המעיין" הכמעט ריקה בעירו (אותה כיכר שבה התרחשו מהומות „יום השלום") הפתיע גם את עצמו כאשר נענה לבקשת סופר „דבר" להעריך את התנהגות המשטרה ואמר: „אין לנו עד עכשיו תלונות ספציפיות כלשהן נגד המשטרה. המשטרה היתה גם היא קרבן להסתה של הדרג הפוליטי שמילא את האווירה ברעל גזעני ואני מעריך את האיפוק שהמשטרה מגלה עד לרגע זה".

ואכן, העיים נצרת ואום אל פחם, וכמותן רוב הישובים הערביים באיזור ואדי ערה, בעמק ובגליל התחתון, נראו אתמול יותר כערים במצור: החנויות כולן היו סגורות על מנעול ובריח, וכמותן בתי המלאכה. חלק גדול מהפועלים נמנעו מיציאה גלויה אל מקומות העבודה בישראל. ברחובות נראו רק צעירים בודדים, וגם על מעט „השבאב" שהתגודד בפינות כיכר המעיין השגיחו בשבע עיניים, חברי מועצת העיר ועוזריו של ח"כ זיאד, שאף שידלה בטוב וגם בתקיפות, את מי שנראה היה „מסוכן" בעיניה, לעזוב את הכיכר ולהמנע מכל צעד שעשוי לגרום להתפרעות.

פה ושם נראו על קירות בתי העסק סיסמאות מצויירות בצבע אדום: „אנחנו בני פתח" „בדם ובאש נשחרר את הגליל", אבל קשה היה לקבוע עד כמה מדובר בכרזות חדשות, טריות. חברות האוטובוסים הערביות של נצרת עבדו אתמול כמעט כרגיל: הן חששו, באמר לנו, מנקמתו של משרד התחבורה ומתגובתו של ראש עיריית נצרת עלית, שהזהיר אותם שלא לשבש את התחבורה הציבורית בעיר היהודית השכנה.

בנצרת עלית הגיעו פועלים ערבים רבים לעבודה: רק במפעל הטקסטיל שובשה העבודה כליל ואילו העובדים הערבים של עיריית נצרת עלית הגיעו כולם לעבודתם, מסר ראש העירייה מנחם אריאב.

ניידות משטרה אחדות שחלפו ברחובות נצרת „ספגו" קריאות „בוז" מפי קבוצות צעירים קטנות – ועל אחת הניידות אף נזרקו אבנים אחדות, מבלי שייגרם נזק. ילדים זרקו אבנים גם לעבר שלושה אוטובוסים של „אגד" שחלפו ברחובות נצרת. כוחות המשטרה הגדולים, שהוכנו מבעוד יום במבואות העיר, „שמרו מרחק" ולא נכנסו לעיר.

המשטרה מנעה, סמוך לצהריים נסיון של ח"כ כהנא ואוהדיו להכנס לנצרת. היא מנעה גם מ„צעירי חירות" לממש את תכניתם להכנס ב„יום האדמה" לנצרת כדי להניף שם את דגלי הלאום.

בכפר כנא: תהלוכה

פרנסי כפר כנא נערכו היטב לקראת יום האדמה, כדי למנוע הפרעות סדר, ואולי גם כדי להוכיח „מי באמת שולט בכפר": גם להם היה ברור ש„די במסורף אחד ובקבוק נפט אחד כדי להצית אש בהפגנה מול המסגד: רק"ח, בני הכפר והתנועה האיסלאמית של האחים בתשובה מינו סדרנים מיוחדים מטעמם, שפשוט סילקו את ה„שבאב" מאיזור הכביש הראשי. דגל אש"ף, שהונף על־ידי אלמונים על קברו של הנער בן ה־15, תושב הכפר שנהרג במהומות „יום האדמה" המקורי, ב־1976, הוסר במהירות על־ידי תושבי כפר כנא עצמם.

לקראת השעה 11, החלו קבוצות גדולות של מפגינים לנוע בתהלוכה מאורגנת היטב אל הרחבה המרכזית כשהם מניפים כרזות בנוסח: „אין תחליף לאש"ף" „אש"ף – הנציג הבלעדי של הפלשתינים" ברוח וכרוח נפרוה את הדגלים. „לא נוותר אף על סנטימטר מאדמתנו". „אנחנו לא רוצים נסאות". „אין כמו הגליל".

בר־לב: הציבור הערבי למד את הלקח מהתפרעויות קודמות

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

„אני סבור שהציבור הערבי בישראל למד לקח מאז התתפרעויות הקודמות. ביום האדמה הקודם וביום השלום, והבין שהמשטרה מתכוונת לנקוט יד קשה נגד מפירי סדר. אם משפחה של קטין שהתפרע צריכה לשלם קנס בשיעור 15,000 שיח או אחד שנכנס ל־18 חודשים לכלא – זה לקח לכולם".

כך אמר אמש שר המשטרה חיים בר־לב במהלך ביקור בחפ"ק המשטרתי שהוקם במשטרת משגב הסמוכה לסחנין לאחר שנתבשר כי „יום האדמה" עבר בשקט יחסי ובשום מקום לא היו התפרעויות המגיעות או אלימות.

בר־לב שביקר במשגב יחד עם מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס, ומפקד המחוז הצפוני ניצב שלמה חרוז, הוסיף כי להערכתו „יום האדמה" עבר בשקט משתי סיבות: המאמץ הכן שעשו ראשי המועצות הערביות כדי שהשביתה תעבור ללא הפרות, ופעילות המשטרה, שלא התערבה בעצרות ללא צורך אבל נוכחותה הורגשה היכן שהיה צריך. „אני חושב שעכשיו נקבעה נורמה חדשה ומסגרת המאפשרת לערביי ישראל, כמו לכל אזרח ישראלי, להביע עמדה פוליטית. עם אלה שהפרו את החוק ימוצה הדין".

בר־לב הוסיף כי אין הוא בטוח שלשקט היחסי בתוך ישראל ב„יום האדמה" תהיה השלכה על השטחים אבל „גם הם ילמדו לאט לאט שלעבור על החוק ולהפר סדר זה משחק לרעתם. הם יבינו שבכוח אין סיכוי שישיגו דבר".

פלשתינים במדינות ערב יצאו להפגנות הזדהות

דמשק (רויטר).– מאות אלפי פלשתינים השתתפו אתמול בהפגנות בערים שונות במדינות ערב ובקפריסין בהזדהות עם „יום האדמה", שצוין אתמול בקרב ערביי ישראל.

יותר מ־100,000 איש יצאו לרחובות מחנה הפליטים ירמוך שליד דמשק, ואליהם הצטרפו נציגים ממפלגת השלטון הסורית, ה„בעת" וכן נציגי הארגונים הפלשתינים השונים.

סוכנות הידיעות הסורית מסרה, כי אלפי סורים ופלשתינים הפגינו ברחובות הכפר עין־אל־טינה שברמת הגולן, המשקיף על הישובים הישראליים ברמה. חאלד אל־פאהום, ראש חזית ההצלה הלאומית הפלשתינית, קרא לפלשתינים בעצרת בדמשק לדחות את תוכנית שולץ ולהילחם בכיבוש הישראלי.

כ־200 פלשתינים וקפריסאים צעדו אתמול לעבר שגרירות ישראל בניקוסיה והשליכו על הבניין מקלים ואבנים. המשטרה פיזרה את המפגינים באלות ובגאז מדמיע, ובהתנגשויות איבד אחד השוטרים את הכרתו ומפגין פלשתיני אחד שבר את ידו.

במערב בירות המוסלמית הפגינו מאות פלשתינים, ביניהם נשים רבות, תוך קריאות „קיימה אינה המתקוממים, אלצו את האויב לסגת". גם במחנה עין אל חילווה שליד צידון הפגינו כ־5,000 פלשתינים בהזדהות עם ההתקוממות, והפגנות דומות נערכו בצפון ובמזרח לבנון.

באוניברסיטת „ירדן" שברבת עמון הפגינו 500 סטודנטים פלשתינים וקראו קריאות בגנות תוכנית שולץ ובזכות אש"ף. הנשים נשאו שלטים ועליהם שמותיהם של ההרוגים בהתקוממות.

ערפאת: הריגת החייל בבית־לחם – תאונה; התקפת דימונה – מתוכננת

מאת גדעון קרץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל„דבר").– ראש אש"ף יאסר ערפאת אמר בראיון, שהעניק בבגדאד לשליח רדיו „אירופה מספר אחד", כי הריגת החייל הישראלי בבית לחם היתה „תאונה".

„ערכנו לא נתנו פקודה לצעירים שלנו להשתמש בנשק חם, ואני גאה על כך שהם נשארו ממושמעים, אך על הישראלים לדעת שהפקודות עלולות להשתנות אם ימשיכו בהסלמה של פעולותיהם הנפשעות כלפי נשינו, ילדינו ועמנו", אמר ערפאת.

לעומת זאת אמר, כי על תקיפת האוטובוס בדימונה החליטה המועצה הצבאית העליונה של אש"ף. „המועצה החליטה להגביר את הפעולות נגד מטרות צבאיות ישראליות, והכור הגרעיני הוא אחת החשובות המסוכנות שבהן".

ערפאת אמר, כי אין לו העדפה בין פרס לשמיר כבר־שיח, והוא היה רוצה להיפגש במסגרת ועידה בינלאומית „עם זה שיסכים לשיחות, שיובילו לשלום ממשי וצודק". „אני נכון לפגוש אפילו באויבי בועידת שלום בינלאומית".

ערפאת אמר, כי הוא פסל את תוכנית שולץ בגלל חמישה „לאוים" כלפי הפלשתינאים שיש בה: „לא להגדרה עצמית, לא למדינה עצמאית, לא למשלחת פלשתינית עצמאית, לא לאש"ף ולא לועידה עם סמכויות".

הוא שיבח את „כוחות השלום" ו„הכוחות הדמוקראטים בישראל" המתנגדים למעשי ה„חונטה הצבאית שם", ושאותם ימשיך להיפגש.

כתובות נאצה ציינו „יום האדמה" בת"א־יפו

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

אירועי „יום האדמה" לא הורגשו כמעט בתל־אביב־יפו, פרט לכמה כתובות נאצה שנרשמו על קירות בתים. החנויות ובתי העסק ביפו היו פתוחים אתמול.

בשעות הבוקר התגלו בתל־אביב כתובות נאצה על קירות ברחוב ליאונרדו דה־וינצ'י, ויצמן, וקפלן. על הקירות נרשם: „חיילי צה"ל - פושעי מלחמה". המשטרה פתחה בחקירה.

בבת־ים נרשם על גדר ברחוב ארץ־ישראל 54 בערבית: „יום האדמה – שביתה כללית תלכו הביתה אל תעבדו ביום רביעי".

על בניין מכסיקו באוניברסיטת תל־אביב נרשם: „פלשתין". המשטרה פתחה בחקירה.

הנשיא הרצוג לערביי ישראל:

קיראו לאחיכם הפלשתינים שיפסיקו האלימות והטרור

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

נשיא המדינה חיים הרצוג קרא אתמול לערביי ישראל שיפנו לאחיהם הפלשתינים בשטחים בדרישה לנטוש את דרך האלימות והטרור „הפורענית", בהגדרתו, להתנתק מסעיפי האמנה הפלשתינית השוללים את זכות קיומה של מדינת ישראל ולהתנער מהאשליה הנראית המתבצבצת שוב ושוב גם אצל המתונים בניהם, שיוכלו להחזיר את גלגלי ההסטוריה ולבטל את קיומנו הלאומי.

בפתיחת הועידה השמינית של „השומר הצעיר", הנערכת בימים אלה בבאר שבע, במלאות 75 שנה לתנועה התייחס הנשיא לבקבוקי התבערה שהושלכו שלשום על כלי רכב ישראלים בשער העמקים, בדבוריה ובמקומות אחרים בארץ ואמר כי בקבוק התבערה עלול להיות קטלני לריקמת היחסים הרגישה והסבוכה בין יהודים וערבים בישראל.

הנשיא הביע הערכה רבה לדבריי הגינוי החריפים שהשמיע ראש מועצת דבוריה כלפי משליכי בקבוקי התבערה בסמוך לכפרו. „אסור בהחלט להטיל על כל האוכלוסיה הערבית בישראל את אשמת הפושעים הבודדים הללו. חובה להגן עליה מפני מי שמנסה למצוא אשמה קולקטיבית. אולם מאידך, מותר שלא לפטור חלק מפרנסי הישוב הערבי בארץ מכל אחריות לאווירה, ולשאול אם הם עשו די להרגעת המצב. עם כל ההבנה למצבם הקשה בין הפטיש לסדן, אי אפשר כל הזמן רק לגלות הבנה כלפיהם ולהסתפק בכך", אמר הנשיא.

שיפור קל במסחר במניות

• שיפור במניות בעקבות ירידת הריבית השקלית ושקט יחסי (זמני?) במגזר הפוליטי בלבלי. • השיפור ברווחיות של חברות בורסאיות רבות נמשך בהתמדה. • החששות לפיחות קטנו, פעילות דלה בשוק השחור מחשש לזיופים ורמאויות. • עליה קלה 0.96% במשתנים, נטיה לעליות במניות ההופשיות, ירידות קלות בבנקאיות. • הנפח הכספי עדיין דל למדי, בבורסה מקווים כי בשבוע הבא ירשם שיפור סלקטיבי. • פרשנים מזהירים מפני אפשרות כי התפתחויות פוליטיות ישפיעו לרעה על המניות. • הנהלת הבורסה מקיימת יום עיון לעידוד הפעילות במניות מצד המשקיעים המוסדיים. • בעקבות דו"ח בנק ישראל הובהר שוב כי החששות ממיתון מוגזמים, גוברים הלחצים לביצוע עיסקת חבילה קרובה במשק.

מאת שמואל רוזנבלום

שיפור קל הורגש אתמול במסחר בבורסה תוך המשך נפח עיסקאות מצומצם אך בנטיה ברורה לעליית שערים. השיפור במסחר אינו מעיד בשלב זה על שינוי כלשהו באוירה הכוללת שהינה כירוע הסטגית ואדישה כלפי המתרחש במסחר. כל נסיון להסיק כי צפוי שוק חיובי בבורסה נראה בשלב זה כחפוז ומיותר, פרשנים ממשיכים לצייין את המועקות הפוליטיות כלכליות במסגרתן מתפקדת הבורסה באופן לקוי. בעיות אלה עדיין קיימות ולפיכך יום של שיפור קל רחוק מלהיות סגנית המכשרת את בוא האביב לבורסה. סוחרים ומקורבים מעריכים כי במידה ומגמת היציבות והשיפור הסלקטיבי ימשכו זמן נוסף עשויה להרשם התעניינות קלה במתרחש בבורסה. נראה שתהליך ירידת הריבית השקלית תרם אף הוא לשיפור הקל במסחר והמידה הריבית אכן תמשיך לרדת תרשם במקביל יציבות מעט יותר משהורגלנו בעבר בבורסה. במסחר במשתנים בלטו עליות במניות החברה הכלכלית 2.25%+, סבע 1.5%+, הבינלאומי 1.5%+, וכלל תעשיות 1.5%+. המחזור כספי הגדול ביותר היה בים המלח 1%+ כ־154 אלפי שקל, ביתר מניות המשתנים נרשמו מחזורים נמוכים שנעו בין 5000 שקלים ועד 119 אלפי שקל במניות סבע בלבד, במניות ההופשיות נרשמו תנודות בולטות כדנבאר 5 10%+, דנבאר 1 קונים בלבד, דלק נפט 1 קונים בלבד, דסה 10.1%+, גולדפרוסט 10%+, פולק 1 5.7%+, סתף 1 7.6%+, מרביתם תוך נפח עיסקאות דל. ירידות שערים בולטות הופיעו ביוסלנו 5 6.6%-, משוב 7.8%-, ברטון מוכרים בלבד, טרומאסבסט 1 10%-, ישום 10%- תוספות.

ירידות חדות בנייס חדשים

אתמול היה יום המסחר הראשון בניירות הערך החדשים של חברת ספנות והספקה המבנית כידוע על קונצרן החברה לישראל. לאופציה של החברה שניתנה חינם בהנפקה הופיע היצע ענק תרשמה ירידת. שער בת 44.6%, אג"ח ספנות הספקה ירד משער 95 לשער 89.5. אין ספק שמבחינת מחיר ותנאיו אג"ח ספנות הספקה מעניין ביותר. למזמיני ההנפקה נותר רווח קל במידה ומכרו. כתב האופציה החדש של חברת ברטון זכה לקבלת פנים צוננת ושערו ירד 62.9%. האופציות הרשומות של אילון עלו ב־12.2%.

עפר וסלע – מחיקה מוסית

הבורסה הודיעה כי מניות עפר וסלע נמחקו מהרישום למסחר בבורסה. סיפורה של חברת עפר וסלע הסתיים כבר לפני חודשים רבים עת הגיש בנק איגוד בקשה למינוי כונס נכסים לחברה ששקתה את הונה העצמי וספגה הפסדים גדולים. נזכרנו בעפר וסלע תוך "ריענון" הרשימה של המניות שבהן לא מתקיים עדיין מסחר ומצבן אינו ברור כלל ועיקר. מדובר במניות חלב מקיקען שעדיין רשומות בבורסה ומזה שנתיים אין בהן מסחר, גם במניות אורן, אלקול, הראל הדרוקר לא מתקיים מסחר זה זמן מסיים. כדאי שמצב חברות אלו יתבהר מבחינת הבורסה ומבחינת מחזיקי המניות מהציבור.

אליאנס – קונים בלבד

מצבה הפיננסי של חברת אליאנס ידוע כרעוע ביותר מזה תקופה ארוכה תוך מערכת יחסי עבודה שכידוע אינה במיטבה. אתמול נרשם למניות אליאנס ביקוש של כ־800 ע.נ. שווה ערך כספי ל־4000 שקלים לערך. עודף ביקוש זה הביא לרישום שער קונים בלבד (5%+) במניות אליאנס מבלי שנמצא גורם המוכן לאזן את הביקוש גם בעליה מלאה בת 10%. אמרנו כבר שאליאנס אינה נמנית על המובחרות שבמניות הבורסה, כדאי לפיכך לראות ברישום שער קונים בלבד כמעין אפיזודה חולפת בהתחשב במצב החברה.

הכשרת הישוב – מתי יתחיל המסחר?

מאז שהשליטה בחברת הכשרת הישוב עברה מכל"ל לידיו של איש העסקים נמרודי נפסק המסחר במניות החברה. נמרודי מסרב בכל הידוע לפנות בהצעת רכש לציבור נוהג אותו קבעה הבורסה במקרים של העברת בעלות בחברות בורסאיות. רצונה של הבורסה לחייב רוכשי שליטה חדשים לפנות גם לציבור זאת בכדי לתת לציבור הגנה מסויימת ואפשרות למכור את אחזקותיו במחיר מקביל לביצוע העברת השליטה. מטרתה של הבורסה נראית לפיכך כהגונה ביותר כלפי ציבור המשקיעים אף שכנראה אינה מעוגנת לגמרי בחוק. נמרודי מסרב לפנות לציבור בהצעת רכש ובבורסה חוששים כי כל מבנה הצעות הרכש לציבור עלול להתערער במידה ויעמוד למבחן משפטי. כך או אחרת המשקיעים במניות החברה אינם מסוגלים לבצע כל פעילות מזה זמן רב ואין זה מצב סביר.

המניות הישראליות בארה"ב 30.3.88

אפטרוסק	5¾	אי.אי.ס.	3⅜
אינטרפרם	3	אליאנס	0.5
אלסינט	1⅜	אלרון	3⅜
אלקטרוניקה לישראל	3⅛	תעשיות לייזר	6⅝
נייר חדרה	14	סאייטקס	4
עושפ	1¾	עץ לבוד	6⅜
ראנא	1	תרד	1¼
אריה	1½	כרמל	5½
אלביט	4⅝	טבע	6

הודעות הבורסה

כלכלית לירושלים – בשנת 1987 הרוויחה החברה 4.5 מליון שקלים בהשוואה לרווח של 1.28 מליון שקלים בשנת 1986, המאזן הנוכחי משקף גידול בשיעור של כ־255% לערך.

ויסלנו – בשנת 1987 נרשם לחברה רווח נקי מתואם של כ־907 אלפי שקלים לעומת כ־1.1 מליון שקל בשנת 1986. הירידה ברווחיות מוסברת מעליות בתחומי השכר והוצאות המימון.

מקסימה – לחברה נרשם רווח נקי מתואם של 869 אלפי שקל בשנת 1987.

פז נפט – בשנת 1987 הרוויחה החברה 524 אלפי שקל בהשוואה להפסד בשנה הקודמת.

זיקית – החברה תחלק דיבידנד ביניים במזומן בשיעור 15%, יום האקס יהיה בתאריך 26.4.88.

כלל ביטוח – בשנת 1987 הרוויחה החברה 4.1 מליון שקל לעומת 2.5 מליון שקל בשנת 1986.

מלונות איילון – בהנפקת זכויות גייסה החברה סך של כמליון דולר לאחר שכל הזכויות נוצלו. גיוס ההון מיועד לשיפור הנזילות והוא בא יחד עם מכירת נכסים וקיטון בהתחייבויות.

עפר וסלע – החל מתאריך 1.4.88 ימחקו מניות החברה מהרישום למסחר בבורסה.

משתנים

שם נייר	מספר עסקות	שער משתנים	שער פ.ז.ק	שיעור השינוי	מחזור בש"ח
הבינלאומי	8	5857	5828	1.51	1127.0
פיבי	4	7128	7095	.49	821.9
זמנה	3	144.00	145.00	-.69	13539.0
שלמון	2	661	668	-1.05	3334.0
כלל סחר	6	344	339	1.18	10460.0
שמר-סל ב'	2	855	844	1.30	3133.0
דלק ב'	4	1929	1915	.75	2375.0
אמריקה 1	6	28367	28087	1.25	186.0
אזורים	2	734	732	.27	3799.0
נכסים-בנין	5	2434	2410	1.25	2185.0
הכשר הישוב		54260	54260	.00	.0
חברה כלכלי	2	273	272	2.25	14116.0
כלל גדל"ן	5	581	572	1.57	5520.0
עלית	3	11212	11129	.75	280.0
פלנגת ב'	1	590	590	.00	3956.0
קומפיוטרונו	1	3090	3090	.00	241.0
כלל תעש אל'		1867	1867	1.25	459.0
אלרון		189127	189127	.00	3.0
טבע	15	8300	8259	1.50	2089.0
ים המלח	10	1963	1963	.98	12317.0
מרחבים	14	805	805	1.26	13824.0
נייר חדרה	1	213171	212639	.25	9.0
כלל תעשיות	3	179.50	179.50	1.41	41369.0
אידיבי פת'	9	5851	5817	1.25	1429.0
אלרן	1	742	746	.95	7928.0
חברה לישר1	5	3359	3393	.99	1775.0
פועל. השקע	1	609	609	.00	3078.0
דיסקונטשקע		1854	1854	.00	1711.0
כלל ישר10	8	1003	1000	1.01	7212.0
יואל	1	275	277	1.10	5623.0

הודעה
על פרסום תשקיף של
גורן – קרן להשקעות משותפות בנאמנות

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 של החוק לניירות־ערך תשכ"ח–1968, כי ביום 31.3.88 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.0001 שקל חדש כל יחידה, בתעודות השתתפות רשומות על־שם בנות 100 יחידות לתעודה, או כפולה של 100 יחידות, במחירי יחידה משתנים כמפורט בפרק 2 בתשקיף, כדלקמן:

(א) הצעה במחיר מופחת:

(1) כל עוד לא יוחלט אחרת, החל מ־3.4.88 משעה 8.30 ועד השעה 11.00 או בשעה מאוחרת יותר כאמור בסעיף 1.3.6 בתשקיף, מתצעות היחידות בשלושת ימי המסחר הראשונים של כל חודש תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, ללא תוספת שיעור הוספה.

על כל שינוי כאמור לעיל תפורסם הודעה בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל.

(2) החל מ־5.4.88 משעה 11.00 ועד 28.4.88 בשעה 11.00, שיעור ההוספה לרכישה המבוצעת עפ"י הוראת קבע מראש יהיה 0.25%.

(ב) הצעה רגילה

החל מ־ 5.4.88 משעה 11.00 ועד 31.3.89 בשעה 11.00 או בשעה מאוחרת יותר כאמור בסעיף 1.3.6 בתשקיף (למעט הימים כאמור בסעיף (א) לעיל), מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 1.5% או פחות כמפורט בתשקיף.

בכל יום בו יתקיים מסחר בניירות־ערך בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב, יוכל מנהל הקרן לאפשר ללקוחות – לאחר סיכום עודפי הביקוש והיצע ליחידות הקרן – להגיש בקשות לרכישת יחידות בקרן עד לגובה עודף הפדיון, או לחילופין – להודיע על פדיון יחידות עד לגובה עודף ההנפקות בקרן (בדבר פרטים ראה פרק 1 ופרק 2 בתשקיף).

מנהל הקרן יהיה רשאי לבטל את ההסדר הנ"ל ע"י פרסום מודעה בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל.

מדיניות ההשקעות של הקרן:

על־פי המדיניות המוכחית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן את נכסיה בתקופה הקרובה כדלקמן:

(א) לפחות 25% בניירות־ערך בהם הקרן צמודה במלואה או בחלקה למדד המחירים לצרכן ו/או לפי בררית.

(ב) לפחות 25% בניירות־ערך נסחרים במטבע־חוץ או בניירות־ערך בהם הקרן צמודה במלואה או בחלקה למטבע־חוץ (כולל מניות והסדר).

השכר השנתי של מנהל הקרן והנאמנים:

השכר השנתי של מנהל הקרן על־פי הסכם הנאמנות ולצורך תשקיף זה הוא 0.75% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן.

על־פי הסכם הנאמנות, הנאמנים זכאים לקבל שכר שנתי בשיעור של 0.375% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן, אולם לצורך תשקיף זה ולמשך תקופתו נקבע שכרם של הנאמנים בשיעור של 0.2% בלבד.

עותקים מהתשקיף ומהזהר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להצעת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו איננה מהווה הצעה לרכישת יחידות של הקרן.

הנאמנים: בנק אמריקאי ישראלי בע"מ
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מנהל הקרן: פועלים – קרנות נאמנות בע"מ

פועלים-קרנות נאמנות

חדשות של הגר

■ דן בן אמוץ: וולהי, הגדה פלסטינית לפסח ■ מיוחד: סיפורו של אדמונד ספרא. מאת אלעזר לוין ■ עדית זרטל: להידבר ■ יעל גבירץ ■ אלעזר שטורם ואברהם בורג: הגדה אקטואלית ■ יוסל בירשטיין ■ אמנון לוי: חרדים על השטחים ■ רמי רוטהולץ: רלף קליין לא יוצא לגנט בלב שלם ■ ענת מידן עם הדסה מור: והיא כועסת על יעל דיין ■ יוסי הימן: חברת הגבייה של אלפרון ■ ישראל אהרוני: פיקניק בשר ■ חוה אלברשטיין: אמא שלה אמרה ש... ■ דורון רוזנבלום: ומי הגולייה! ■ שאול אברון: מלכות יופי פרות קדושות ■ ספר שירים ראשון של: דוד אבידן, מאיה בז'ראנו, חיים גורי, אמירה הס, נתן יונתן, נתן זך, אבות ישורון, רוני סומק, יהודה עמיחי, אשר רייך, דליה רביקוביץ, אהרון שבתאי ■

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי חדרה
והודעה בדבר הפקדת שתי תכניות מפורטות

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מפורטת הנקרא:

"תכנית מס. חד/765 י' – אזור מסחרי בין רחוב הגבורים, הרברט סמואל, הנשיא ויצמן ושדרות רוטשילד", המהווה שינוי לתכניות הבאות:

חד/765 (מ־18) – מע"ר.

חד/765 ו' – מרכז מסחרי ברח' רוטשילד והגבורים.

חד/765 א' – שינוי תקנות בניה במע"ר.

ומשפיעה על תכנית חד/450 – תכנית מתאר חדרה (מופקדת)

1 – חד/664 – התאן בחדרה.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

גוש 10036 – חלק מחלקה 62.

גוש 10037 – חלקות 6, 8, 12־10, 395, 399, 475, 477, חלקי חלקות 1, 4, 276, 292־290, 296, 297, 299, 300, 318־312, 323־320, 398, 471.

עיקרי התכנית:

1. הרחבת שטח אתר הקניון וביטול דרכים.

2. הרחבת השימושים המותרים באזור המע"ר המיוחד.

3. מתן אפשרות להקמת חניונים מתחת לשטחים ציבוריים פתוחים.

4. קביעת גשר להולכי רגל מעל רחוב הגבורים.

5. קביעת מבנים להריסה.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

התצהיר יתנו בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

משה גלוזר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

כ"ז באדר התשמ"ח
15 במרס 1988

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5174.34	5098.71
אבוקה	401.88	394.09
אגד	267.89	262.78
אגם	104.50	102.27
אדיר	1782.94	1747.99
אדם	156.40	153.39
אופיר	165.76	164.61
אור	435.91	432.16
אורדן	153.52	150.87
אורלי	—	—
אורן	820.38	804.42
אייל	5360.47	5255.97
איריס	5654.68	5536.06
איתן	—	—
אלון	654.45	641.16
אלומה	—	—
אליסט א	104.85	103.45
אליסט ב	97.96	95.66
אליסט ס	85.87	83.71
ארז	—	—
אש	130.88	126.00
אשל	190.75	187.02
אתגר	—	—
ארנה	261.84	259.31
בדולח	153.46	150.51
ברוש	511.52	501.62
ברק	457.38	448.36
בריכה	323.68	321.34
גביש	1572.65	1542.33
גבע	117.22	115.49
גורן	—	—
גיא	105.59	104.05
גיל	3266.99	3203.36
גלית	662.35	654.28
דובדבן	340.26	337.00
דוכיפת	—	—
דולב	253.90	248.74
דורון	1616.00	15X7.07
דותן	278.05	275.07
דליה	579.58	569.48
דרור	316.76	310.96
דקל	341.94	335.42
הדס	381.17	379.54
הילה	—	—
הדר	559.94	550.42
הבית	2044.43	2004.35
זוהר	111.77	110.12
זיו	137.70	135.66
זינוק	103.67	101.56
זמיר	—	—
זהבית	—	—
חלמיש	147.76	147.35
חצבים	220.19	218.70
חן	—	—
טופז	117.51	114.94
טל	6475.93	6401.50
יובל	—	—
יהלום	164.56	161.38
יסודות	355.54	350.50
יערה	—	—
כוכב	—	—
כחל	—	—
כלנית	633.25	622.05
כספית	271.72	269.72
כרמל	141.56	139.16
כתר	1226.91	1209.37
להב	4777.46	4684.16
למשקיע	131.95	130.39
לפיד	327.22	320.89
לקס	1977.30	1957.57
לשם	396.90	388.27
מבחר	1416.47	1389.79
מבטח	4071.55	4045.88
מגד	263.51	261.71
מגוון	3812.95	3779.50
מור	1569.38	1558.61
מורן	852.50	848.36
מטה	25261.01	24868.88
מיטב	1070.73	1050.35
מכלול	93.86	92.09
מעוף	4550.01	4463.48
מעיין	780.90	766.38
מקסימה	396.75	394.13
מרווח	129.22	128.75
מרום	1403.14	1376.97
נווה	149.26	147.05
נטיף	264.34	262.41
נטע	456.06	449.19
ניב	130.86	128.15
סביון	634.20	622.86
סגולה	142.54	139.72
סלע	386.38	383.76
סנונית	—	—
סער	—	—
ספיר	177.09	176.64
עירית	742.65	737.22
עדן	499.71	492.57
ענבר	116.56	114.09
עתר	2325.45	2308.72
עתודי	—	—
עמית	129.10	126.66
פזא	1684.23	1572.87
פנר	—	—
פסגות	—	—
פק	128.82	128.31
צמיר	1166.10	1142.67
צמרת	516.23	508.91
צבעה	149.79	148.69
קדימה	104.17	102.79
קלע	167.44	166.61
קשת	—	—
רביבים	17377.63	17328.29
רימון	137.19	136.95
רקפת	—	—
רשף	—	—
שביט	—	—
שחם	355.49	350.28
שחף	—	—
שידה	—	—
שמיר	423.00	414.76
שנהב	658.73	649.11
שקד	662.85	650.10
שקמה	190.43	186.49
תאנה	240.11	237.82
תדהר	497.53	495.85
תהילה	563.04	556.16
תמר	185.79	103.67
תפוז	259.57	254.35
תרשיש	201.46	200.21
תשרי	118.68	116.54
[illegible]	—	—

החברה לישראל הכפילה רווח ל־30.5 מיליון שקל ב־1987

מאת סופרת "דבר"

"החברה לישראל" סיימה את 1987 ברווח מתואם של כ־30.5 מיליון ש"ח, לעומת רווח מתואם של כ־16.2 מיליון ש"ח ב־1986, גידול של 88 אחוז.

סגן ומ"מ יו"ר מועצת המנהלים של החברה צבי צור והמנכ"ל אהרון דלר ייחסו את הגידול ברווחי החברה לשיפור רווחי "צים" שסיימה ברווח של כ־17.8 מיליון דולר, לאחר הפרשה בסכום של 25.5 מיליון דולר להפרשי־שער, בשל הלוואות לזמן ארוך, שטרם חל מועד פרעונן. "בתי הזיקוק" סיימו את 1987 ברווח של כ־22 מיליון ש"ח, לעומת 24 מיליון ש"ח 1986. הירידה ברווחיות בתי הזיקוק נובעת ממחלוקת עם מינהל הדלק לגבי נוסחת ההצמדה בהסכם הזיקוק. "בתי־הזיקוק" ביצעה, לעניין זה, הפרשה ניכרת.

היקף הכנסות קבוצת החברות הקשורות ל"חברה לישראל", הסתכם ב־1987 ב־1.875 מיליארד ש"ח: בנכסים הנזילים של "החברה לישראל", נרשם בשנה החולפת גידול בעקבות גיוס של כ־15 מיליון דולר באג"ח וכ־11 מיליון ש"ח בהנפקת זכויות בחברות־בנות. ההון העצמי עומד על 188 מיליון שקל.

צבי צור: רווחים

קופל נהיגה עצמית מתכוונת לרכוש חברות השכרה נוספות לאחר שהשתלטה על צנטרל

מאת מוריה אבימלך

חברת קופל (נהיגה עצמית) השתלטה על חברת צנטרל, אף היא בענף השכרת רכב. במסגרת העיסקה שסוכמה אתמול, לאחר משא ומתן של כמה חודשים, תקבל קופל את כל מניות צנטרל. תמורת המכירה יקבלו בעלי המניות של צנטרל, בדרך של הקצאה פרטית, 15% ממניות קופל נהיגה הנסחרת בבורסה, וכן סכום של 97,000 דולר. פרטי העיסקה וההקצאה הפרטית כפופים לאישור הנהלת הבורסה, בהתאם למיתאר המוגש לה. מניות צנטרל הוחזקו על ידי קבוצת תשעה אנשי עסקים, בהם יחיאל חצור ויוסף שנרק. חברת צנטרל מוערכת בשווי של כ־450,000 דולר, שרובם הבעלות על 55 מכוניות, המתווספות לצי הרכב של קופל נהיגה שיגדל לכ־250 מכוניות.

עסקת ההשתלטות על צנטרל מאפיינת את המדיניות הפעלתנית של ההנהלה החדשה של קופל נהיגה. לפני כשנה השתלטה על החברה, שהיתה קודם לכן בשליטת לנדקו, קבוצה בראשותם של אביהו הורביץ ויוסף ריי. קבוצת הורביץ־ריי מרכזת באחזקותיה ובהסכמי הצבעה כ־60% מזכויות ההצבעה בקופל. ההנהלה החדשה שינתה את תחום ההתמחות של קופל נהיגה, שעברה מעיסוק בהשכרת רכב רגילה לעיסוק בעיקר בהחכרה תיפעולית (ליסינג) של מכוניות מסחריות ופרטיות לגורמים עסקיים, לתקופות של שלוש עד חמש שנים. לדעת החברה, תחום זה הוא רווחי ובסיכון נמוך, ועד כה בתחרות מוגבלת. קופל נהיגה מימשה נכסים, כולל מכוניות ישנות ומבנה באילת, והיכוה את כל משאביה לרכישת מכוניות חדשות על פי ביקשי הלקוחות, ששימוש בהחכרה תיפעולית של רכב מאפשר להם יתרונות מס ושיפור מצב הנזילות.

ל"דבר" נודע, כי לאחר הצלחת עסקת צנטרל ולאור המשבר בענף השכרת רכב לתיירים, מתנהלים מגעים לרכישת חברות השכרה נוספות על ידי קופל נהיגה.

הישגי החקלאות יוצגו בתערוכת הארבעים למדינה בביתן ענק בגני התערוכה בתל־אביב. הכניסה לביתן תעבור דרך צינור שקוף, מתחת למפל מים רבים, כאשר ברקע שומעים קולות מים ושירי מים. הביתן יכלול כוורת דבורים פעילה, מטע גפנים שסביבו יוצבו חביות יין, בקבוקים ומיתקן לזיקוק יין. פירות וירקות, גידולי שדה ומאות אלפי פרחים, רפת, דיר, ביצ. אריזה, מערכות השקיה, ציוד חקלאי, מיתקן לקידוח מים. וכן אמצעים אורקוליים שידגימו את הישגי החקלאות בישראל.
עבודת התשתית שלך התערוכה החלו בימים אלה. את ביתן החקלאות עצב יואב גרא. (דויד מושיוב).

קניות והחלקה על קרח ב"קניותר" של כלל־נרל"ן בנס־ציונה

מאת דני צדקוני

המושבה נס ציונה בת ה־105 מצויה עתה בתנופת פיתוח לאחר פיגור של שנים בתחום זה אחרי אחיותיה הגדולות ראשל"צ ורחובות.

השבוע הונחה בה אבן הפינה למרכז הקניות הראשון באזור השפלה, שייקרא בנוסח המתחכם של המסחר בימינו "קניותר". הכוונה היא שהמרכז הזה שישתרע על שטח של 14.000 מ"ר בכניסה הצפונית למושבה יהיה אבן שואבת ל 400 אלף התושבים המתגוררים במרחב.

ה"קניותר" הוא הפריצה הראשונה של חב' "כלל־נרל"ן" לעסקי הקניונים. היא תסתייע בכך בחברה אמריקאית המתמחה בתכנון ושיווק קניונים. ההשקעה בפרוייקט נערכת בשמונה מיליון ושלוש מאות אלף דולר. שותפי "כלל" ביוזמה הם משקיעים מדרום אמריקה ומישראל שיתחלקו עמה במחצית הבעלות. אחד החידושים והייחודים של ה"קניותר" יהיה מגרש החלקה על קרח שיופעל בו וישתרע על שטח של 250 מ"ר. לפני כמה שנים נסגר הקולנוע היחיד בנס־ציונה עתה ממלא את מקומו הקולנוע של "מופת" במועצת הפועלים. ה"קניותר" כך נמסר, יכלול בין היתר בתי קלנוע, כפי שיהיו בו חנויות כלבו, בתי קפה, בוטיקים, חנויות ותנקציות נוספות של מסחר ובידור.

את המרכז החדש בונה בקבלן משנה חב' "סאראב" שבנתה בסמוך את המרכז הקיים כבר באותו אזור מרכזי ומתפתח הכולל את ההיפרשוק של קואופ שנפתח שם לפני שנה והוא אחד המשגשגים ברשת ואת אולמי השמחות והאירועים "ויטראז'". מנהל החברה אנריקה ורוסנברג מבטיח כי בניית ה"קניותר" תושלם עד הקיץ הבא. בחודש הבא יוחל בשיווק ה"קניותר" במחיר 545 למטר. זה אינו כולל את מגרש החנייה שיכיל מקום ל600 כלי רכב שיועמדו לרשות באי ה"קניותר".

לאחרונה נמסר לאור הצלחת הקאנטרי קלאב שהסתדרות הקימה בשיתוף עם המועצה המקומית במורת המושבה, שהמתכנ שתא צר להכיל את כל הפונים להתקבל בו לחברות, על השקעה של מיליון דולר בהרחבתו.

רשת נובהוטל באה לישראל תנהל ארבעה מלונות

מאת דויד מושיוב

רשת ניהול המלונות האירופאית נובהוטל, הרביעית בגודלה בעולם, אשר בבעלותה ובניהולה יותר משש מאות מלונות תבוא לישראל ותנהל כאן ארבעה מלונות חדשים שיבנו במהלך השנה הקרובה על ידי משקיע יהודי מאוסטריה.

מנכ"ל משרד התיירות רפי פרבר, שמסר על כך במסגרת יום עיון בנושא יזום וניהול עסקים בענף התיירות, שהתקיים במלון מוריה פלזה בתל־אביב אמר, כי המלון הראשון יבנה באילת ויהיו בו 200 חדרים בקירוב. לבניית מלון זה ליד הלגונה באילת הוקצה כבר הקרקע. ההשקעה במלון נאמדת בסך 12 מיליון דולר בקירוב. המדובר הוא במלון שלושה עד ארבעה כוכבים.

פרבר אמר, כי רשת בינלאומית זו בניהול מלונות ברמה של שלושה וארבעה כוכבים. המלונות האחרים שהרשת תנהל יוקמו בירושלים, תל־אביב וחיפה. גם במלונות אלה ההשקעה נאמדת בסך 12 מיליון דולר בקירוב בכל מלון. בכל מלון יהיו מאתים חדרים בקירוב. חשיבות כניסתה של רשת ניהול זו לישראל היא בכך, שהיא עשוייה להוסיף תיירות לישראל מאחר שהיא תשווק מלונות אלה ברשת העולמית שלה.

גם רשת מלונות פנטה תחזור לישראל. רשת זו היא בבעלות חברות תעופה כמו חברת לופטהנזה הגרמנית וחברת התעופה הבריטית בריטיש איירוויס. חברה זו אמורה לנהל את המלון שיבנה באילת על ידי משקיע יהודי בגרמניה. במלון זה שיבנה בנחל חמר לא הרחק ממלון סונסטה, יהיו 420 חדרים והוא יבנה ברמה של חמישה כוכבים. ההשקעה במלון זה נאמדת בסך של יותר מארבעים מיליון דולר. מניחים, כי הבנייה במלון זה תתחיל עוד השנה.

התעשיינים מצפים לגידול יצוא ענף האלקטרוניקה השנה

מאת סופר "דבר"

1987 היתה השנה השניה ברציפות שבה ירדו ההכנסות מפעלי ענף האלקטרוניקה. הגורם העיקרי לירידה היה הקיצוץ ברכישות מערכת הבטחון. עליה גדולה ביצוא בשעור של כ־23% קיזזה במידת מה את הירידה ביקושים המקומיים, אך סך כל הפידיון ירד ב־1987 בכ־4%.

יצוא ענפי החשמל והאלקטרוניקה צומח בשעורים גדולים והוא הוכפל בחמש השנים האחרונות. חלקו של היצוא בענף הולך וגדל ומגיע עתה לכ־60% מהתפוקה. התפתחות היצוא היא פרי ההשקעות הרבות שהושקעו בענף והניבו תשתית בעלת פוטנציאל רב הן ביצור והן במו"פ.

בחלוף המשבר ששרר בחלק מענפי האלקטרוניקה בעולם, התשתית הקיימת וההכשלת ההשקעות החדשות, מצפים ראשי הענף להמשך צמיחה גדולה ביצוא ענפים אלה.

רווחיות היצוא של ענף האלקטרוניקה הגיעה לשפל חסר תקדים של מינוס 3% בחודשים דצמבר־1987 וינואר 1988 (זאת בהשוואה לרווחיות של 15% ב־1984 11% ב־1985 6% ב־1986 ו־2% ב־1987.

התעשיינים גורסים ואף פנו בענין זה לממשלה כי יש להנהיג ביטוח שער מיוחד ליצוא לשוק הדולרי כפי שנהגה הממשלה בשעתה כאשר הנהיגה ביטוח שער מיוחד לאירופה.

התעשיינים טוענים גם כי הירידה ברווחיות היצוא של הענף בנוסף לצמצום דרסטי בהזמנות מערכת הבטחון עד כדי 80% במספר מפעלים, פוגעים קשות בעתידו של הענף ובסיכויי התפתחותו. זאת במיוחד על רקע העובדה שמפעלי אלקטרוניקה רבים קיצצו בתקציב המו"פ שלהם ביותר מ־50% ובכך סיכנו את עתידם.

ענף האלקטרוניקה נמצא במשבר קשה למרות שהוא התייעל בשנים האחרונות וצמצם את מצבת כוח האדם בכ־4000 עובדים בשנתיים האחרונות, אולם מדיניות הקפאת שער הדולר היא בעוכריו ופוגעת בו פגיעה קשה שכן 83% מהענף מיצא לגוש הדולר.

התעשיינים דורשים קורא להקל על היצואן הישראלי גם בעלות המימון ולאפשר לו לעמוד בתנאי תחרות מתאימים עם זה של היצרן המתחרה בחו"ל המשלם 4.5% עד 5% בגרמניה לעומת הישראלי המשלם 9%. התעשיינים דורשים להכיר בתעשיות עתירות הטכנולוגיה כתעשיות בעדיפות לאומית ולנהוג כפי שנהגים ביפן בשיטה לפיה העוסקים בתעשיות של עדיפות לאומית משלמים מס מופחת.

ישאל תגדיל השקעותיה השנה ל־20 מיליון דולר

ישאל, חברת ההשקעות של יהודי דרום אמריקה השקיעה עד כה 12 מיליון דולר בארץ, בעיקר בקרגל ובכלל־ציון, והיא תרחיב השנה את השקעותיה בישראל עד 20 מיליון דולר.

כך מסר שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי בסיום פגישה עם יו"ר הנהלת כלל אהרן דברת, עם יו"ר דירקטוריון כלל בנו גיטר, עם מנכ"ל ישאל הוגו צאופן ועם קבוצה של 40 משקיעים מדרום אמריקה.

יעקבי אמר כי מסתמנת ירידה בהשקעות זרות בישראל וכי יש לעשות כל מאמץ כדי להגדיל את היקף ההשקעות הזרות כאן בעיקר בתעשיה ובמגזר המיצא. לדבריו, כוח המשימה ימשיך לפעול.

האוצר נענה לתביעת המוסד המאוחד:

מקטין ריבית על הלוואות לחוכרי קרקעות מהמינהל

החל מהראשון לאפריל תוקטן הריבית על הלוואות לחוכרים של קרקעות מינהל מקרקעי ישראל.

משרד האוצר נענה לתביעתו של מנכ"ל המוסד המאוחד לענף הבניה יוסי ארבל, לפיה יש להוריד את הריבית לחברות הבניה, אשר נוטלות הלוואות ממינהל מקרקעי ישראל לחכירת קרקעות.

חוזר של החשב הכללי במשרד האוצר אריה שר, קבע כי החל מה־1 באפריל 1988 יוחלו שינויים בשיעורי הריבית על ההלוואות. לקבלנים וחברות בניה שאינם בונים במסגרת הפרוגרמה של משרד הבינוי והשיכון – על פי המלצת מינהל מקרקעי ישראל – ההלוואות הצמודות תנתנה בריבית של 10% לשנה (במקום 11%).

לקבלנים וחברות בניה הבונים במסגרת הפרוגרמה של משרד הבינוי והשיכון ולבונים תכנית "בני ביתך" – ההלוואות הצמודות תנתנה בריבית של 8.5% לשנה (במקום 9.5%).

לקבלנים ולבונים הבונים באיזורי פיתוח א' ב' (על פי הגדרת מינהל מקרקעי ישראל) ההלוואות צמודות תנתנה בריבית של 7.5% לשנה (במקום 8.5%).

יצוא התמרים השנה 3,000 טונות

מאת דויד מושיוב

ישראל הנה הספק הבלעדי לשוק האירופי בתמרים לחים והמדובר הוא בזן מצרי הנקרא "חיאני" אשר מובל בהקפאה ומרבית התוצרת נמכרות בבריטניה, גרמניה ואיטליה. יש לקוחות המציעים את התמר למכירה כפרי טרי לאחר הפשרה ואחרים מציעים אותו בצורתו הקפואה.

יצוא התמרים השנה יהיה 3,000 טונות מהם 2,000 טונות תמרים לחים, במחיר 2,500 דולר פו"ב לטונה ו1,000 טונות תמרים יבשים במחיר של 3,500 דולר פו"ב לטונה.

יבולי התמרים הם סוגיים והשנה היה הבול נמוך בשיעור 30 אחוז. לשנה הבאה מתכננים גידול של 60 אחוז בכמויות התמרים שייוצאו. חברת אגרקסקו מקווה לשלש את המכירות בגרמניה ולקדם החדרת פרי התמר לשווקים האמריקאי והקנדי.

תמרים יבשים צורכות ארצות אירופה כ־45,000 טונות בשנה. הספקים העיקריים של תמרים יבשים לאירופה הן אלג'יריה, טוניס, ארה"ב ועירק אש מתקשה לספק תוצרת בגלל המלחמה עם איראן. אגרקסקו זוכה לקבל פרמיה תמורת תמרים יבשים בגלל איכותם הטובה.

בנק דיסקונט חתם הסכם עם אקסים

בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק ליצוא ויבוא של ארה"ב (אקסים) חתמו ב־15 למרס 1988 על הסכם מסגרת למימון רכישות בארה"ב ויצוא לישראל של מוצרים ושרותים שונים.

ההסכם יכנס לתוקפו ב־28 במרס 1988 ומיועד למימון יבוא נכסי השקעה מארה"ב לישראל, לזמן בינוני וארוך.

ההסכם הינו הסכם ישיר בין בנק דיסקונט בישראל והבנק ליצוא ויבוא של ארה"ב, בעוד שבשנים עברו הפניה היתה צריכה להערך באמצעות בנק אמריקאי שפעל כסוכן מטעמו של הבנק הישראלי, דבר שהיה מייקר את עלויות המימון.

שוק אפור / דן שלם

נמשך הצמצום בעסקים

בשוק האפור נמשכת מגמת הצמצום בעסקים בנכיונות שיקים. בתחום הפקדונות הצמודים קטן היקף העסקות בשעור ניכר, בשל צמצום הדרישה לאשראים מצד התעשיה.

בשוק מעריכים כי לאחר החג ניתן יהיה להעריך ביתר הדאות את רמת הסיכון בשוק השקלי, כיון שרשתות שיווק וסוחרים מפעילים תכנית אשראי שונות – חלקן לטווח ארוך – שנועדו לעודד קניות בתקופת החג.

גם העובדה שמציעים אשראי צרכני לטווח ארוך על ידי גופים גדולים מראה, לדעת רבים, שיש מספיק אשראי זמין. הנתונים המצביעים על ירידה יחסית באשראי השקלי בבנקים ועל עליה בהיקף האשראי הצבור לטווח בינוני, מהווים חיזוק לתחושה כי המצב במגזר הקמעוני מעורפל, ויש סיכוי סביר להאטה בקרוב.

מבצע בנק לאומי לשיווק תלושי אשראי לכאורה הצליח אך היקף מימוש ההלוואות קטן ואת מפני ההערכות כי צפויה ירידה בריבית ומנגד בשל חששות מהמצב בעתיד.

מבצעי אשראי ארוכי טווח בצד ציפיות לירידת ריבית הביאו לבעיה אמיתית בשוק האפור. מימון מגזרי הביניים כמו סוחרים או ספקים בנכיונות שיקים מתחיל להוות סיכון, והסיכוי שסוחר תקוע עם מלאי וללא נזילות לא יפרע התחייבויות גדלה.

גם אצל עמילי המכס נכרת האטה בשחרור טובין. יבואנים מעדיפים שלא לשחרר מוצרים שונים עד שתובטח מכירתם. בין היתר בולט הדבר בחלפי רכב, ומוצרי צריכה יקרים.

גם תופעה זו מגדילה את האובליגו של עמילי המכס שהם גם למעשה חברות מימון ומגבירה סיכון.

מנגד עמילי המכס אינם יכולים לדרוש ריבית גבוהה יותר מלקוחותיהם והתוצאה הרווח שלהם קטן והסיכון גבה למדי. כשמדובר ביצוא התמונה שונה במעט. לאחר ואת נראה כי רמת הריבית הנדרשת בנכיונות שיקים היא 7 ־ 4.5 אחוז ונראית כהולמת את הסיכון.

הקיבוצים נאלצים אף הם לצמצם פעולות בשל צמצום מספר המלווים המוכנים לתת להם מימון בערבות התק"מ. באחרונה נודע על מפעל תעשייתי גדול המייצר מגוון מוצרי צריכה שמצב הנזילות שלו רעוע. גוף פרטי שנתן לו בעבר הלוואה כנגד ממסר שיקים הסכים רק לחדש את הסכם המימון.

נראה כי תוך כחצי שנה תתברר תמונת המצב. יש לזכור כי בענף מוצרי הצריכה יש עיתות גיאות בצד עיתות שפל עם צבירת מלאים.

בתחום הפקדונות הצמודים שלמו בנקים לפקדון לחמש שנים 7.6 ־ 7.5 אחוז, לפקדון של עשר שנים שלמו קרוב ל־8 אחוז. מגמת היציבות בשיעורי הריבית תמשך כנראה כאשר ישנה הערכת מומחים בשוק ההון כמו צבי לובצקי מאמבן שמעריך כי פער של אחוז אחד בין רבית על פקדון צמוד לבין תשואות ברוטו, אגרות חוב ממשלתיות או חברות בת בנקאיות נראה כסביר לאורך זמן.

בשוק מעריכים כי גיוס הון של ממשלה למחזור החוב יביא לעליה קלה בריבית לזמן קצר ואז עשוייה גם הריבית על פקדונות לעלות קצת. כיום רמת התשואה בפקדונות צמודים כמעט זהה לרמת תשואה ברוטו של אותן אגרות חוב. פקדונות בנקאיים מהווים אפיקי השקעה חשובים לקופות הגמל ולחברות הביטוח, כך ששינוי בנזילות אותם גופים משפיע על ההיצע. הביקוש לאשראי צמוד יציב עם נטיה לירידה. ירידת ריבית מתחת למחסום ה־2 אחוז לחודש תקטין את אטרקטיביות הפקדון הצמוד (כזכור צויינו בעבר כי עודפי נזילות של חברות גדולות נסחרים ב־1.8 אחוז). בתחום

אמריקה חברה לבטוח בע"מ

דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר, 1986

(מותאם להשפעת השינויים בכח קניה של המטבע הישראלי)

מאזן

(בשקלים חדשים)

	ליום 31 בדצמבר 1986	1985
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	3,239,948	3,396,174
הלוואות ומניות [illegible]	3,524,612	3,131,561
חברה־בת (לא פעילה)	20	20
השקעה בחברות בטוח אחרות	2	–
רכוש קבוע, ציוד מכרזי ומכוניות	136,743	43,703
חברות ביטוח ומבטחי ביטוח: חשבונות אחרים	4,168,254	5,191,402
פרמיה לגביה ויתרות סוכנים	633,376	717,627
חייבים ויתרות חובה	27,721	355,491
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	294,312	104,214
הוצאות יסוד להפחתה	226,373	296,638
	12,451,371	13,236,380

	ליום 31 בדצמבר 1986	1985
הון עצמי	5,748,740	5,468,825
עתודות ביטוח כללי – בניכוי עסקי החברה	1,544,362	1,386,119
– בגין פורטפוליו	–	83,661
תביעות תלויות – בניכוי עסקי החברה	790,069	359,944
– בגין פורטפוליו	3,193,268	4,363,663
עתודה לסיכונים יוצאים מהכלל	74,280	62,237
חברות ביטוח ומבטחי ביטוח: פקדונות והתחייבויות אחרים	202,787	390,624
התחייבויות אחרות וזקפות זכות	897,665	1,121,807
	12,451,371	13,236,380

דין וחשבון על עסקי בטוח כללי

	לשנה שנסתיימה ב־31.12.1986	לתקופה של תשעה חודשים שנסתיימה ב־31.12.1985
פרמיה	1,204,317	2,426,447
פרמיה פורטפוליו	–	1,724,237
גידול בעתודות ביטוח	(289,394)	(1,469,750)
הכנסות מהשקעות	704,722	347,466
תביעות [illegible] – בניכוי עסקי החברה	(1,690,425)	(463,231)
תביעות [illegible] – בגין פורטפוליו	(27,056)	(1,569,725)
[illegible] לסיכונים יוצאים מן הכלל	(12,169)	(62,237)
[illegible]	(2,791,212)	(1,730,300)
[illegible]	1,219,365	1,298,551
רווח – עובר לדו"ח רווח והפסד	417,750	41,329

בשם מועצת המנהלים

אפרים י. רהמי יו"ר הדירקטוריון

מבה חכמי חבר הדירקטוריון ומנהל כללי

אמריקה חברה לבטוח בערבון מוגבל

דו"ח רווח והפסד

(בשקלים חדשים)

	לשנה שנסתיימה ב־31.12.1986	לתקופה של תשעה חודשים שנסתיימה ב־31.12.1985
רווח מעסקי בטוח כלליים	417,750	41,028
הכנסות מהשקעות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	344,749	128,386
הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	(117,203)	(104,304)
רווח לפני הפרשה למסים	645,296	65,110
הפרשה למסי הכנסה ורווח	365,381	1,851
רווח נקי לשנה	279,915	63,259

דו"ח על השינויים בהון העצמי לתקופה של שנה אחת ותשעה חודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר, 1986

	הון מניות ופרמיה	עודפים	סה"כ הון עצמי
תנועה בתקופה של תשעה חודשים שנסתיימה ביום 31 בדצמבר, 1985: הנפקת הון	7,903,937	–	7,903,937
הפרשת שווי תיק בטוח של חברה־בת	(2,498,371)	–	(2,498,371)
רווח לתקופה	–	63,259	63,259
יתרה ליום 31 בדצמבר, 1985	5,405,566	63,259	5,468,825
תנועה בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר, 1986: רווח לשנה	–	279,915	279,915
יתרה ליום 31 בדצמבר, 1986	5,405,566	343,174	5,748,740

מצב ההון הנפרע (באלפי שקלים חדשים)

ההון הנפרע המינימלי המחוייב לפי התקנות	5,722
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות	(*) 5,523
גרעון	199
הון מניות נפרע המחוייב לפי התקנות	5,722
הון מניות נפרע הקיים, בנכוי ההפסד המצטבר	5,600
גרעון	122

(*) לאחר ניכוי נכסים לא מוכרים בסך 226 אלף ש"ח.

בשם מועצת המנהלים

אפרים י. רהמי יו"ר הדירקטוריון

מבה חכמי חבר הדירקטוריון ומנהל כללי

שערי מטבע חוץ ביום 30.03.88

המטבע	השינוי	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.002	1.52	1.59	1.52	1.59	1.52	1.59	1.5548	1.5742	1.5548	1.5742	1.5558	1.5754	1.5648
1 מארק גרמני	-0.002	0.91	0.95	0.91	0.96	0.91	0.96	0.9316	0.9432	0.9306	0.9422	0.9327	0.9444	0.9378
1 לישט"ש	-0.004	2.82	2.95	2.84	2.98	2.84	2.98	2.8950	2.9312	2.8922	2.9283	2.8953	2.9517	2.9144
1 פרנק צרפתי	-0.001	0.26	0.28	0.26	0.28	0.27	0.28	0.2749	0.2783	0.2752	0.2786	0.2748	0.2782	0.2766
100 ינים יפאניים	-0.004	1.21	1.27	1.22	1.26	1.22	1.28	1.2414	1.2568	1.2426	1.2581	1.2411	1.2567	1.2493
1 גולדן הולנדי	-0.002	0.81	0.85	0.81	0.85	0.81	0.85	0.8297	0.8400	0.8305	0.8408	0.8299	0.8403	0.8350
1 פרנק שוויצרי	-0.003	1.10	1.15	1.11	1.16	1.11	1.16	1.1275	1.1416	1.1290	1.1430	1.1293	1.1435	1.1347
1 כתר שוודי	-0.001	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2632	0.2665	0.2632	0.2665	0.2636	0.2669	0.2649
1 כתר נורבגי	—	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.26	0.2476	0.2506	0.2476	0.2507	0.2475	0.2506	0.2491
1 כתר דני	-0.001	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2428	0.2458	0.2425	0.2456	0.2430	0.2461	0.2444
1 מארק פיני	-0.001	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	0.40	0.3871	0.3919	0.3871	0.3919	0.3875	0.3924	0.3895
1 דולר קנדי	-0.001	1.23	1.29	1.24	1.30	1.23	1.30	1.2577	1.2734	1.2589	1.2747	1.2587	1.2745	1.2658
1 דולר אוסטרלי	+0.001	1.08	1.19	1.10	1.19	1.11	1.19	1.1451	1.1594	1.1447	1.1590	1.1442	1.1586	1.1524
1 ראנד דרא"פ	-0.004	0.48	0.58	0.44	0.61	0.46	0.65	0.7310	0.7401	0.7308	0.7399	0.7320	0.7412	0.7553
10 פרנקים בלגיים	-0.001	0.43	0.45	0.43	0.46	0.43	0.46	0.4428	0.4483	0.4445	0.4500	0.4457	0.4513	0.4479
10 שילינגים אוסטריים	-0.003	1.30	1.36	1.30	1.36	1.30	1.37	1.3258	1.3423	1.3238	1.3403	1.3286	1.3453	1.3346
1000 לירטות איטלקיות	-0.005	1.23	1.29	1.23	1.31	1.23	1.32	1.2589	1.2747	1.2594	1.2752	1.2597	1.2755	1.2661
1 "סל" (ECU)	-0.005	—	—	—	—	—	—	1.9318	1.9559	1.9324	1.9565	—	—	1.9447
1 דינר ירדני	-0.005	4.28	4.54	4.30	4.57	4.34	4.64	—	—	—	—	—	—	4.5223
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.08	0.09	0.02	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0401
1 לירה מצרית	-0.001	0.63	0.67	0.60	0.63	0.61	0.67	—	—	—	—	—	—	0.6317

רכבת אווירית של חברות התעופה

מפעילות טיסות מיוחדות; גם ארקיע עמוסה לאילת וממנה

מאת אריה אורד
סופר "דבר"

חברות התעופה מקיימות בימים אלה רכבת אווירית מחו"ל לישראל ומתל־אביב לאילת כדי להביא את כל המבקשים לחוג את הפסח ואת הפסחא בארץ. אל על לבדה מקיימת כ־70 טיסות עם 16,000 נוסעים מאתמול עד מחר סמוך לכניסת החג. החברות מציינות את מיעוט היוצאים הישראלים לקראת החג לחו"ל בהשוואה לשנים קודמות.

כל חברות־התעופה מדווחות על הרשמת־יתר כבדה בתחנותיהן בחו"ל ורובן מקיימות טיסות מיוחדות כדי לעמוד בביקוש. אל על מקיימת השבוע 22 טיסות כאלה, מהן 20 מאירופה ושתיים מארה"ב. מעריכים שהחברה מטיסה 36,000 תיירים לארץ לקראת החגים בהשוואה ל־34,000 אשתקד. אתמול קיימה החברה 25 טיסות במקום 16 ביום רגיל והיום יהיו 21 טיסות ועשרות טיסות נוספות מחר. בין השאר מפעילה אל על מטוס חכור על צוותו מ"סאאר איר" כדי לעמוד בעומס.

חברת־התעופה הגרמנית לופטהנזה מקיימת השבוע ארבע טיסות מיוחדות, כולן מלאות. נוסף על כך הכניסה מטוסים גדולים מהרגיל בשביל ארבע מטיסותיה הרגילות.

אל על התגברה אתמול על היעדר מטוס הג'מבו, שקורקע במונטריאול ביום ב' בערב בשל אזעקת־שווא. טיסה 010 יצאה כסדרה מניו־יורק ביום ב' אחר־הצהריים, אולם משהגיע הג'מבו למונטריאול, מסר מטלפן אלמוני על הטמנת פצצה במטוס. בבדיקה התברר כי היתה זו אזעקת־שווא ואתמול בבוקר הגיע המטוס לארץ באיחור של 17 שעות.

ארקיע מקיימת רכבת אווירית ממרכז הארץ לאילת. הפעם בולט חלקם של תושבי אילת, הבאים לחוג את ליל הסדר במרכז הארץ וחוזרים לאילת ביום א'. ארקיע תפעיל ביומיים הקרובים 64 טיסות בקו אילת ובהן 5,000 נוסעים. מתוך טיסות אלה 14 נעשות במטוסי בואינג 707, שהועברו מהקווים הבין־לאומיים של החברה. ביום א' תפעיל החברה 42 טיסות, מהן 10 במטוסי בואינג 707, בקו אילת. למרות הביקוש הרב תמשיך החברה במסורת של הטסת חיילים מאילת למרכז הארץ לליל הסדר. שירות זה יינתן רק לחיילים במדים המשרתים בערבה.

על לחץ רב בקו אילת נמסר גם מאגד והקואופרטיב תגבר מאד את הקו.

מאות ממתינים למקום בבתי ההארחה בקיבוצים

מאת דויד מרשיוב, סופר "דבר" לענייני תיירות

ליל הסדר בקיבוץ היה מאז ומתמיד אטרקציה לתיירים ולישראלים כאחד. רבים מבתי ההארחה הקיבוציים רשומים מאות ממתינים למקום שיתפנה, אם כי באחרים מהם נותרו מקומות לינה לכל הפסח. אומנם ברוב בתי ההארחה מיועד ליל הסדר רק לאורחים הלנים במקום, אך באחדים אפשר לחוג את ליל הסדר בלבד.

לישראלים האוהבים לבלות את ליל הסדר באחד מבתי המלון כדאי לדעת כי במלונות רבים יש מקומות אם כי המחירים גבוהים: בהילטון־ירושלים 130 שקל, במלון רנ'אל 160, המלך דוד המחיר 180, בדן־תל אביב 150 שקל. על מחירים אלה יש להוסיף מע"מ.

מלון דן־כרמל פתח במבצע ליל הסדר בהנחות. שלושה לילות על בסיס לינה וארוחת בוקר: 99 שקל לאדם. הבאים לשלושה לילות על בסיס חצי פנסיון מקבלים את ליל הסדר חינם. כן מובטחות לאורחים הטבות אחרות.

נבון תומך בתקציב לחודש לרשות השידור

מאת דניאל בן־סימון
סופר "דבר" בירושלים

שר החינוך יצחק נבון החליט לתמוך באישור תקציב־ביניים של חודש לרשות השידור. זאת בהנחה שתוך פרק זמן זה יוקמו המוסדות הציבוריים החדשים שידונו ויאשרו את התקציב הכולל לשנת הכספים החדשה. נבון החליט על כך כדי למנוע פגיעה בשידורי הרדיו והטלוויזיה בפסח ובשידורים המתוכננים לימי הזיכרון וליום העצמאות.

השר נבון הודיע על החלטתו למנכ"ל הרשות אורי פורת לאחר שקיים התייעצות בנושא זה עם היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. נבון קיים בלשכתו פגישה דחופה עם המשנה ליועץ המשפטי לממשלה יצחק אליאסוף ועוזריו, שאמרו כי מהלך של אישור תקציב־ביניים אפשרי במסגרת החוק.

שר החינוך שוחח אתמול שוב עם ראש הממשלה יצחק שמיר על הרכב מוסדות הרשות. נבון ביקש משמיר לסיים בהקדם את הדיונים במפלגתו על הרכב רשימת נציגי הליכוד במליאה ובוועד המנהל כדי שיוכל לסיים את הקמת המוסדות כמתחייב על פי החוק. ראש הממשלה הבטיח לנבון לעשות את כל המאמצים כדי לסכם את הדיונים בליכוד בנושא זה בימים הקרובים.

תוגש הצעה לחוק שימור אתרים היסטוריים

אפרים קציר בראש המועצה

מאת צבי אילן
סופר "דבר"

הצעה לחוק שימור מבנים ואתרים היסטוריים תוגש בימים הקרובים למשרד הפנים על ידי המועצה לשימור מבנים ואתרים שליד החברה להגנת הטבע. כך נמסר בכינוס השנתי של המועצה שנערך אתמול בנווה צדק. הכינוס, שהוקדש ל־100 שנות השכונה, עסק בבעיות שימור אתרים ובלימת ההרס לנוכח עבודות פיתוח ולחצים כלכליים.

מזכיר המועצה, י. פלדמן, מסר שיש כיום מאות מבנים היסטוריים בדרגות הרס שונות, בהם 300 בעלי ערך לאומי, הראויים לשימור. יוזמת החקיקה באה למנוע הישנות מקרים של הרס, כפי שהיה בעבר.

עו"ד יורם בר סלע, מפעילי המועצה, מסר כי חוק השימור יוגש למשרד הפנים מתוך כוונה לשלבו במסגרת חוק התכנון והבנייה.

בכינוס הוכרז על בחירת פרופ' אפרים קציר, הנשיא הרביעי, כנשיא המועצה. במעמד זה נאמרו דברים לזכר פרופ' זאב וילנאי, שעמד בראש המועצה עד מותו.

מכינים עוד הגבלות לריסוס מהאוויר

מאת דנקה הרניש
כתבת "דבר"

הלשכה המשפטית של משרד הבריאות הולה בהכנת נוסח התיקון לתקנות הרוקחים בדבר הגבלת פיזור רעלים וכימיקלים מזיקים מכלי טיס. התקנות הקיימות אינן עונות על צרכי הגנה יעילה על תושבי ישובים חקלאיים בעיקר. רבים סובלים זה שנים ממטרדים חמורים.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו הורתה בימים אלה להכין את נוסח התיקון בעקבות טיפולה של המועצה הציבורית למניעת רעש וזיהום אוויר (מלר"ז) בתלונות של תושבי מושב גנתון הסובלים מהריסוסים האוויריים שמבצע בית הספר החקלאי בן שמן על חלקת הכותנה הנמצאת במרחק קטן מבתי המגורים של מושב. עם זאת, במכתבה ליו"ר הנהלה מלר"ז עו"ד ידידיה באר כותבת שרת הבריאות כי "התקנת התקנות, כרוכה בהתייעצויות עם שר העבודה והרווחה, שר התעשיה והמסחר ושר החקלאות, ועל כן מדובר על הליך ממושך".

במלר"ז סבורים כי קבע התקנת התקנות חייב להיות מושפע מן העובדה שכתוצאה מהריסוסים סובלים תושבי גנתון מריחות רעים האופפים את המושב ולעתים גם מכאבי ראש וסחרחורות. הריסוסים נעשים בדרך כלל בשעות הבוקר המוקדמות וההשכמות בשעות בלתי שגרתיות משבשות להלוטין את מהלך החיים התקין. בשנת 1986 אף היתה במושב תמותה המונית של בעלי חיים קטנים אשר נמצאו בקרבת בתי מגורים בזמן אחד הריסוסים האחרים. מהבירור שעשה משרד הבריאות עולה כי אכן היו מקרים של תלונות מוצדקות בדבר המטרדים שגרם ריסוס מהאוויר.

יו"ר מלר"ז עו"ד באר מסביר כי יש מקרים בהם, עקב תנאים טופוגרפיים ומטאורולוגיים מסויימים, גורמים מטרדים קשים לתושבים על אף שמירת מרחק מינימלי של 120 מ' מהחלקה המרוססת ועד לבתים הסמוכים ביותר, כנדרש על פי החוק הקיים. לדבריו, מצב זה חייב להיות מטופל בהקדם על ידי שינוי התקנות. תושבי מושב גנתון אינם היחידים שנפגעים היום כתוצאה מהריסוסים האוויריים.

שי תרבות לחיילים

(עש"ת). – החברה למתנ"סים ומיפקדת קצין חינוך ראשי הוליטו השבוע להעניק שי תרבותי לחיילים המשרתים הרחק מבתיהם ומהמרכזי הבילוי והבידור. השי יוענק לחיילים באמצעות קציני החינוך הפיקודיים, שקבלו הנחיות לרכוש בשביל החיילים כרטיסי מינוי במחירים מוזלים להצגות תיאטרון, אירועי תרבות ומופעי בידור, הנערכים במתנ"סים בכל הארץ.

עד כה התקשו החיילים, המשרתים באזורים מרוחקים שבהם הפעילות התרבותית היחידה מתקיימת במתנ"סים, לרכוש כרטיסים.

★ ספינת הדיג "צלופח" עלתה על שרטון בחוף ניצנים לאחר שנסחפה בסערה אור לאתמול. היא ניזוקה קשה. חלקים מהספינה ותא הפיקוד שלה נשברו, נפלו לים ונסחפו לחוף. איש מאנשי צוותה, שמנה שלושה, לא נפגע.

תחרות טיסנים

(אריה אורד). – 700 בני־נוער חברי סניפי הקלוב לתעופה בכל הארץ השתתפו שלשום בתחרות טיסנים ארצית בחולות ראשון לציון, סמוך לבית־הספר לכבאות. בצהריים נערך מיפגן טיסנים ודאונים. בתואר אלוף הטיסנאות הארצי זכה גיורא הרצברג מראשון לציון; בתוארי טיסנאי השנה זכו אליעזר רוזנברג מרעננה, צבי מוה מאלפי מנשה, עדי חמצני מבת־ים ונועם וייסמן. בגביע הסניף המצטיין זכתה רמת־השרון

(צילום: שאול רחמים־יפפא)

ערן מזהיר: ההחלטה להוריד את הריבית תפגע מאד בקרנות

מאת חיים ביאור
סופר "דבר"

"הורדת הריבית בשיעור של אחוז אחד על השקעותיהן של קרנות הפנסיה באגרות חוב של האוצר, תפגע אנושות בקרנות ובסופו של דבר תצטרך הממשלה לשאת בתוצאות" – הזהיר אתמול מנכ"ל קרן "מבטחים" עמוס ערן.

ערן, שדיבר בישיבת ההנהלה של "מבטחים", אמר שגם החלטת משרד האוצר לפיה חלק נוסף מהשקעת הקרנות באג"ח של האוצר יופנה להשקעה בשוק החופשי, היא תמורה שהקרנות לא ישלימו עמה.

מנכ"ל "מבטחים" דרש מהתעשיינים להסכים להעלאת דמי הגמולים שגובות הקרנות באחוז וחצי, ל־17.5 אחוז. ראשי התאחדות התעשיינים הודיעו באחרונה כי הם מתנגדים לכך כל עוד לא יקבלו נתונים עדכניים על מצב הקרנות. בהסתדרות מעריכים שנושא זה יושלם במשא ומתן על הסכמי השכר החדשים.

בישיבת ההנהלה של "מבטחים" אושר המאזן לשנת '87. הגרעון בין השאר על גידול של 23 אחוז בהון הצבור של הקרן – 7.3 מיליארד שקל.

"מקרה־שקדיאל" חוזר ברמת השרון

מאת חנה סאר,
סופרת "דבר" בשרון

בג"צ הוציא אתמול צו על תנאי נגד שר הדתות שנדרש לנמק תוך 30 יום מדוע לא יאשר מועצה דתית בהרכב חדש לרמת השרון.

הצו ניתן על־ידי השופט משה בייסקי בעתירתה של עו"ד רנה שעשוע־חסון, נציגת סיעת "שינוי" ברמת השרון, שנבחרה למועצה הדתית וכן על ידי הסיעה.

המועצה פועלת בהרכב הישן מאז 1981, ועוד לא הוחלפה במועצה בהרכב חדש למרות שנערכו בחירות. לפני כשנתיים נבחרה מועצה דתית חדשה, אך הרכבה נפסל לאחר שאחת הסיעות עתרה לבג"צ בנימוק שאינה מיוצגת בהרכב. בג"צ הורה אז להרכיב רשימה חדשה עם כל הסיעות.

בהתאם לכך נערכו ב־5/7/87 בחירות ושעשוע־חסון נבחרה כנציגת "שינוי". רשימת נציגי הגופים הוגשה לשר הדתות בספטמבר 1987 והוא שלח לאישור המועצה המקומית רשימה מורחבת שכללה את ההרכב החדש למועצה הדתית כפי שקבעו שלושה גורמים: השר, הרשות המקומית, הרבנות המקומית.

המועצה אישרה הרשימה החדשה והעבירה אותה לשר הדתות, אך מאז עד היום עוד לא הוחלף ההרכב הישן של המועצה הדתית. בעקבות זאת עתרה שעשוע־חסון לבג"צ.

סופרת "דבר" בשרון מציינת כי שעשוע־חסון אחת משתי הנשים (השניה היא לאה שקדיאל מירוחם) שנבחרו למועצות דתיות, אך הבחירה עוד לא מומשה.

אחד מנימוקי שעשוע־חסון בעתירתה הוא כי כ־20 שנה היא מופיעה בבתי הדין הרבניים ואם היא כשירה לעשות זאת, אזי אין כל סיבה שלא תהיה כשירה להופיע במועצה הדתית.

מיקרוצ'יפס מסכנים נשים הרות?

מזכ"ל הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה, יצחק גלעדי, פנה אל הרשויות הממשלתיות המוסמכות ואל המעסיקים לבחון מהימנותו של מידע המתבסס על מחקרים שנעשו בחו"ל ושמהם עולה כי נשים הרות המועסקות בייצור ציוד תקשורת ומחשבים, סבלו משיעור כפול של הפלות לעומת נשים העובדות בתעשיות אחרות. על כך מוסר דובר ההסתדרות.

גלעדי מתבסס על מידע שהגיע אל הסתדרות עובדי המתכת לפיו חברת הענק האמריקאית אי.טי.פי.טי. הורתה לכל הנשים ההרות בחברה להפסיק את עבודתן בקווי ההרכבה של שבבים זעירים (מיקרוצ'יפס). זאת, בעקבות מחקר שנערך במסצ'וסטס ושהעלה כי נשים הרות העובדות בתעשיה או בחלקים של קווי ההרכבה שבהם הן חשופות לגזים, סבלו משיעור גבוה של הפלות.

גלעדי מציין כי בעוד שהחברות האמריקאיות המייצרות מיקרוצ'יפס רגישות לבעייה ואף יוזמות מחקר ברמה ארצית לגילוי גורמי הסיכונים ולמניעתם, מתייחסת הפדרציה של תעשיות האלקטרוניקה בבריטניה בביטול למחקר שנעשה במסצ'וסטס בטענה כי "איננו מדעי".

גישה זו של התעשיינים הבריטים גרמה תגובה חריפה של איגודי העובדים הבריטיים הלוחצים על הממשלה ועל החברות לבצע מחקרים ולהחקיק חוקים שיגנו על העובדים בייצור המיקרוצ'יפס.

לדברי גלעדי גם בישראל מועסקות נשים רבות בהרכבת שבבים זעירים ומן הראוי שגם כאן תוקדם תרופה למכה.

הנער־הקיבוצניק כנראה טבע בבניאס – עדיין מחפשים

מאת שמעון ויים
סופר "דבר" בצפון

כוחות גדולים של משטרה ומתנדבים, בהם צוללנים של חיל הים וכן מסוק חיל האוויר, המשיכו אתמול זה היום השני בחיפושיהם אחרי שמעון רויזמן (16) מקיבוץ ברור חיל שטבע כנראה בבניאס שלשום בשעות הצהריים.

עד אמש לא נמצא דבר שיעיד על גורלו. הוא נעלם שלשום בעת שתיק המטפסים שלו נפל לנחל בעת שעבר גשר מעליו. רויזמן קפץ למים בנסיון לתפוס את התיק, אך נסחף במים הגועשים ונעלם. אחיו החייל שהיה עמו בטיול, ניסה לסייע בחילוצו אך ללא הצלחה. למקום הגיעו מיד כוחות גדולים של משטרה, משמר אזרחי ומתנדבים שפתחו בחיפושים אך כאמור לא גילו עד כה דבר.

ההנחה היא כי רויזמן טבע וגופתו נסחפה לכיוון הירדן.

יצויין כי זה מקרה שני של היסחפות בבניאס בתוך יומיים: באמצע השבוע נסחפו שני נערים מקריית שמונה אך שוטרים שהגיעו למקום הצליחו לחלצם בלא פגע והם יקבלו צל"ש על כך.

★ שר התחבורה חיים קורפו הציג אתמול להקים מינהלת פרויקטים תחבורתיים למטרופולין תל אביב שתהיה משותפת למשרדי התחבורה, הפנים, והאוצר והזמין את נציגי הרשויות המקומיות הקשורות לפרוייקטים להצטרף אליה.

מהחרמון לתל־אביב

40 טונה שלג הובאו אתמול מאתר החרמון לרחבת העיריה בתל אביב. "הר החרמון התל אביבי" יהווה את אחת האטרקציות לקהל הרחב בחופשת הפסח. האירוע נערך במסגרה לעודד משפחות לבלות את חופשת הפסח באתר החרמון במזג אוויר אביבי ובפעילות ספורטיבית חורפית

(צילום: יעקב סער)

חדלו עיצומים ברכבת

מאת יוסף מיכלסקי
סופר "דבר"

ועדי העובדים ברכבת הפסיקו אתמול לפנות ערב את העיצומים שהיו ביומיים האחרונים וגרמו שיבושים בתנועת הרכבות.

בהתאם להחלטות בית המשפט בחיפה נכנסו הוועדים למו"מ עם מנכ"ל הרכבת וכך נבר הפסיק את העיצומים. הבעיות השנויות במחלוקת בין הצדדים היו בנושא דירוג העובדים ותוכנית המנכ"ל להעביר את לשכתו מחיפה לתל אביב. הוועדים נענו לבקשת המנכ"ל לתגבר את הרכבות בקרונות בימים שלפני החג ובימי הפסח.

תנובה: קרפיונים מורעלים – להד"ם

מאת דויד מרשיוב
סופר "דבר"

דובר תנובה מסר אתמול כי הידיעה על קרפיונים מורעלים שנפסלו לשיווק בעפולה ובנצרת אינה נכונה. בדיקה של אגף הדיג במשרד החקלאות מראה כי הם ראויים לשיווק.

במסקנות הבדיקה נאמר בין השאר: "הדגים הובאו למעבדה כשהם חיים ולא הראו סימנים כלשהם של פגיעה פיסיולוגית. הדגים באופן כללי לא עוד יותר רגישים לרעלים ולחומרי הדברה מיונקים, כולל בני אדם. עובדי המעבדה טעמו ואכלו את הדגים ללא היסוס, כולל חלקים פנימיים (ביצים וחלב).

איסור עישון מהיום במקומות נוספים

משרד הבריאות החליט על הרחבת תקנות איסור עישון מהיום במקומות ציבוריים נוספים אשר לא כוסו על ידי התקנות הקודמות: רכבת, מרכול, מזנון, בתי קפה ומסעדות, אולמות ספורט, מעונות וגני ילדים.

יד טבנקין
למשפחת כהני
ולקיבוץ גבת
משתתפים בצערכם
עם פטירתה של יקירתכם
פנינה ז"ל
החברים ביד טבנקין

לחברתנו **מרים גרינוולד**
משתתפים באבלך הכבד במות
אחיך היקר, ז"ל
בית האגף לחינוך התיישבותי

לחברתנו **אסתר גולדשטיין**
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
תוהן – מכוניות ביטוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
דוד אדוארד
במות אחיו
עדל ארבלי ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוז ת"א
ההנהלה והעובדים

חוזרים לעתונות טובה
דבר קרא מחר
דבר השבוע

יום האדמה הבוערת
חיים גורי, דני רובינשטיין, דני אשר, יעל פישביין, יוסף מיכלסקי

שולץ הזר
אמנון דנקנר, שי כלמן

מבט יהודי על "גלאסנוסט"
רב־שיח עם אסירי ציון ומסורבי־עליה שהגיעו לישראל מאז פסח אחרון

רפואה יקרה
העיקר הבריאות, אבל מי יכול לשלם
אהרן מגן

והמזוודה מוכנה לתזוזה
פוליקר: אחרי התקליט, לפני המופע
מירי פז

יהודה במולבסקי, דהור שרבוטן, טובה צימוקי, מושיק, אהרן שמי, אמיר אורן, יוני להב, אריאלה ראובני, ורדה צימרמן, שלמה גינוסר, ישראל הררים, מאיר אמלן, יגאל משיח, יצחק שלו, יוסי מלמן, אדי כלונים, עובד עמורב, דניאל בן־סימון, יצחק ברזה, דן בן־אמוץ, דליה שרון, חיים באר

"משא" לספרות ולאמנות

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
המחלקה הדתית היהודית למורשת ישראל
המרכז לתרבות ולחינוך
עצרת עליה לרגל פסח תשמ"ח
תתקיים אי"ה ביום ראשון א' דחוה"מ פסח תשמ"ח, 3.4.88, בשעה 2 אחה"צ באולם מושב אורה ליד ירושלים.
במעמד הרה"ג מרדכי אליהו שליט"א – הראשון לציון הרב־הראשי לישראל
דברים: מר שלמה הלל יו"ר הכנסת
ח"כ ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות
הה' ניסן הרפז מזכיר ההסתדרות בירושלים
הה' חמי זכריה יו"ר המחלקה הדתית בהסתדרות
הה' פיני שומר ס/יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך
הה' דוד דוד יו"ר המועצה האזורית מטה יהודה
הה' שלמה תנעמי ארגון והנחיה
באמנות: פרחי ירושלים בהדרכת חנן אביטל
חבורות זמר לירון ליד מ.פ. יהוד – בשירה חסידית
החזן והזמר ציון גולן ולהקתו

מועצת פועלי תל־אביב־יפו
לשכת הדובר
מודיעה:
בית ברנר יהיה סגור לקהל לרגל חג הפסח
מיום ו', 1/4 עד יום ו' 8/4 ועד בכלל.
מ־1 עד 7 לאפריל תתקיימנה תורנויות מ־8.00 עד 12.00.
במקרים דחופים יש לפנות למודיעין בית־ברנר (טל' 282211)
מחלקת "טיולי בית־ברנר" ברחוב ברנר 4, תפעל במשך כל ימי חוה"מ פסח בין השעות 8.00 ל־12.00

קרן הגימלאות המרכזית
של עובדי ההסתדרות בע"מ
משרדי הקרן יהיו סגורים לקהל
בחול המועד פסח
לרגל יציאה לחופשה
החל מיום ו' 1 באפריל
עד יום ו' 8 באפריל 1988
הנהלת הקרן ועובדיה
מברכים את מבוטחי הקרן וגימלאיה
בברכת חג שמח ומועדים לשמחה

אגודת "אלקן" לשיקום וקידום נוער במצוקה
מברכת את
הגב' **לאה צפרוני**
עם קבלת "יקיר העיר" גבעתיים
ואת בנותיה **אביבה ותמר פיינגולד**
והבן **דוד צפרוני**
עלו והצליחו

היתר להעלאת מחיר הובלת דלק
לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה, התשמ"ו – 1986).
בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה, התשמ"ו – 1986, אנו קובעים כי מותר להעלות את המחיר של הובלת דלק במיכליות בשיעור שלא יעלה על 7 אחוזים מעל המחיר הקובע.
התשמ"ח 1988 — משה נסים, שר האוצר — חיים קורפו, שר התחבורה
1. ס"ח התשמ"ו עמ' 2

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 58 בגוש 8276 רח' הגרעיניות 12 תוכנית 295/87 בחריגה עד 6% בניה, 1 קומה ת.ב. 5779 ותוכנית 52/85 בגוש 7933 חלקה 167 בחריגה מבוקשת כהקלה: בניה על הגג ת.ב. 4048.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

המשביר המרכזי
לציבור הרחב
בחול המועד פסח
יהיו משרדי ומחסני המשביר המרכזי
פתוחים לקהל בין השעות 7.30 – 14.00
ביום חמישי, ערב שביעי של פסח
בין השעות 7.30–12.30
בברכת חג שמח
מדינה אחת לנו שתהיה לי נקיה

דבר היום

יום מיזמיים

כמו רוב הציפיות בחודשי ההתקוממות בשטחים, נכזבו גם אלה שלקראת "יום האדמה". הפעם היתה האכזבה חיובית: במקום אלימות נרחבת ונפגעים המונים, ניתן היה במוצאי יום האדמה לשאול מה, אם כך, יום מיזמיים. בהשוואה לסיכומי התקריות והנפגעים שאליהם הורגלנו מאז ראשית דצמבר, לא היה זה יום חריג, אולי אף דל מהממוצע. מסורת ציונו של היום, שהחלה לפני תריסר שנים בתחומי הקו הירוק, גלשה השנה גם לשטחים, אך מוקד הדאגה נשאר בישראל. גורלו של המיעוט הערבי החי בישראל שלוב בגורלו של הרוב היהודי ולא יינתק ממנו גם אם יימצא פתרון מדיני לבעייה הפלשתינאית, מה שאין לומר בהכרח על גורלם של תושבי השטחים. לכן יש חשיבות עליונה להתוויית דרך נכונה של הדו־קיום יהודי־ערבי במדינת ישראל, אף מעבר לבעייה הנוכחית של גילויי־המרי נגד ישראל בשטחים.

במובן זה, הוכיח הציבור הערבי בריכוזיו העירוניים והכפריים בצפון ישראל ובמרכזה תבונה ושליטה־עצמית. מותר להסיק מכך, כהכללה ולמרות כמה נסיונות לחקות את תושבי השטחים במחאות נבאלימות, כי ערביי ישראל למדו שמוטב להם שלא להשתעשע באשליות; גם אותו חלק בציבור היהודי המייחל להסדר של שלום בפשרה טריטוריאלית, לא יוותר מעבר לפשרה זו. הדיבורים של קיצונים במחנה הערבי השואפים לנסיגת ישראל גם משטחים שאינם שנויים במחלוקת בציבור היהודי רק ידחוף ציבור זה להקצנה ולהתבצרות. יש בציבור היהודי בעלי־ברית טבעיים, מתוך שיקולים מוסריים ומעשיים גם יחד, לקריאה הערבית לשוויון־זכויות בישראל; אך יש בו רק מתנגדים תקיפים לכל נסיון לטשטש את הקו שבין ישראל לבין האומה הערבית על מדינותיה ולגמד את הישות הריבונית הישראלית. הציבור הערבי הפגין אתמול יכולת להבחנה בעניין זה. דומה שהפעם ניצח לא הכוח שנערך, אלא המוח שהופעל, משני הצדדים, באשר גם השלטונות הקפידו להימנע מנוכחות מתגרה שבהזדמנויות קודמות שימשה עילה לשילהוב וגררה נפגעים.

בית־המשפט העליון, שנתן אתמול למעשה תוקף מחודש לתקדים פינוי ימית ואישר לשלטונות הגבלה נקודתית (במרחב ובזמן) של סיקור הפעילות הצבאית בשטחים, אינו יכול לשמש מכשיר בידי המבקשים לסתום את פיותיה של העיתונות הישראלית (והזרה) ולאטום את עדשות מצלמותיה. להיפך: שופטי הבג"צ אישרו את עקרון חופש העיתונות, הגם שהסכימו לסייגים מעשיים מסויימים. ראוי שאותם גורמים בממשלה ומחוצה לה המעוניינים לעשות את סגירת השטחים לתקשורת למנהג קבוע יזהרו בהבדל בין תוצאות יום האדמה משני צידי הקו הירוק: הרוגים ופצועים היו באותו צד של הקו שהוגבל לתקשורת, לעומת התנזרות מנפגעים בתוככי ישראל, בלי הפרעות לתקשורת.

חיילי צה"ל ואנשי כוחות הבטחון האחרים, העמלים במשימה הקשה בשטחים ובישראל גם יחד, ראויים לקראת הפסח לאיחולי חג שמח, ימים טובים ורגועים – ו"סדר" בלי הפרעות־סדר.

הצעה לחג

מאת צבי כסה

בערב חג החירות אני מציע לתנועה הקיבוצית לעשות מעשה גואל: לארגן את כל המיגזר היצרני בארץ לחדול מלשלם לבנקים את הריבית העושקת שהממשלה מעודדת אותם להשית על המשק.

אין צורך בנתונים רבים כדי להבין מה קורה כאן:

בחנתי שורה של מצבות פינאנסיות של קיבוצים מהשנה האחרונה. ברוב המקרים קיבוצים הגדילו תפוקתם ב־20 וב־30 אחוז, אבל הצרור נקוב. הריבית מגיעה ל־7־10־15 אחוזים ויותר על המחזור.

איפה נשמע כדבר הזה בעולם?

סך כל הכנסות הבנקים השנה יגיעו לכ־[illegible] ש"ח. סך כל התל"ג הוא כ־50 מיליארד ש"ח. איפה בעולם נשמע שהבנקים גורפים הכנסות בהיקף של 20 אחוז מהתל"ג? קיבלתי דו"ח שנתי מהבנק על יתרת המשכנתא שלי. בסעיף ד' כתוב, שאם אפגר בתשלום תהיה הריבית 60 אחוז לשנה. אני חוזר: 60 (!) אחוז לשנה.

הריבית שהתעשיה משלמת לבנקים היא לא ריבית, היא מס שהממשלה, באמצעות הבנקים, מטילה על המשק היצרני. באיזה מקום בעולם מעיזים לפגוע כך בסקטור היצרני? ואל יבלבלו כלכלני בנק ישראל את המוח על הריבית הממוצעת. זו הטעיה. בחישוב הממוצעים הם מכניסים את הריבית המסובסדת של האשראי ליצוא. האשראי שניתן ליצואנים בתנאים מיוחדים איננו סובסידיה. זה פיצוי על כך ששער הדולר הרשמי איננו ריאלי. בכל מדינה בעולם, את שער המטבע קובעים היצואנים. התמורה במטבע המקומי שהם מקבלים בעד הדולרים שהם מביאים, צריכה לממן להם את הוצאות הייצור ולהותיר להם רווח סביר. וכך נקבע שער המטבע הזר.

בישראל, לעומת זאת, את שער המטבע קובעים הממשלה ובנק ישראל. והם יכולים לקבוע אותו בגלל הכספים הפוליטיים (כספי הסיוע) הרבים שאנחנו מקבלים מהאמריקאים ומהיהודים ומהגרמנים (שילומים אישיים). הדולרים מהסיוע הם זולים. הדולרים מייצור הם "יקרים". כאשר מערבבים דולר זול עם יקר, מחירו יורד. וכך מוכים היצרנים וכך נהנים היבואנים. בכספי העם ליבואנים בע"מ. הריבית המסובסדת לאשראי היצוא איננה אלא פיצוי־מה על שער לאדיאלי של הדולר. לכן, הריבית שהמשק משלם איננה ריבית, אלא מס המוטל על הייצור. שמעון פרס ייכנס לספרי הלימוד במדע המדינה – איך עלה לשלטון מנהיג כדי להציל את המשק מפשיטת־רגל, ומה שהוא עושה, מעבר לבלימת האינפלאציה, זה הריסת בסיסי הכוח הפוליטי שלו (המיגזר היצרני) ופיתוח בסיסי הכוח הפוליטי של יריביו (המיגזר הראוותני והצרכני). כל הנסיונות התיווכיים וכל דרכי ההתנהגות האדיבה לא מעלים ולא מורידים. מה שצריך זה לארגן את כל המשק היצרני לחדול מתשלום המס הנקרא ריבית, בשיעורים שמעל למקובל במדינות אחרות. מי יוכל לעמוד נגד תנועה כזאת, שתהיה הביטוי הנכון לאחריות לעתיד עצמאותיה הכלכליות של ישראל.

התנועה הקיבוצית צריכה לגלות יוזמה לקראת חג החירות – חירות מהמס הנקרא ריבית.

תושבים בכפר כנא, אתמול: הפגנה שקטה · צילום: יצחק מרידור

הטרור של ח"כ מיכאל איתן

מאת טובה צימוקי

ח"כ מיכאל איתן משמש דוגמא בולטת למי ששוחק את שלטון החוק במדינת ישראל, אבל זה בטח לא יזיק לו במרכז מפלגתו

את מאבקו בהפרות החוק במגזר הערבי מנהל ח"כ מיכאל איתן תוך הפרות סדר ותוך שימת שלטון החוק ללעג ולקלס. ואם לא די בכך, הוכיח השבוע איתן לתומכיו הרבים במרכז "חירות", כי הטרור משתלם. לא זו בלבד שהוא קיים שביתת־שבת במקום מבצר שלטון החוק, מול לשכת היועץ המשפטי, בתביעה להתקבל אצלו לשיחה, אלא שמקץ יום נכנע היועץ לשביתתו וקיבלו לשיחה.

אחר־כך, שיכור נצחון, עשה איתן עוד צעדים מספר ופסע מעדנות אל תוך לשכת שר המשפטים אברהם שריר. אימת הבחירות הקרבות מהלכת גם על שריר, ואין תימה שהוא קיבל את איתן מיד לשיחה, ויצא מגדרו כדי לארחו בלבביות ואף הסכים עם רוב טענותיו.

גם לאחר שהתקבל לשיחה אצל חריש ושריר ממשיך איתן לשבות. הגימיק לא מוצה עד תום. תמונותיו של איתן, בנוסח נלסון מנדלה, מעטרות את העתונים. הלוחם הנודע בעד שלטון החוק.

העילה המיידית להפגנה – המתנה להחלטת היועץ המשפטי לממשלה על פתיחת חקירה משטרתית נגד ח"כ מוחמד מיעארי, שהשתתף במפגש אש"ף באתונה. אף שאיתן טוען כי אינו רוצה לכפות על חריש החלטה, בפועל הוא עושה זאת.

עילות אחרות לא חסרות לו. הוא חוזר עליהן מיום שהחל לכהן בכנסת. לטענתו, אין הממשלה אוכפת את החוק הישראלי במגזר הערבי בישראל, אין מבצעים פסקי־דין נגד תושבים ערבים ובכלל, הערבים פועלים במסגרת ארגוני טירור עויינים. הממשל הישראלי ומערכת אכיפת החוק – מספר איתן – אינם מוכנים להתמודד עם עבירות של הזדהות עם ארגוני טירור. לדבריו, מתהווה והולכת מערכת־ממשל חלופית למערכת הממשל הישראלית והדבר בא לידי ביטוי בפעולתו של ועד ראשי המועצות הערביות. איתן תובע הכרת חשיבות שלטון החוק, אבל רק לגבי הערבים.

במצב־דברים נורמאלי היו חריש ושריר משלחים את איתן מעל פניהם. ככלות הכל, איתן כבר העלה את טענותיו פעמים מספר. רק לפני שבועיים עשה זאת במסגרת הצעה לסדר־היום. שריר הורידה מסדר־היום. השבוע, כך סיפר איתן, הסכים שריר לרוב טענותיו והבטיח לבדוק אותן. כי המצב אינו נורמאלי, חריש ושריר, המשחקים לידו של איתן, כאילו נכנעים לטרור שלו.

את מעשהו של איתן לא גינה אף אחד מהח"כים. שלטון החוק נשחק כליל בשנים האחרונות, שהכל כבר עייף.

חיים במתח

מאת יורם לוי

כיצד רואים הירושלמים את יחסי יהודים וערבים, חילוניים ודתיים בעיר הקודש? תמונת מצב של החיים בירושלים

תושבי ירושלים מוטרדים מהיחסים בין דתיים לחילוניים בעיר, יותר משום מוטרדים מהיחסים בין היהודים והערבים – אלה מימצאי סקר חדש שהזמינה עיריית ירושלים אצל הסטטיסטיקאים חנוך ודפי סמית. הסקר בוצע ב־50 אזורים ורואיינו בו 879 תושבים, שהם מדגם מייצג של האוכלוסיה היהודית.

הסקר התמקד בשלושה תחומים: יחסי חילוניים – דתיים, יחסי יהודים – ערבים ושירותי העיריה. הסקר נערך במחצית הראשונה של חודש דצמבר 1987, לפני התגברות המהומות במזרח ירושלים. ההערכה היא כי אילו בוצע מאוחר יותר היו התשובות שונות, ולכן הוחלט בימים הקרובים לעדכן את הסקר בנושא יחסי יהודים וערבים.

"המימצאים הנוגעים לערבים, אף שנאספו לפני המהומות, מלמדים", אומר מנכ"ל העיריה אהרון שריג, "שהיהודים רוצים פחות ופחות בערבים. זו מגמה משונה, משום שרוב הציבור היהודי, כפי שמלמד הסקר, תומך בד בבד במדיניותו של ראש העיר טדי קולק, דהיינו בסובלנות".

כך, למשל, 45 אחוז מן הנשאלים סבורים, שטוב לתת שירותים לערבים, לעומת 44 אחוז שנמנעו מתשובה. 47 אחוז אינם מבקרים, לעריכת קניות, בעיר העתיקה ו־36 אחוז מבקרים פחות. 24 אחוז רואים בחיוב את שיתוף הערבים בניהול העיריה, לעומת 66 אחוז השוללים זאת. כ־60 אחוז מהנשאלים שוללים גם את השתתפות הערבים בבחירות לעיריה. 32 אחוז מתנגדים בכלל להצבעה של ערביי ירושלים, עוד 17 אחוז סבורים, כי רשימה ערבית עצמאית בבחירות היא סכנה ליציבות, עוד 10 אחוז מתנגדים אך סבורים כי אי־אפשר למנוע זאת, 16 אחוז נייטראלים ו־18 אחוז מצדדים ברשימה ערבית עצמאית בבחירות. 51 אחוז מסכימים לקביעה, כי "יש לשלוט על ערביי מזרח העיר באגרוף ברזל", לעומת 40 אחוז המתנגדים לכך.

על שאלה מעניינת אחרת, "האם שינוי בגישת היהודים יביא לקירוב הערבים", השיבו 55 אחוז בשלילה ורק 34 אחוז השיבו בחיוב. כנגד זה סבורים 54 אחוז, כי שינוי בגישת הערבים יקרב אליהם את היהודים, לעומת 34 אחוז שאינם סבורים כן.

על האווירה הכללית בעיר אפשר ללמוד מכך, ששני־שלישים סבורים שהם "חיים עם יותר מתח מאשר יהודים בחיפה ובתל־אביב". 68 אחוז מהנשאלים השיבו, כי "איכות החיים בירושלים טובה יותר" מזו שבתל־אביב, לעומת 12 אחוז שסבורים כי בתל־אביב טוב יותר לחיות. בתשובה על השאלה, "האם אתה מרוצה מהתפתחותה של העיר בשנתיים האחרונות", ההתפלגות היתה – 70 אחוז מרוצים, 24 אחוז לא מרוצים. אחוז המרוצים גדול יותר, אף כי במשך השנים הוא הצטמצם. ניתוח המימצאים מראה, כי האוכלוסיה הדתית, בעיקר החרדית, פחות מרוצה מקצב התפתחות העיר, אך סבורה כי איכות החיים בעיר טובה.

בפרק השאלות הדן ביחסי חרדים – חילונים חיוו 85 אחוז מן המרואיינים את דעתם, כי "יש לצפות להחרפת הויכוח בין חילונים לחרדים על החיים בעיר"; 79 אחוז טוענים, כי השפעתם של הדתיים בעיר גוברת ו־68 אחוז מכריזים, כי השפעה זו אינה לרוחם. עורכי הסקר קבעו, כי המסקנה החד־משמעית מנתונים אלה היא, כי רוב גדל והולך של תושבי העיר סבורים, שהשפעת החוגים החרדיים־דתיים גוברת ויותר משני שלישים של תושבי העיר אינם שבעי־רצון מכך.

בויכוח על השבת העלה הסקר את המימצאים הבאים: 53 אחוז מהנשאלים צידדו בהרחבת הקרנת הסרטים בערבי שבת או בהשארת המצב כפי שהוא: 46 אחוז התנגדו להקרנת הסרטים בשבת או תמכו בצמצום היקף התופעה. אחוז דומה תמך בהפעלת מסעדות ומועדוני לילה בערבי שבת, אף כי אחוז המתנגדים להם פחות מעט בהשוואה לאחוז המתנגדים להקרנת סרטים.

לגבי פעילות בשבת של מתנ"סים, מוזיאונים וגלריות, משחקי כדורגל ובריכות־שחיה, רוב גדול תומך בהמשך הפעילות בשבת והרחבתה (68 – 62) בעוד שאחוז המצדדים באיסור הפעילות או בהפחתתה נע בין 24 ל־33 אחוז. בקרב המצדדים באיסור – ההתנגדות של החרדים לפעילות בשבת היא מוחלטת. בין המוגדרים דתיים־מסורתיים התמונה פחות חדה והדעות מורכבות יותר.

81 אחוז מהנשאלים גרסו, כי "הדרך הטובה ביותר להסדיר בין חילונים לחרדים היא על בסיס של סובלנות" ורק 14 אחוז התנגדו לקביעה זו. לעומת סקרים קודמים, יש גידול במספר המצדדים בסובלנות ולדעת עורכי הסקר, השינוי הוא משמעותי, כל שכן ש־72 אחוז מהחרדים ו־87 אחוז מהמוגדרים כדתיים הסכימו לקביעה זו.

הפרק השלישי בסקר עסק, כאמור, בתפקוד העיריה וברמת שביעות־הרצון מן השירותים

(המשך בעמ' הבא)

מוציאים ראש מהחול

מאת מוריה אבנימלך

כיצד הפך אחד הקונצרנים המצליחים במשק למפסידן, ומה הביא את מנכ"לו ישעיהו גביש להתפטר

התפטרות מנכ"ל כור ישעיהו גביש אתמול היתה הרביעית בתקופה האחרונה. העילה לכל ההתפטרויות דומה: מורת רוח שמביע גביש ממה שמתפרש על ידו כחוסר גיבוי של מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר, ותחושתו שבלעדי גיבוי כזה ייקשה עליו להתקדם בתכנית ההבראה של כור.

מצבו של קונצרן כור אינו סוד. במחצית הראשונה של 1987 הציג הקונצרן הפסדים של 94 מיליון שקל (59 מיליון דולר). בכור עובדים היום על הכנת המאזנים של 1987 שעשויים להצביע על הפסדים של 100־150 מיליון דולר. כור עובר בשנה שנתיים האחרונות תהליך של התכווצות: אלפי עובדים פוטרו, שורה שלמה של מפעלים וקווי יצור נסגרו, השבוע הסכימו עובדים לוותר על 5% משכרם. במקביל עבר הקונצרן רה־ארגון, במסגרתו נאלצו שלושה ממנהלי הקבוצות העיקריות לפרוש: יצחק בך דב מקבוצת המתכת, בנימין ג'בלי מחטיבת המזון ומשה פלד מקבוצת הגומי. סבב חילופים נוסף נעשה לפני מספר שבועות עם כניסת שמעון רביד כממונה על ביצוע תכנית ההבראה, והחלפת ג'ו לוי ודוד גולומב שעמדו בראש אגפי הבקרה והתכנון.

מה בעצם קורה בכור? כיצד הפך אחד הקונצרנים הרווחיים במשק למפסידן בגדול? כדי לענות על שאלה זו צריך לחזור לשנים הטובות, כשכור הרוויחה בעבר, אולם במשך שנים רבות [illegible] מכמה "פרות חולבות" שהרוויחו מאות מיליוני דולרים ואילו מרבית מפעלי הקונצרן הפסידו. התפיסה העיסקית המנחה של הקונצרן היתה לרכוש, לצמוח, להתעצם. מנהלים בעלי מעוף ותעוזה זכו לעידוד. אתם קנו, הינחתה אותם הנהלת הקונצרן, ואנחנו נדאג למאזן.

מדיניות עיסקית זו נבעה הן מתפיסת עולם והן מתנאי השוק. כור שהיתה מהחברות הראשונות שפנו לשוק ההון בהנפקת מניות, זנחה אותו בשנים שלאחר מכן. נגישות להלוואות זולות קיבלה חיזוק באידיאולוגיה של שמירה על השליטה בידי חברת העובדים. שילוב של תפיסת עולם ותנאי משק עמוד גם מאחורי הרכישים של כור, שעלו בקנה אחד עם יעדי המשק יצוא, הליכה לערי פיתוח, תעשייה בטחונית ותעשייה אלקטרונית מתוחכמת, תעשיית תשתית כפלדה, מלט, ושמנים.

מדיניות העידוד הממשלתי להשקעות וליצוא והגידול בהתעצמות וברכש הבטחוני תיגמלו יפה את מי שנקט במדיניות זו. כור השקיעה, רכשה וצמחה. שנות האינפלציה המטורפת עזרו לתהליך. כור נכנסה להלוואות בסכומי עתק ובריביות מטורפות. עד גיוס ההון בארה"ב ביולי 1986 אפילו מימנה השקעות בהלוואות לזמן קצר בריבית של יותר מ־30%. גם היום יש לה הלוואות בהיקף של יותר ממיליארד דולר והוצאות המימון מהוות נטל לא קטן.

המיפנה התרחש ב־1985, ובעצם כבר ב־1984. הקפאת שער החליפין וירידת שער הדולר, הקפאת המחירים, גידול הריבית, הקיצוץ ברכישות הבטחוניות וההאטה בענף [illegible] על כור. [illegible] עד להתחיל הפסדים. [illegible] שמרו פסון. מנכ"ל כור הכחיש קיום הפסדים ודחה שמועות על פיטורים, צמצומים וסגירה. המאזנים של 1986 עדיין הראו רווחים.

אבל בסולתם נטרם המלאי והאליאנס לא הצליחה להרוויח. תכנית ההבראה שהחלה באיחור גרמה להלם בתפיסת עולם. הקונצרן שגדל על דגלי תעסוקה, שכר גבוה ותרבות ניהול יחודית, נאלץ להתמודד עם עובדים המטיחים במנהלים את אשמת הכשלון. ישעיהו גביש, שאינו אחראי בלעדי לנסיבות שגרמו להפסדים, עומד לשלם את המחיר. הדלפה של החלטת קיסר להחליפו גרמה להקדמת מה שעמד להתרחש רק בעוד כמה חודשים.

הנוער מרוצה מהיד החזקה

מאת יעל פישביין

מה אפשר ללמוד ממכתבי תגובה של שמיניסטים על מכתב הזעקה של בן הקיבוץ המשרת בשטחים

הידיעות על מעשי התעללות של חיילים בתושבי השטחים לא גרעו מן התמיכה במדיניות היד החזקה בקרב בני נוער; נכונותם לשרת בשטחים, או לפחות להצהיר על נכונות זו, היא גדולה, יהיו דעותיהם הפוליטיות אשר יהיו. כך עולה מאוסף מכתבי־תגובה של שמיניסטים על מכתב הזעקה של בן קיבוץ המשרת בשטחים, שהיחידה לדמוקראטיה במשרד החינוך הציעה אותו כפתח לדיון באקטואליה בעתוני מהדים.

את המכתבים כתבו תלמידים בעיירת־פיתוח בצפון, בכיתה עיונית של בית־ספר מקיף כללי, חלקם בעלי דעות פוליטיות "ניציות" וחלקם בעלי דעות "יוניות", אבל כולם מצדיקים את השירות בשטחים. אפרת כותבת: "ליהודים יש זכיון היסטורי במדינת ישראל ועלינו להילחם על מנת שנוכל להיות חופשיים בארץ שלנו, והרי אתה יודע שלערבים היושבים במדינת ישראל יש עוד מספיק ארצות ערביות שאליהן יוכלו ללכת. נכון, אתה צודק, זה נורא להתעלל בילד בן 12, אבל תחשוב קצת אחורה ותראה כמה התעללו בנו".

"אדון חייל יפה־הנפש", פותחת הדס בסארקזם, "אם אתה מוכן לפנות את שטח המחיה שלך לטובת זרים אשר זורקים לעברך, לעברנו, בקבוקי תבערה, אשר מיידים לעברנו אבנים, אותם אנשים שאם רק היה בידם לטבוח כל יהודי ויהודי החי במדינת ישראל היו עושים זאת בשמחה. איתם אתה מוכן לחיות בשלום? זו מלחמת הישרדות. החזק והצודק ישרוד. חייל, אם זו דעתך, אני מציעה לך שתקום ותפנה את ביתך לטובת הילד בן ה־12 מרמאללה, שכאשר יגדל יניף בכל כוחו אבן אל פרצופו של בנך. חייל יקר, נשק ואהוב את האבן הנזרקת לעבר פניך, קבל באהבה את שנאת אוייבך".

"יש להבין את הערבים, אך אין לשפוט את חיילינו המושפלים, החבולים ויותר מכל הנלחמים בילדים", חולקת ראומה.

"מתפקידך לדאוג לבטחונה של מולדתך. ניתן כולנו יד, יד אחת אוהבת ומלוכדת ונעמוד איתנים אל מול פני האוייב, גם אם הדבר דורש מאתנו לנהוג בצורה לא קונבנציונלית", מטיפה שלומית.

רות נחושה מפגין איתן: "אתה פועל בשם אומה, עליך להבין שההחלטה על מצב זה היא החלטה שהיתה קשה אף לממונים עליך. אנו מבינים את מצבך ומקווים שתחזק את רוחך. יש מצבים שלאדם קשה להתמודד אתם, אך אין ברירה, זה המחיר היקר שחיילינו משלמים למען מדינתם". יוסי טוען במכתבו, שרגשות אשם על מה שעושים בגדה לילדים הם דבר מיותר, שכן מדובר באויבים. אמנם בני 12, אבל אויבים. "אתה צריך להתגבר על רגשות האשמה על מנת להביא את הסדר על כנו", הוא כותב.

שמעון כותב ברוח דומה: "דע לך כי אותו ילד בן 12, הזורק לעברך אבנים ומקלל אותך, הוא האוייב שלך. הוא זה היוצא בפקודת המרצחים והטרוריסטים להשמיד אותך. הם רוצים חופש – שיבואו לדבר במו"מ ישיר, אך שלא יתפרעו ויעשו הצגות לפני העולם. כי למעשה מה שהם רוצים זה להרוג אותך, אך אתה, יפה־הנפש, לא מאמין בכך. ולכן מן הראוי שתתחיל להבין מה הם באמת רוצים ממך ושאף פעם מצבם לא היה טוב יותר ממצבם עתה".

ליאת: "אנו חייבים, למרות סבל לבנו, לנהוג בהם ביד חזקה, בגלל חוסר האחידות של ממשלתנו בנושא זה". דוד: "רוצה אתה שהפלשתינאים יכבשו את המדינה?"

את המושגים "עם", "אומה", "מדינה" מייחסים התלמידים רק לישראל. לגבי הערבים הם משתמשים כמעט תמיד במונחים "אוייב", "הם", "מתפרעים", "מרצחים" וכיוצא באלה ביטויים שגורים. על צידקת השירות בשטחים אין עוררים ואין מטילים בו כל ספק.

תלמיד מתון, גידי, מנמק את עמדתו החיובית כלפי השירות בשטחים בכך, שחיילים בעלי עקרונות מתונים מונעים מאחרים להיסחף לקיצוניות: "הפתרון חייב להיות ענייני ומעמיק ולא פתרון מתוך הזדהות ורחמים. הפתרון לא יבוא מהזדהות ומהשווקים בשכם ובחברון. עד אז עליך להתאזר בסבלנות, לדבוק בעקרונותיך ולא לאבדם, כי עקרונות כמו שלך מונעים את הסבל". תלמידה מתונה, אורית, כותבת כמעט בייאוש: "האמת היא שאיננו יכולים לעשות מאומה נגד מה שקורה ומה שאנחנו כבר עושים על־ידי הפגנות לא עוזר".

ניתוח התנהגות פוליטית

הגזענות, הנפש והחוק

מאת אולק נצר

ההתעלמות הציבורית מדברי הרב הראשי מתקבלת כמתן הכשר ואישור להתנהגות גזענית

לאחרונה החליט היועץ המשפטי להעביר למשטרה תביעה נגד הרב כהנא, על עבירה על־פי החוק למניעת גזענות. עברו כשנתיים מאז אושר החוק הזה בכנסת ועדיין איש לא נענש על פיו, גם לא הוגשו כל תביעות נוספות. מאחר שביטויים גזעניים מוסיפים להשמע בפומבי, החוק הזה לא מילא את הציפיות שתלו בו.

החוק נגד הגזענות, לאחר השינויים שעבר בלחץ הדתיים, מדבר בהכללה רחבה על "המפרסם דבר־הסתה לגזענות או המפרסם דבר מתוך כוונה להביא לגזענות" – ולא מפרט למה התכוון המחוקק. הוא מפרט רק מה לא ייחשב לגזענות (דברים בהקשר הדתי), ולא מזכיר כלל מעשי אפליה על רקע של לאום, דת, גזע או מוצא. החוק, בניסוחו הסופי, אושר בתמיכת ח"כ כהנא ובהתנגדות אחרים מיוזמי הרעיון, שקיוו לבלום את כהנא בעודו. הוא לא משמש, ולא יכול לשמש, קנה־מידה או "תקן" להתנהגות ולנטיה גזענית בחיים: אנשים בעלי תפיסה גזענית לא יכולים ללמוד ממנו מה אסור להם לומר או ממה עליהם להיזהר. החוק הזה הוא תוצאה עלובה, אך בהחלט צפויה מראש, לעבודתם של חברי־מחוקקים שיש להם מושג מצויין על האינטרסים הפוליטיים שלהם ועל ניסוחים משפטיים, אך אין להם מושג על ההתנהגות שהם באים לכוון ולהגדיר.

לאחרונה פירסם הרב הראשי מרדכי אליהו הצהרה גזענית משוועת: "אנחנו הרמנו את הערבים מאשפתות ואילו הם כפויי טובה". איך היינו מגדירים את הדברים אילו נאמרו על היהודים במדינה אחרת או על עדות־המזרח פה: "אנחנו הרמנו אותם מאשפתות..." החוק חייב היה להגדיר את ההתנהגות הזאת כגזענות, על־ידי ניסוח מפורש של דפוסי הביטוי שהם בגדר גזענות לדעתו. למשל, "כל המייחס תכונות, נטיות, מעשים או כוונות שליליות, לאנשים שאותם הוא מגדיר על־ידי קבוצת־המוצא שלהם, השונה משלו – נחשב כמי שמפרסם דבר־הסתה לגזענות". אילו זה היה נוסח החוק, לא היה ספק שהרב הראשי מפרסם דבר־הסתה לגזענות, על־פי החוק הזה. להיות כפויי־טובה ולהיות באשפתות – אלה תכונות שליליות שהוא מייחס ל"ערבים", כלומר לקבוצת־מוצא שונה משלו. הדברים מתאימים לדפוס ביטוי גזעני אוניברסאלי, "הם גזע (או קבוצת־מוצא אחרת) נחות". לאותו הדפוס עצמו מתאימים גם הדברים שהשמיעו השר שריר, "הערבים הם שקרנים מלידה"; השר מודעי: "אצל הערבים אין הבדל בין דמיון למציאות" ורבים אחרים, בעיתונות וברחוב, המשמיעים את חכמת ה"מנטאליות הערבית".

כאשר יש חוק האומר שצריך לבלום את הגזענות והגזענות לא רק שאינה נבלמת אלא משתוללת בראש חוצות, היא עולה למעמד של שליטה בדעת־הציבור ומתקבלת כנורמה ייצוגית. העבריינים הפוטנציאליים הממשיים, שומרי החוק, שומרי נפשם וכל השאר, מבינים שההתנהגות העבריינית היא המקובלת בחברה. כל התעלמות, כמו ההתעלמות הציבורית מדבריו של הרב הראשי, מתקבלת בצדק כמתן הכשר וכמתן אישור להתנהגות הגזענית. מתנגדי הגזענות נמצאים במצב קשה ביותר: כאשר אין חוק ואין "שריף" שלטוני העושה סדר, האזרחים הפגועים בעבירה יכולים להתארגן ולתקן חוק ולכונן "שריף" שלטוני הגון שישמור עליו. אבל כאשר יש חוק ויש שלטון והוא אינו פועל, ונראה שרבים בתוכו שותפים לאותה עבירה, המצב קשה ביותר.

הגזענות מתפשטת כמו מחלה ממארת בגוף הלאומי, אם אין נוגדנים ואין גבולות ברורים בין מה שהוא הריקמה החברתית ובין הגידול הממאיר המכלה אותה. מאחר שהחוק והשלטון נכשלים בטיפול בבעיה הזאת, האחריות נופלת על כל אחד ואחד. צריך להביא את הסכנה למודעות הציבור, לא במונחים כוללניים, המאפשרים להטיל את הפגר הזה תמיד לפתחו של הזולת, אלא להגדיר בבהירות, החסרה בחוק, מה היא גזענות למעשה, ומה הם גילוייה האופייניים והממשיים. אלה שאינם רוצים לשקוע בביצה הזאת חייבים להבליט בכל דרך אפשרית את עמדתם, ולהכריז שהגזענות היא בעיניהם עבירה, גידול זר וכוח עויין שאיננו חלק מן הרקמות החברתיות שלנו. ככל שמעמדם גבוה יותר ואמצעיהם מרובים יותר, יש מקום לתבוע מהם יתר אחריות לתוצאות המאבק בגזענות.

מעשית, אין לי ספק שהמאבק על שמירת הגבולות בין הגזענות והחברה מחייב, שלא נוותר על השימוש בחוק הקיים, למרות כל חסרונותיו. אילו נתבע הרב הראשי לדין – קרוב לוודאי שלא היה מורשע, אבל המאבק בגזענות שלו היה במוקד תשומת־הלב הציבורית; הציבור היה קולט שיש אי־השלמה, ולא השלמה, עם המצב. חשוב מאוד שלא ישתרר "קונסנסוס" לגבי ביטויים כאלה; חשוב שרבים ככל האפשר יידעו, שיש בתוכנו אנשים הרואים בגזענות עבירה, משהו שיש להשליכו אל מחוץ לגדר שלנו. חשוב מאוד שיידעו, שאותם האנשים אינם מסתפקים במחאות, שמראש ברור שאינן עוצרות תופעה, אלה שהם מוכנים להילחם נגדה ברצינות, גם בצינורות החוקיים והמשפטיים, עד הסוף. מבחינת הסיכוי לחולל מפנה, יש הבדל מהותי בין היחס למה שנחשב חטא, שאין אפשרות להשלים איתו, לפחות לדעת חלק מהציבור, ובין מה שנחשב למקובל כמו פרה־קדושה. במקרה הראשון הכל מבינים שיש עוד כמה שומרי־חומות שלא נרדמו. במקרה השני מבינים, שהעיר פרוצה והמאבק אבוד.

סביר להניח, שאם יוגשו תלונות חוקיות על כל מקרה של גזענות המתפרסם ברבים, יגבר הלחץ לשנות את החוק כך, שיתאים באמת לתפקידו. ההנחה שאין טעם להשתמש בחוק קיים מנציחה את קיומו. העמדת החוק במבחן היתה יכולה להביא לביקורת של המערכת המשפטית עליו, כפי שכבר קרה בעבר, כאשר השופט מתח ביקורת על עבודת המחוקק ועל־ידי כך תרם לתיקון החוק.

מכון לבון

מכתבים למערכת דבר

כל הכבוד לאלוף (מיל') אברהם ארז!

לנוכח כל מה שהתפרסם בכלי התקשורת הישראליים על דו"ח-הביקורת האמיצים של מבקר המשטרה, האלוף (מיל.) אברהם ארז, על אף הטענות הקשות, שהושמעו נגדו על-ידי הסגל הבכיר של המשטרה — ברצוני להצדיע לו ולומר לו "כל הכבוד!"

עד כה רק מעטים מאד בישראל הפגינו תכונה זו של אומץ-לב אזרחי — לא להיכנע בפני הממונים עליהם, להוקיע שחיתויות בתחום שהם מופקדים עליו, ולקרוא תיגר על עוולות ציבוריות.

זכור עדיין מאבקו הנמרץ של אברהם ארז בשאלת פרשת נציב בתי הסוהר, רפי סויסה, כאשר בסופו של דבר, נאלץ הלה לפרוש מתפקידו, הודות לדו"ח הביקורת שהוא, מבקר המשטרה, הגיש נגדו. למרות הידידות רבת-השנים שלו עם שר המשטרה, חיים בר-לב, ועל אף המבריח של האחרון — ארז עמד על שלו וניצח.

אילו היו לנו במדינה מבקרים רבים כמו ארז, עם אותו יושר-לב ואומץ אזרחי, שמאפיינים אותו — פני מדינת ישראל היו אחרות, ואיכות-החיים שלה היתה גבוהה לאין ערוך.

אליעזר כהן
רמת השרון

פרסומים חד-צדדיים ומגמתיים

בתגובה לפרסומים השונים בעיתונכם בעניין דו"ח המבקר הפנימי של משרד המשטרה, ברצוני להבהיר לציבור הקוראים, שכל הכתבות מתייחסות ומתבססות עד כה על דו"ח המבקר הפנימי במשרד המשטרה, שהוא שלב אחד בלבד וראשוני בתהליך של טיפול בעבודת המבקר, ועדיין אין בו את התייחסות המשטרה למימצאים ולמסקנות, ולא את סיכום שר המשטרה בנושא.

אני רוצה להדגיש, כי אין איש במשרד המשטרה או במשטרה הכופר בחשיבות הביקורת. עם זאת הביקורת אינה מטרה בפני עצמה ולא ברור, תמוה ואף חשוד, כיצד ניתן לפרסם כל כך הרבה דברים מגמתיים, בנושא שהדיונים בו טרם הסתיימו ועדיין לא ניתן להסיק את המסקנות המתבקשות.

למרות שידוע, כי התמונה היא חלקית בלבד לא גילו כלי התקשורת השונים אחריות והגינות הנדרשת אף היא לפני שציירו לציבור הרחב תמונה מעוותת חלקית ומגמתית.

גם לטענה המרושעת כאילו הדו"ח לא טופל במשך תקופה ארוכה אין כל אחיזה במציאות והיא מתעלמת מן העובדות, מאחר שדו"ח המבקר הפנימי הוגש לשר המשטרה במאי 1987 וההתייחסות הראשונית והלא מלאה של המשטרה הוגשה כבר ביולי 1987 — בחודשיים לאחר הגשתו.

בדצמבר 1987 התקיים הדיון הראשוני אצל שר המשטרה וחשוב לדעת, כי נקבע במועד זה לאחר שנדחה מספר פעמים ע"פ בקשת המבקר עצמו, ולא כל גורם אחר, ובינואר 1988 התקיים הדיון השני.

לאחר שני הדיונים שהתקיימו בלשכת שר המשטרה בהם השתתפו אנשי המבקר, מפכ"ל המשטרה וכל סגני מפקדי המחוזות, ואשר נמשכו כ-6 שעות, נדרשה המשטרה להתייחס בצורה מפורטת לכל מימצא ומימצא ולמסקנות המופיעות בדו"ח המבקר.

יש לציין, כי התייחסות זו הוכנה עוד לפני ההדלפה והפרסומים השונים. האם לכל זה אפשר לקרוא חוסר טיפול? או שזה רק מראה שוב, שכל המתייחסים לפרשת דו"ח המבקר לא מעוניינים לבדוק אותו מתוך כוונה שלא לתת לעובדות לקלקל את "הסיפור המוצלח".

לגופו של עניין, למרות ההדלפות והפרסומים המגמתיים בעניין זה, שר המשטרה ימשיך וימצה את התהליך שהחל בו עד תום, וכבר השבוע יתקיים דיון נוסף אצל השר בו תהיה התייחסות עניינית לכל מקרה ולכל מסקנה אליה הגיע המבקר. לאחר מכן יוצגו הדו"ח, התייחסות המשטרה, וסיכום השר, לפני הוועדה לביקורת המדינה, כפי שגם סוכם בדיוני הוועדה.

מן הראוי היה להצטייד בסבלנות עד תום הדיונים וסיכום שר המשטרה בנושא, כמקובל בנוהל עבודה תקין, וכפי שנהגה גם הוועדה לביקורת המדינה לפניה הובא העניין, ולא לצאת בפרסומים חד-צדדיים ומגמתיים בטרם עת.

נחום שקד (מגדל)
דובר משרד המשטרה

נתן רועי מעיר:
בכתבותי על דו"ח ארז התרכזתי בעובדות, ואותן אין דובר משרד המשטרה מכחיש.

רבין והאתגר הציוני

אילו היו בארץ 7 מליון יהודים מול 2 מליון ערבים, יצחק רבין היה מתנגד, לדבריו, להחזר של שטחים תמורת שלום. ריבוי הערבים בשטחים מטרידים את רבין, אך את ריבוי הישראלים בניו-יורק ולוס אנג'לס הוא כינה נפולת של נמושות. הדרך היחידה להגיע ל-7 מליון יהודים בארץ היא להחזיר חלק מהישראלים היורדים. כאשר הישראלים יחזרו, גם היהודים יעלו.

מבחינה ביאוגרפית אין אפשרות להחזיר כדברי רבין 2/3 מיו"ש לירדן, גם להחזיק את צה"ל בקו הירדן וגם לא לעקור יישובים יהודים בשטחים. הדרך היחידה לפתרון היא חלוקת יו"ש למחוזות בריבונות ישראלית בהחלטה חד-צדדית. בחלוקת המחוזות יש להביא בחשבון את ריבוי הערבים בערים הגדולות ואת היישובים היהודיים. מבדיקה שנעשתה מתברר, שאפשר לחלק את השטחים כך ש-30% יהיו מחוזות ערביים ו-70% מחוזות יהודיים.

בהזדמנות זו אפשר לפתור את בעיית מחנות הפליטים ולשכן את הפליטים במיבנים ראויים למגורים בערים הגדולות בגדה המערבית והמזרחית של הירדן. אז נתפנה להבראת החברה והכלכלה בארץ שזהו האתגר הציוני. למדינה שבה חברה בריאה וכלכלה בריאה יחזרו היורדים ויעלו העולים.

שמעון הנגאל
ירושלים

תקדים

לפני כעשר שנים פרצה מלחמה בין הודו לפקיסטן. אלכסיי קוסיגין, ראש ממשלת ברית המועצות דאז, זימן את שני ראשי הממשלה לטשקנט והכריחם להשלים.

זה היה לפני עשר שנים, לא במאה התשע-עשרה, עידן פתרון בעיות על-ידי משלוח "ספינות תותחים".

י. שיין
גבעתיים

מתיישבי הרצועה למען קידום השלום

האירועים הטרגיים ברצועת עזה מחד, ויוזמת שולץ מאידך, הביאו אותנו מתיישבי גבול הרצועה, להתארגנות על בסיס אזורי למען קידום תהליך השלום.

אנו, ששנים רבות חיים בצל האיום הבטחוני סבורים, כי קידום תהליך השלום הוא צורך חיוני לקיומה של המדינה.

ביום שני, י"ז בניסן, ב' חוה"מ, 4.4 נתכנס בשעה 15.00, לעצרת במחסום ארז.

בעצרת זו יקראו נציגי ערי הפיתוח, המושבים והקיבוצים שלגבול רצועת עזה, לממשלת ישראל לאמץ את יוזמת שולץ ובכללה את עקרון העברת הריבונות ברצועה לשלטון ערבי, במסגרת הסכם שלום.

צעדים אלה הם שלב ראשון במסגרת התארגנות אזורית ארוכת טווח, שתלחץ על ממשלת ישראל לגלות תעוזה ולשמש כיוזמת ומאיצה את תהליך השלום.

הוועדה המארגנת:
אהרל'ה כהן – שדרות
יורם שושני – כפר עזה
ג'ימי פארן – דורות

הבעיה האמיתית — ערביי ישראל

רוצים לחיות איתנו? במדינה שלנו? בארץ שלנו? אצלנו? רוצים להמשיך לעבוד יחד, לאכול יחד, ללמוד יחד, לשמוח יחד, לרקוד יחד? גן העדן הזה יכול להימשך רק כל עוד אתם מבינים שאתם חיים טוב אצל היהודים במדינה יהודית.

פיקחו עיניים וראו כיצד חיים מיעוטים בכל העולם. צאו לארצות ערב וראו כיצד חיים הערבים עצמם בארצות מולדתם. הייתם במצרים ראיתם את הדלות וההשפלה. אתם רוצים להפוך את ארץ ישראל לארץ ערבית עם מיעוט יהודי? איפה השכל? תוך זמן קצר ארץ ישראל תיראה כמו לבנון כשהטרוריסטים שלכם שולטים. איך תתגעגעו אז ליהודים ולמדינת היהודים. שלא תיזמו.

מיה מור
חיפה

[illegible]

מוזיאון ינקו-דאדא בעין-הוד עומד להציג לקראת יום העצמאות ה-40 למדינה תערוכה רבת היקף מיצירות האמן מרסל ינקו הקשורות למאבק היישוב, מלחמת השיחרור ולעליה הגדולה של ראשית שנות המדינה.

אנו מבקשים מכל מי שיש בידו תמונות שמן מהשנים 1940—1949 לפנות למוזיאון ינקו-דאדא בהקדם.

היענותכם לבקשתנו זו תתקבל כמחווה לזכרו של האמן מרסל ינקו שהשנה ימלאו 4 שנים למותו.

לקבלת פרטים נוספים נא לפנות: מוזיאון ינקו-דאדא, עין-הוד, ד.נ. חוף הכרמל, טל. 04-842350, בין השעות 09.30—17.00.

הנהלת המוזיאון
משפחת ינקו

[illegible]

במכתב למערכת בשם "היש תשובה בפיכם" ("דבר" 29.2.88), אומר וליד צאדק מטייבה: יש תשובה בפי. אני 53 שנים בארץ, סבלנו הרבה אבל הסבל והסיוט הגדול ביותר שהיה ויש לי עד היום זה בגלל העם הערבי.

מ-1936 שהחלו המאורעות הייתי תמיד בפחד שחלילה לא יקרה אסון לבעלי ולילדים. גרנו בשכונה על-יד פרדס והיריות המטרו עלינו יומם ולילה, והילדים לא יכלו לצאת מהבית. עכשיו אתה תיתן לי תשובה, מה עשינו לכם? אני תושבת שוו סתם שבאה ליהודים?

בשנות ה-40 התחילו להגיע פליטי השואה וביניהם אחי והאנגלים לא נתנו להם להיכנס ארצה, כי הערבים לא רצו אותם. ב-1947 היתה חלוקת הארץ ואתם לא רציתם והתנפלתם עלינו. שוב אני שואלת: למה במלחמה הזאת נפלו לנו 4500 צעירים יפים ומשכילים. מי יחזיר לנו אותם?

לפי מכתבך אני מבינה שאתה איש משכיל. אנא ממך תקנה את הספר בו מסופר מה שקרה בדיוק, ואני משאירה את זה לשיפוטך. אנא תזכור גם, שכל שריפה מתחילה מגץ!

מרגלית צבי
תל-אביב

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

בשיבה טובה

בצרפת נפטר אתמול אדגר פור, מי שכיהן פעמיים כראש ממשלת צרפת. בן 79 היה במותו. פור היה אחד מאדריכלי שחרור מרוקו מהמשטר הקולוניאלי והשתתף באופן פעיל בתהליך להבטחת עצמאותה של תוניסיה. בגיל 20 היה הפרקליט הצעיר ביותר בפאריס ובנאומיו נהג לצטט ממקורות יווניים ורומאיים ואף תיבל אותם במשלים סיניים. כתב ביאוגרפיות של טירגו, שר האוצר בתקופת שלטונו של לואי ה-16, ושל איש הפיננסים הסקוטי ג'ון לאו ופירסם ספורי מתח תחת הפסבדונים אדגר סאנדייי. לפני שחלה עסק אדגר פור באירגון יום השנה ה-200 למהפכה הצרפתית, שיצויין בשנה הבאה.

שיפוץ

בפתח-תקווה נחנך אתמול אגף אישפוז סיעודי המשותף לקופת-חולים ול"משען". בית-רבקה הישן שופץ והפך לאגף חדשני ומשוכלל המעניק פתרונות סיעודיים ל-60 קשישים.

מנכ"ל ההסתדרות ושרת הבריאות ציינו לשבח את שיתוף הפעולה בין פרופ' הורון (מימין) מטעם קופ"ח, לבין משה יהודה מנכ"ל "משען". צילום: מ. דקל

בעד רציפות

יש לעשות את הכל כדי להבטיח את המשך שיתוף הפעולה בין תנועת העבודה הגרמנית, הסוציאל-דמוקראטים והאיגודים המקצועיים, לבין תנועת העבודה בארץ בקרב הדור הצעיר. זוהי מסקנתו העיקרית של הולגר בירנר, חבר נשיאות הסוציאל-דמוקראטים ויו"ר קרן אברט המערב-גרמנית, המסיים היום ביקור בן שבוע בארץ. האורח נפגש כאן עם שמעון פרס, יצחק רבין, ישראל קיסר, גד יעקבי, עוזי ברעם ואלעזר גרנות ועם אישים פלשתינאים. היום הוא עומד להתקבל על ידי נשיא המדינה חיים הרצוג. בפגישה משותפת עם מנכ"ל בנק הפועלים עמירם סיון העלה שמואל בהט לפני האורח ומלוויו הצעה לחדש את הפגישות השנתיות בין שלוחות תנועת העבודה הגרמנית והישראלית, במסגרת ועדת תיאום קבועה.

שריין

בשנה הבאה ישלים צוות מחקר ב"סטייט יוניברסיטי" בניו יורק את הכנתו של אטלס אנאטומי תלת-מימדי המיועד לסטודנטים עוזרים לרפואה. השבוע הוצג הפרוטוטיפ בוואשינגטון.

ללונדון

מילגה בסך 2000 לירות שטרלינג, מטעם המועצה הבריטית, הוענקה השבוע למלני קפלן, האחראית על המחלקה לאיפור בתיאטרון העירוני של חיפה. מלני קפלן, עולה חדשה מדרום-אפריקה, המתגוררת במושב שגב תיסע בסוף החודש להשתלמות ב"נשיונל תיאטר" בלונדון. היא עובדת בתיאטרון חיפה מזה 3 שנים ותרמה לפיתוח המחלקה לאיפור. בין היתר עיצבה מלני איפור ופיאות לטרטיף, ל-6 דמויות מחפשות מחבר ולסינדרום ירושלים.

אריאלה ראובני

מעדן מוסיקאלי

היום תיערך בלונדון מכירה פומבית של כלי נגינה יקרי מציאות וביניהם "סטרדיבריוס" משנת 1709. ב"סות'ביס" מעריכים שיימכר בסכום של כ-745 אלף דולר. בתמונה: אלכסה וילסון, סטודנטית ברויאל קולג' למוסיקה, נהנית מהצלילים.

חבשוש — ל"מבטחים"

יו"ר אירגון עובדי התעשיה הצבאית שלום חבשוש, בתמונה, המכהן כחבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, מועמד להחליף את המנכ"ל הנוכחי של קרן הפנסיה "מבטחים", עמוס ערן, שהודיע על כוונתו לפרוש מתפקידו בעוד כשלושה חודשים. "מבטחים" היא הגדולה מבין שבע קרנות הפנסיה ההסתדרותיות ובה קרוב ל-400 חברים. חבשוש יצטרך להתמודד עם ההסתייגות שמגלות קבוצות מבוטחים בקרן "מבטחים" לתוכנית המיזוג של הקרנות.

חיים ביאור

לא נכנס

נשיא אוסטריה ד"ר קורט ולדהיים בן ה-69 הוצא מהמהדורה החדשה של "מי ומי באוסטריה". ההשמטה בוצעה ברגע האחרון לפני שהספר נמסר לדפוס.

452

במוזיאון פומפידו שבפאריס נפתחה שלשום תערוכת 46 ציורים ו-406 רישומים של שאגאל. התערוכה תהיה פתוחה לקהל עד ה-5 ביוני. בתמונה: אידה, ביתו של שאגאל עם אשתו האחרונה ליד הציור "גגות אדומים" מ-1953.

סמל מברונזה

שני פסלים מברונזה בשם "עליה", של הפסל היהודי-גרמני לדים שוורץ, שנתרמו לעיריית חיפה ויוצבו בטיילת של בת-גלים ליד הרכבל, יחנכו ביום א' במעמד שגריר גרמניה בישראל, יו"ר אירגון מרכז עולי אירופה, ראש עיריית חיפה והפסל. שני הפסלים החדשים מתנשאים לגובה של 4 מטר כל אחד. השם "עליה" ניתן להם בהיותם סמל לעליית יהודי גרמניה לישראל דרך חיפה. ערכם נאמד ב-260 אלף מרק.

אריאלה ראובני

לאחר לבטים ממושכים

אלון ליאל יבחר, ככל הנראה, לתפקיד דובר משרד החוץ ומנהל מחלקת העתונות. ועדת מינויים עומדת להתכנס היום ולהכריע בנושא לאחר שהתקשתה בכך בחמש הישיבות הקודמות. מלשכתו של שר החוץ נמסר אמש כי לאחר לבטים ממושכים החליט לתמוך במועמדותו של ליאל, לא מעט בזכות העובדה שהוא משמש עתה עוזרו של המנכ"ל המדיני. גם ועד העובדים שהתנגד למינוי, בטענה כי אלון ליאל חסר את הכישורים הנדרשים, הסיר את התנגדותו. הדובר החדש יבוא במקום אהוד גול, היוצא הקיץ לשמש כקונסול כללי בריאו דה ז'נירו.

חיים במתח

(המשך מעמ' 7)

שהיא מעניקה. 59 אחוז מהמרואיינים היו מרוצים, לעומת 32 אחוז שאינם מרוצים. 70 אחוז מרוצים מתפקוד ראש העיר טדי קולק, לעומת 25 אחוז שאינם מרוצים וחמישה אחוזים שלא הביעו דעה. באזורים הלא-דתיים, כ-80 אחוז מרוצים מתפקודו של קולק לעומת 60 אחוז מרוצים בקרב האוכלוסיה המוגדרת כדתית.

כמניע ראשון במעלה לנסיעותיהם לתל-אביב ציינו הירושלמים את הצורך ברכישת ביגוד והנעלה; מניע שני הוא הצורך בבידור. "בסך-הכל זכתה העיריה לציון גבוה מאד על דרך ניהולה את העיר", סבור המנכ"ל.

כאמור, בימים הקרובים יוחל בעריכת סקר משלים, שיבדוק שוב את יחסי היהודים והערבים בעיר, לאחר שלושת חודשי ה"התנערות".

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	1	4 –	גשום
אמסטרדם	4	7 –	מעונן
בואנוס איירס	19	25 –	גשום
הלסינקי	1-	3 –	בהיר
הונג קונג	14	15 –	מעונן
וינה	3	13 –	בהיר
ז'נבה	2	13 –	בהיר
טוקיו	6	9 –	גשום
טורונטו	1-	13 –	בהיר
יוהנסבורג	14	25 –	בהיר
לונדון	0	8 –	מעונן
ליסבון	12	18 –	בהיר
מדריד	7	19 –	בהיר
מונטריאול	3-	0 –	בהיר
ניו יורק	7	16 –	בהיר
סאן פאולו			לא נמסר
פאריס	8	12 –	מעונן
פרנקפורט	4	10 –	גשום
ריו דה ז'נרו			לא נמסר
שטוקהולם	0	6 –	מעונן
שיקגו	4	11 –	מעונן

תל-אביב: רח' בן-יהודה 1 [illegible]
ירושלים: רח' יפו 30 [illegible]
חיפה: דרך הים [illegible]
באר שבע: [illegible]

swissair

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור הוספת/בניית מגורים לבית על חלקות 93, 157 בגוש 8259 רח' בן-יהודה מס' 3. בחריגה: עד 6% בניה (מעבר להקלות המאושרות) ת.ב. 4391
את התכנית 477/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
י. אלהאי
יו"ר הוועדה המקומית

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק המרצה פתיחה 1728/87
תיק המרצה 1330/88
המבקשת: פלדמן זיפל ע"י ב"כ עו"ד י. ליאון מרח' שמריהו לוין 8 חיפה
הזמנה לדיון במתן פסק הצהרתי
הנני מזמין בזה כל אדם שיש לו זכויות/חובות לגבי כספי המנוח אברהם הוקאלס ז"ל המצאים בקרן "מקפת" מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ.
הדיון יתקיים ביום 11.5.88 בשעה 8.30 בבוקר בפני כב' השופט י. זהבי.
ב. מאירי
מזכיר מחוז אזרחי

משחת השיניים **אָלְמֶקְס** יעילה פי 3 במניעת עששת.
תורנות בתי מרקחת

תל-אביב: ברנסו — שינקין 27 — 284791; שלבה המלך — שלמה המלך 76 — 246461
ירושלים: ירושלים — יפו 212 — 380073
חיפה: הביתה — חניתה 22 — 231905
פתח-תקוה: קופ"ח כללית — חיים עוזר — 905271
בני-ברק - רמת-גן: המגן — ביאליק 30 רמת-גן — 723674
בת-ים - חולון: מוזר — חביבה רייך 20 בת-ים — 583360; אוהדון — הופיין 52 חולון — 889153
רחובות: הנגב — הרצל 196 — 473956
רעננה - כפר-סבא - הוד השרון: הדר — הבנים 12 — הוד השרון

אָלְמֶקְס מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ.

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג ובן אינפורמציה על הנותנים הרפואיים בישראל:
טלפון 03-433300
בימים א' עד ה' מ-8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג מ-8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל-אביב: רחוב בר כוכבא מס. 49 — טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ-21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ-18.00 עד 24.00
שבתות וחגים — מ-15.00 עד 21.00

אזור חיפה: רחוב הנמן 26 קומה ג' — 04-523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00

שירותי עזרה ראשונה נפשית — ער"ן:
בתל-אביב — 03-5461111
קו לילדים ונוער — 03-261113
ירושלים — 02-227171
חיפה — 04-672222
נתניה — 053-335316
כרמיאל (גליל) — 04-988410
כפר-סבא — 052-913999
באר-שבע — 057-418111
קו פתוח — אוזן קשבת לילדים ובני נוער בתל-אביב 03-221680 (24 שעות)
נעמת — ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה בימים א' עד ה' מ-9.00 עד 16.00 — 03-235922
קו פתוח לקשיש 02-690685

רשות השידור
מספרי טלפון חדשים במרכז החדשות של "קול ישראל" ברוממה, ירושלים
מספר מרכזיית החדשות נשאר ללא שינוי: 02-383311 כל מספרי הטלפון הישירים של המשרדים, הכתבים והעורכים שהחלו בספרות 557xxx מתחלפים ויתחילו מעתה בספרות 301xxx (שלושת הספרות האחרונות נשארות ללא שינוי).
מועד השינוי מן ה-1.4.88.

מקורות חברת מים בע"מ
מודיעה בזאת כי
משרדיה יהיו סגורים
בחול המועד פסח תשמ"ח
(3.4.88 – 8.4.88)
בתקלי אספקת המים תקוימנה תורנויות למקרים דחופים.

משרד החינוך והתרבות — האגף לתרבות ואמנות
בית-הספר לתיאטרון חזותי
נפתחה ההרשמה לשנת הלימודים תשמ"ט – 1988/9
בית הספר היחיד בארץ לשילוב אמנויות הבמה והאמנות הפלאסטית ולמגוון אפשרויות התיאטרון האחר. ביה"ס פועל עתה במבנה חדש ומשוכלל בירושלים.
18 מורים – אמנים. 30 קורסים. מערכת לימודים אישית. הפקות לימודיות. דגש על תהליכי יצירה.
תחומי ההתמחות: בימוי ★ עיצוב חלל ותפאורה ★ משחק ★ תיאטרון-מחול ★ תיאטרון בובות ★ מיצג ★ שפת המסכה ★
מתקבלים מועמדים בוגרים למסלול לימודים דו-שנתי (+ שנת התמחות נוספת לבחירה).
הלימודים במשך היום. עדיפות לבעלי נסיון לימודי או מעשי בתיאטרון, מחול, כתיבה, אמנות או עיצוב. לאחר ההרשמה יוזמנו המועמדים לראיונות קבלה.
פרטים והרשמה: ביה"ס לתיאטרון חזותי, רח' יד חרוצים 4 (פינת רח' רבקה), אזור תעשיה תלפיות, ירושלים. טלפון 02-721453, בימים א'-ה' בשעות 8.30-15.00

פנחס פוסטל מציג
סיור הלהקה בישראל - בסיוע הסתדרות העובדים הלאומית באי"י - המח' לתרבות
תיאטרון הבבות הממלכתי של הונגריה
פטרושקה מוסיקה: סטרווינסקי
נסיך העץ מוסיקה: בלה ברטוק
בביצועים לילדים, נוער וכל המשפחה.
חוויה חד פעמית גם להורים

[illegible]
כרטיסים בכל משרדי הכרטיסים בארץ ובקופות האולמות. הפקה: ארטיס בע"מ, חברה באירגון המפיקים העצמאי, בן יהודה 17 ת"א טל: 659025

לפני 60 שנה

ההצגה הראשונה של "הבימה" באי"י

חג אמיתי היום האולם התא"י, חג שלא יישכח — הצגת "הגולם" של לייויק. הקהל הרב חזה את "הבימה" ונענה למשחקה כאשר לא הסכין.

המלחמה בארבה

הממשלה גייסה רבים מתושבי יריחו והסביבה לעקוב את הארבה, אולם לא הצליחו לגלות את המקום. לפי ידיעות המחלקה הממשלתית להקלאות נגלה מחנה ארבה קטן על יד זכרון יעקב.

לפני 40 שנה

מלחמה "קרה" על ברלין

רוסיה ניתקה את כל התחבורה ברכבת בין ברלין והאזורים המערביים בגרמניה לאחר שהמעצמות דחו בתוקף דרישת הרוסים לבדוק את רכבות המעצמות. נתיבי האויר עודם פתוחים.

תעשיית החשמל הבריטית הולאמה

התעשייה הבריטית לאספקת חשמל שאיפשרה לאנגליה להמשיך במאמץ המלחמה על אף התקפות האויר הבלתי פוסקות של גרמניה, תהא מהלילה בתצות קנין המדינה.

עוד פירוש ל„ארבע קושיות"

מאת הרב שמואל אבידור הכהן

ה„סדר", כשמו כן הוא: הכל נערך לפי סדר קבוע, אין להקדים את המאוחר ולא לאחר את המוקדם. אין מטבילין פחות משתי פעמים ולא יותר משתי פעמים. פעם אחת כרפס במי־מלח ופעם אחת מרור בחרוסת. אין ממעיטים מארבע כוסות, למרות שלפי הדרשות השונות של חכמי־ההגדה אפשר להגיע אפילו עד כדי מאתיים וחמישים מכות.

ב„סדר" לא הכופתאות הן העיקר, אלא מצוות הערב היא ההגדה – „והגדת לבנך". ובכל זאת אין לזלזל גם בסעיף „שולחן עורך". כך שהכל יש בו ב„סדר" של פסח: שירה וטעימה, אמירה ואכילה, קריאה ולגימה, תפילה וטבילה, אפיקומן וחד־גדיא. הכל לפי הסדר אשר קבעו חכמי המשנה (מסכת „פסחים" פרק י'), ואשר הוצגה בפזמון של רבי שמואל ממאליזה, מחכמי צרפת במאה הי"ג: קדש ורחץ/כרפס יחץ/מגיד רחצה/מוציא מצה/מרור כורך/שולחן עורך/צפון ברך/הלל נרצה. כל מלה בפזמון זה מהווה „תחנה" במסע ה„סדר". הנתיב ברור ומתווה ומעתה קדימה צעד אחר צעד.

סעודת־חג זו מציינת את יציאת בני ישראל מעבדות לחרות. סדר קבוע הוא אחד מסמלי החרות. אדם משועבד אינו אדון לזמנו ואין בכוחו לנהוג לפי סדר חיים משלו. השיעבוד לאחרים (והחסידים אומרים: בעיקר, השיעבוד ליצרים הרעים, ל„חמץ שבלב") משבש את סדר חייו התקין של האדם, בעוד שההשתעבדות מרצון ל„סדר" מראה כי אכן יש לו לאדם חרות הרצון, או כפי שמסביר מרטין בובר: ההשתעבדות למשמעותי ולמוחלט, היא היא החרות האמיתית.

ויש עוד חשיבות לכך שסעודת חג ליל יציאת מצרים תתנהל לפי סדר מסוים: שהרי כלום יש לך דבר יותר מאחד, יותר מגבש, מאשר אם באותו ערב עצמו נוהגים מיליוני בתי־אב בכל מקום שהוא, אותם מנהגים, אוכלים אותם מאכלים, קוראים אותן מקראות – והכל לפי אותו סדר?

נכון, הסדר הטוב אינו מן הדברים המאפיינים את עם ישראל בכל ימות השנה. לא בתחנות האוטובוסים ולא בנסיעות בכבישים, לא במגרשי הספורט ולא בחדרי־ההמתנה של קופת־חולים או של המשרדים השונים, לא בשעת טקס חופה בחתונה ואפילו לא בעת הלוויית־המת, לא בהיכלי בתי־כנסת ולא באולמות שעשועים. אבל, הלילה הזה, בו כולנו מסובין מוכרח להיות סדר ואין „סדר" ללא סדר.

ואולי משום כך שואלים הילדים: „מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?" – פתאום, יש „סדר" מסודר. כל המשפחה כולה מסביב לשולחן, זקנים וילדים, אבות ובנים, דודים ודודות. אבא, שכל שנה אינו מתלהב מביקורה של דודה פלונית, או מהופעתו של חבר אלמוני, ניצב עתה ומכריז בקול חגיגי: „כל דכפין ייתי וייכול" – הערב הבית פתוח לרווחה לכל דיכפין. וכולם מוזמנים לסעודת־הערב ממש, ולאו דווקא לכוס תה וקצת פיצוחים שלאחר הארוחה. אבל זוהי כבר הקושיא השנייה: „מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?" איזו פתיחות, איזו סובלנות, איזה רוחב־לב כלפי אורחים – כולם מוזמנים!

★

והקושיא השלישית גם היא מתבקשת מאליה: הלפתע נעלמו כל שומרי הדייטה למיניהם? אוכלים מצות, אוכלים מרור, שותים לא פחות מארבע כוסות, וכאשר מגיע ה„שולחן עורך" עולים לשולחן כל מעדני החג, הדגים־הממולאים, הכופתאות וכו' וכו' (ולפי ההלכה חייבת סעודת ה„סדר" לפתוח בשני תבשילין), נעלם הפחד מפני ההשמנה, נשכח לחץ־הדם, בת־הדודה של הסבתא שכחה את „כיס המרה" והדוד אינו זוכר את המזונות שלגביהם הוא רגיש מבחינה אלרגית. מקצרים באמירה ומאריכים בסעודה. „מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?"

ו„גניבת האפיקומן", כלום אין בה כדי לעורר תמיהה? הילד גונב מאבא, סוחב את פרוסת המצה שאבא מחביא בשביל „אחר כך", והכל מתייחסים לכך בסלחנות וכחיוך. אף אחד אינו מעיר ש„זה לא חינוכי". הילד מכתיב את התנאים תמורת החזרת הגניבה (עודנו בכיתה ג' וכבר מתנהג כאחד הרופאים), ואפילו לא מוציאים נגדו צו־ריתוק. „מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?" – זו היא הקושיא הרביעית.

★

המסורת קבעה מספר לקושיות. ארבע קושיות ותו לא. שלולא כן, היה אולי מקום לעוד כמה קושיות: כמו למשל: הכיצד זה מצליחים לבצע את „עשר המכות" בלי אלות ובלי גז מדמיע? או: מתי נדע באמת לשיר יפה את השיר „די דיינו... די דיינו..."? או: „מה נשתנה מלפני ביקור ראש הממשלה בוושינגטון ולאחריו?"

התשובה המסורתית לכל הקושיות היא: „עבדים היינו" – מה נשתנה? בינתיים לא הרבה. אבל יכול להשתנות אם אכן נגיע באמת ל„עתה, עתה, בני חורין!"

בדיקת חמץ בבית הולנדי במאה הי"ח. רישום דיו ומים מאת ברנרד פיקארט, 1725

„אני לא עובדת, אני עושה"

מאת אריאנה הרן־הכהן

דווקא בימים טרופים אלה, כשענפים שונים בכלכלתנו, ואני מתכוונת לאלה הזקוקים לידיים עובדות, כלומר לפועלים של ממש, מתריעים על כך שהם עלולים להתמוטט אם לא יביאו לארץ בדחיפות פועלים מאירופה, אני רוצה לספר לכם על בהירה (שם אמיתי).

בהירה היא מהחברות הקרובות ביותר שלי, עוד מהצבא. כבר לא צעירה, אשת צייר וקרמיקאי, חכמה, נראית טוב, גדלה בקיבוץ כילדת־חוץ, כי התייתמה בגיל צעיר ואף הספיקה להיות חברה בשני קיבוצים. אשכנזיה ובעלת השכלה עליתיכונית בעבודה סוציאלית. בקיצור, כל התכונות הטובות שמאפשרות לאשה בגילה להיות מזכירה, אפילו בכירה, יועצת, יחצנית (יש לה גם פה וכושר שכנוע מעולים). היא יכולה להיות מה שנקרא אשת קריירה.

אלא שבהירה היא, לדבריה, „סמל של בטלנית עוד מהילדות בקיבוץ. לא אוהבת לעבוד ובעיקר לא לקבל מרות. כך אמרו עלי תמיד וגם צדקו.

„קטיף של זיתים למשל, ואפילו של פירות גדולים יותר, היה לגבי משהו שאף פעם לא נגמר. שנאתי את זה. גם שנים אחר כך, כשכבר הייתי חברה בקיבוץ, נשואה ואמא לילדים, לא יכולתי לסבול את המסגרת הכופה עלי, למשל, למרוח כל יום בשעה שלוש וחצי עשרים פרוסות לחם בריבה בבית־הילדים, כשהיה ברור לי שבשעה ארבע כל זה ילך לפח, כי הילדים לא אהבו לחם בריבה. אז למה המשיכו למרוח בכל בתי הילדים? ככה. כי לא עלה על הדעת לנסות משהו שהילדים כן אוהבים. עיצבן אותי תמיד גם שאלה הכופים את דעתם והופכים את העניין לבלתי נסבל, משמשים בתפקידי ייצוג הכרוכים בדיבורים רמים ולא מלכלכים לעולם את ידיהם בעבודה פיזית".

קמו בהירה ובעלה ועשו מעשה – עזבו בחוסר כל (אז לא נתנו עדיין מענק עזיבה בקיבוצים) ועם מעט עזרה מהמשפחה שכרו בית מתרכש הנטוש ביפו והחלו עוסקים במרתף הבית בקרמיקה. עבדו כמו חמורים וכשהייתי באה לבקרם מצאתי תמיד את בהירה מאובקת, עייפה (הבית גדול, ישן, לעולם לא ניתן להשתלט על כל פינותיו ולנקות אותן ותמיד היו בו אורחים שנשארו גם לאכול), עוסקת בעבודות השחורות של הקרמיקה – שהרי אמנית היא איננה – והנה היא מאושרת. בעיקר מאושרת משום שאף אחד לא אומר לה מה לעשות. היא בעצם לא עובדת, היא רק עושה.

ענייני הקרמיקה לא שיגשגו כי בהירה ובנימין בעלה לא נוצרו מן החומר שסוחרים נוצרו ממנו. הרבה עבודה ומעט מאוד פרנסה, וחבל שבנימין, שהוא צייר מחונן, אך לרוע המזל לא שייך ל„קליקות" שהשתייכות אליהן עוזרת מאוד במכירת תמונות – לא מצא די זמן לצייר ולפסל. השכירו את בית־המלאכה, בנימין נכנס לתקופה פוריה מאוד כאמן, ובהירה יצאה לחפש עבודה.

אחרי תקופה קצרה מאוד שבה עשתה כפקידה ב„צער בעלי חיים" ועוד עבודה משרדית משעממת ולא מפרנסת, התחילה לעשות מה שרצתה באמת, כדבריה: „לעזור לאנשים". (זוכרים שלמדה עבודה סוציאלית?) לא במובן השמאלצי, הכרוך בדיבורים רמים ומתחסדים כמו „צריך לעשות למען" או „כך זה לא יכול להימשך". הלכה לבשל לשכנה שיצאה יום־יום לעבודה ולא הספיקה לעשות זאת בעצמה. מילאה לה את המקפיא, לפעמים האכילה את הילדים בצהרים, אם היה צריך גם ניקתה קצת. לא, לא בחינם, אבל עם הרגשה שהיא חלק מהמשפחה ועושה מה שצריך לעשות, כי אמא לא בבית.

אחר כך טיפלה בנכה קשה, צעירה ומרירה. טיילה אתה, דאגה לה, נזפה בה כשהגיע לה, כאילו היתה בתה. ושוב אמרה „אני לא עובדת, אני רק עוזרת לה".

במשך חודשים נסעה לבית־אבות כדי להימצא שעות אחדות ביום עם אמריקאית עירירית, מבולבלת וקשת־עורף, ששנאה את כל העולם ובאה ארצה לעשות פה את שארית ימיה, כשהיא מפקידה את חסכונותיה בידי אפוטרופוס וזה שכר את בהירה למשימה. „לא, היא לא היתה נחמדה", אומרת בהירה, „אבל גם הורים לא תמיד נחמדים כשהם מזדקנים. אז מה, בגלל זה צריך לנטוש אותם?"

כרגע היא מטפלת יומיים בשבוע באשה מעניינת ממנהיגות היישוב ובעלת עמדה מאד חשובה בעבר. בת למעלה משמונים ושומרת על ערנות וחריפות יוצאים מן הכלל. בהירה באה אליה, משוחחת אתה, עושה מה שצריך, מבשלת לה לפי הנחיותיה, והן גם צוחקות ומפטפטות.

היא פשוט עוזרת לה, כי האשה כבר איננה במלוא כוחה הפיזי.

„אז מה זאת עבודה? פשוט נעשיתי חלק מהמשפחה. בתה, שגרה בשכנות, באה יום־יום עם שובה מעבודתה באוניברסיטה ואני פשוט מחליפה אותה חלק מהזמן".

עד כדי כך היא חלק מהמשפחה שכשבעלה של הבת שב הביתה כשהוא עדיין מוגבל בתנועותיו, לאחר אישפוז ממושך בבית־החולים, התחילה להיות גם איתו שלושה ימים בשבוע. גם שם היא לא עובדת, כדבריה, רק עוזרת ועושה מה שהוא לא יכול לעשות.

„את לא מרגישה קצת ירחמיאלית בעולם שכולו רצים אחרי הזוהר והעבודה הקלה?" אני שואלת.

„איזה זוהר? למי יש כוח לעשות רושם ולמצוא חן, אפילו בעיני כאלה ששווים בעיניך כקליפת השום? חוץ מזה, אני עובדת קשה? מה פתאום? זה גם נורא מעניין. לעבוד עם אדם זקן זה מאוד דרמטי – את רואה דרכו את חייו, את ילדיו ונכדיו, מה שעשה עם חייו. זה כמו תיאטרון – אם יש לך קצת דמיון ואהבה. הזקנה האמריקאית שטיפלתי בה פעם, אפילו כששנאה אותי לפעמים כמו ששנאה את כולם, דאגה למורת שלא אעזוב אותה.

„כשאני באה לטפל במישהו בביתו, זה לוקח לי זמן להיכנס לעניין, כי בעצם אני ביישנית. הרי את נכנסת לאינטימיות של הבךארים. אפילו מקרר אני לא מעזה לפתוח בעצמי, כי גם זה דבר אינטימי. רק לאט לאט, כשאני מרגישה שהתקבלתי, אני נעשית חלק מהמשפחה, ואז הכל חשוב לי ונעשה חלק מחיי.

„כן, את יכולה לכתוב שיש לי הרבה רגעים של אושר".

נשות הדיפלומטים: הקץ לאוטופיה?

מאת מישל מזאל יו"ר אנע"ם

ב־14 במרס התכנסו במלון מוריה בירושלים כמאה נשים כדי לדון – לראשונה בארץ – על בעיית האשה הילוד בשירות החוץ. לצד חברות ארגון נשות משרד החוץ (אנע"ם), שיזמו וארגנו את המפגש, השתתפו נשים מהמגל הדיפלומטי הזר המתגוררות בתל־אביב. על סדר היום עמדו שלושה פרקים עיקריים: עבודת האשה, גידול ילדים בסביבה זרה והעדר זכויות פנסיה.

על נושאים אלה התנהלה שיחה ארוכה. נשים משלושים מדינות שונות עלו אל דוכן הנואמים, וסיפרו על נסיונן ומאבקן. עד שאפשר היה לדמיין לרגע כי כולן משתייכות למשפחה אחת, ואמנם משתייכות הן למשפחה אחת גדולה: משפחת שירות החוץ.

הבעיות היו מוכרות, וכך גם הפתרונות האפשריים. במדינות רבות נבדק הנושא בצורה יסודית וגם הוגשו מסקנות לרשויות המתאימות. המכשול העיקרי ליישומן הדימוי השלילי של שירות החוץ, המצטייר בעיני רבים כחיי זוהר ומותרות.

לגבי נשים אלה, המשרתות את ארצן לאורך שנים רבות, המציאות שונה לגמרי. נכון, יש גם זוהר מיוחד בחיים הדיפלומטיים, אך משלמים על כך מחיר יקר. [illegible] במקצוע שלהן, אלא חייבות לשמש מארחות ללא שכר.

הילדים שגדלים הרחק מהמשפחה ומהמולדת, נדרשים להחליף בית ספר ושפת לימוד פעם אחרי פעם. המרירות העצומה לנוכח העדר כל תמורה או זכויות פנסיה עבור השנים הרבות שהוקדשו לשירות המדינה, וכל זאת – בעידן הטרור שמטפל קורבנות בקרב הדיפלומטים, אשר הפכו בשנים האחרונות למטרה מועדפת של ארגוני הטרור למיניהם.

אבל הציבור אינו נותן את הדעת על כל אלה. הוא מסונוור מהזוהר המדומה של שירות החוץ. אין הוא מודע לכך שלמספר מדינות קשה לגייס היום אנשים טובים, הסיבה: יותר ויותר נשים מסרבות לוותר על הקריירה וההגשמה העצמית.

ישנן גם תופעות חדשות: נשים מחליטות להישאר במדינתן עם ילדיהן, כדי שלא לפגוע בלימודיהם. נשים אחרות פשוט ממשיכות בקריירה שלהן ונותנות לבעל לנסוע לבד. זהו ה־Commuter Marriage שבו בני הזוג נפגשים כל כמה חודשים. תופעה זו הגיעה גם אלינו. ישנן כיום במשרד החוץ הישראלי נשים שהעדיפו קריירה משלהן ואת טובת הילדים על הצד המפורסם של החיים הדיפלומטיים.

איך משנים את המצב? מה ניתן לעשות? לשאלה זו דווקא היתה תשובה למשתתפי הכנס: הכרה בשנות השירות כשנות עבודה המקנות לאשה זכויות פנסיה; הסכמים בילטראליים המאפשרים לאשה לעבוד במקצועה במקום השליחות; הקמת מנגנונים לטיפול בילדים ועוד. במספר מדינות, כמו ארצות הברית וקנדה למשל, אף הצליחו ליישם כמה מההמלצות הנ"ל.

בנימה מתוך דו"ח שירות החוץ שלה אמרה בכינוס נציגה של מדינה סקנדינבית: אם לא תוסדר התמורה לעבודת האשה, יבוא הקץ על שירות החוץ כפי שאנו מכירים אותו היום. זו היתה גם ההרגשה הכללית בין משתתפי הכינוס.

הכותבת היא יו"ר ארגון נשות משרד החוץ (אנע"ם)

אסירים משחקים בכלא

מאת בלהה דבורי

במילון אבן־שושן מוגדר האסיר כ„יושב במאסר, חבוש בבית הכלא", ואילו ה„כלא" הוא „בית הסוהר. מקום מעצר לעבריינים".

ואמנם ההגדרות נכונות הן, אך ודאי שכדאי לעזור לאסיר, עוד בעת הימצאותו בכלא, לשנות את תדמיתו הנמוכה גם בעיני עצמו ולאפשר לו להמשיך ולתפקד, במידת האפשר, כמובן, במסגרת המשפחתית שלו, כדי שלא ייווצר נתק מוחלט שאולי לא ייתכן לאיחוי עם השתחררו, ונמצא בכך נוטל עליו ועל משפחתו עונש נוסף על זה שקיבל בגלל מעשיו.

מחשבה זו היא אשר הביאה את עדינה תמיר, יו"ר איגוד מנחי משחקיות בישראל, ליזום פרוייקט נועז וחדשני, שלא רבים כמוהו נוסו בעולם: הקמת משחקיות בין כתלי בית־הסוהר, כאשר המשחקים הם האסירים ובני משפחותיהם.

המשחקים הם משחקים רגילים, אך השיטה ייהודית ופותחה על ידי עדינה תמיר במסגרת אוניברסיטת בר־אילן.

„מטרתה של פעילות זו היא ליצור תקשורת בין הורים לילדיהם, לפתח אספקטים קוגניטיביים, שכליים, ריגושיים וחברתיים אצל האסיר עצמו וכן אצל בני משפחתו. במסגרת המשחקיה אנו נפגשים מדי שבוע למשך שעתיים בכל פעם, עם קבוצת אסירים המונה עשרים איש. לכל פגישה שלישית מגיעה גם האשה בחברת שני ילדים וכאן ניתנת להם ההזדמנות לפגוש את הבעל־האב־האסיר במסגרת נינוחה, למשך שעתיים של משחק, שתוך כדי העיסוק בו עולות גם שיחות נפש, מועקות ונושאים אשר ודאי יידחקו בפגישה מאחורי־מחיצה. זוהי הזדמנות פז לאסיר להתנהג כאב, לעורר את תחושת השייכות המשפחתית, למרות שאיננו נמצא בבית ולטעת בזכרון ילדיו את דמותו כאב רגיל המשחק עימם, מקדיש להם מעצמו, אף על פי שהוא נמצא מאחורי הסורגים.

שיטת המשחק מתכוונת להקנות מושגי יסוד בסיסיים, שבלעדיהם קשה לאדם להסתגל לחברה המודרנית. מושגים אלה אינם יכולים להינתן אלא אם כן מפתחים פעולות לוגיות מסויימות."

וכך, כמעט בהיסח הדעת, תוך כדי בילוי משפחתי באווירה חמימה, לומדים האסירים ובני משפחותיהם את עצמם וזה את זה. התסכולים פוחתים כאשר מוסרות המחיצות וזה קורה במשחקיה שבכלא־איילון, באגפו של „מועדון חברים". לשעה קיימת התחושה שאולי הפגנה בחמה הזאת, הניתנת לרגע לאסיר ולמשפחתו, אכן יכולה להפחית את החרדות, הניכור והכעס המופנים אל האסיר מצד בני משפחתו ולהגביר את תחושת השייכות שאולי תקהה מעט את המשבר הבלתי נמנע שודאי יבוא עם שחרורו של האסיר ושובו אל משפחתו.

האסירים המתקבלים למשחקיה, שמונחית על טהרת ההתנדבות בידי עדינה וחברותיה, נבחרים לפי המלצתם של עובדים סוציאליים, כאנשים שצריכים ויכולים לפתח תקשורת חיובית עם שאר בני המשפחה. כמובן שכולם אבות לילדים.

אומרת עדינה: „חוג זה נמשך שמונה חודשים. אחרי כן עלינו לקטוע אותו ולהתחיל בחוג חדש, לאסירים אחרים. אילו היו לנו מתנדבים נוספים להנחיית המשחקיות, הרי שהיינו יכולים לקיים חוג קבוע ואז היינו משיגים את המטרה במלואה. כך היינו משתפים שלוש מאות אסירים ולא רק עשרים. בקרוב ייפתח קורס למנחי משחקיות, ללא תשלום ובלי כל התחייבות מצד המשתתפים. כל גבר ואשה יכולים להשתתף בקורס כזה. הכישורים היחידים שנחוצים הם לב חם והבנה שגם האסיר הוא אדם אלא שעכשיו הוא מרצה את עונשו ובתום תקופת מאסרו יחזור לחברה ולמשפחה שאתם ימשיך את חייו. אם החברה תבין זאת, אולי יופנו יותר משאבים וכוח אדם על מנת לשנות, לקדם ולשקם. החסר הזה זועק לשמיים".

עומר שרגא עם משפחתו ועדינה תמיר (למעלה) – שעתיים של קורת רוח
צילמה בלהה דבורי

האסיר עומר שרגא, אשתו ובנו בן החמש יושבים סביב שולחן ומשחקים. הבן שיושב על ברכי אביו מכבד את הסובבים בממתקים. כעבור שעתיים הם יילכו הביתה, אבל מחר, בגן, כאשר ילדים ידברו על אבותיהם, יהיה גם לבן של עומר מה לומר: הוא שיחק עם אבא אתמול.

„באמצעות המשחקיה ניתנה לי ההזדמנות להכיר את בני", אומר עומר. „כאשר הגעתי לכלא הוא היה בן שנה וכאשר אשתחרר הוא כבר יהיה ילד די גדול. תארי לעצמך שלא הייתה לי הזדמנות לפגוש בו באופן אישי, על הברכיים, אלא רק דרך מחיצת בית־הסוהר, עם הסטופר מולי... הרי לא היינו מכירים זה את זה בכלל. נכון שאסירים משלמים בעד משהו ביושבם בכלא, אך במה אשמה המשפחה? רעיון אנושי מאד הוא ליצור פגישות משפחתיות מסוג זה, שממתנות את תחושת הניתוק ומסייעות לשמור על איכות הקשר שבין האסירים לבני משפחותיהם. בעקיפין תורם הדבר גם לשיקום האסיר תוך כדי שהותו בכלא".

שרה פרידמן, קצינת החינוך של כלא איילון מספרת כי במסיבות הסיום של המשחקיות (וזהי המשחקיה השלישית בין כתלי הכלא) הילדים בוכים. המשחקים עם אבא נגמרו ומעתה ישובו להיפגש רק מאחורי המחיצה. ואז כבר לא תהיה אצל הילד אותה שמחה לקראת הביקור אצל אבא בכלא, כי לבקר את אבא במשחקיה זה היה כמעט כמו להיות עם אבא בבית, בזמן המשחקים.

• • • המעוניינים להשתתף בקורס מנחי־משחקיות (ללא תשלום, כאמור) יפנו אל עדינה תמיר טל. 03-5613540.

הקורס מקנה ידע פסיכולוגי־חינוכי שאפשר להיעזר בו במשחקיות הפזורות על פני הארץ.

שוב שותלים

קבוצה של רופאים קנדיים פותחת בישראל רשת מרפאות לטיפול חדשני באובדן שיער התקרחות על ידי השתלת שיער. המרפאה הראשונה נפתחת החודש בתל־אביב ובעקבותיה ייפתחו מרפאות נוספות בחיפה, ירושלים, באר־שבע ואילת. השיטה המבוססת על „פיזור מחדש" של שיער האדם, עושה שימוש בשיער הטבעי מראשו של המתקרח לחיסול תמידי של הקרחת.

בראש הקבוצה הרפואית הקנדית עומדים ד"ר לארי פרמונט וד"ר פיטר רוטבארט, שניהם יהודים, אשר בבעלותם רשת מרפאות להשתלת שיער בצפון־אמריקה, הפועלת בהצלחה מאז ראשית שנות ה־80. הקבוצה הקנדית החליטה להרחיב את פעילותה גם לישראל, לאחר שבמרפאותיה נוצר ביקוש לטיפול בהשתלה מצד ישראלים. התברר כי אצל הגבר הישראלי קיימת מודעות גוברת לבעיית ההקרחה והצורך למצוא לה פתרון אסתטי.

הטיפול ב„שיטה הקנדית" כולל העברת שיער מאזורים עשירי־שיער בקרקפת (כדוגמת העורף) לאזורים שבהם השיער מדולדל. לאחר שהוא נקלט באזור השתלתו, מתחיל השיער לצמוח מחדש והוא ממשיך בכך כל עוד נמשכת הצמיחה גם באזור שממנו הוא נלקח. שיטת השתלה זו ישימה לטיפול גם בהסתרת קרחות על צלקות שנוצרו כתוצאה מכוויות, אבדן שיער בגבות העין ועוד.

מחיר כל שתל, שקוטרו עד 5 מ"מ, 35 ש"ח ומספר השתלים הדרוש להשתלה תלוי בהיקף ההתקרחות. הטיפול הממוצע כולל כ־80 שתלים.

איזי לונג
ממליץ ולהיפך

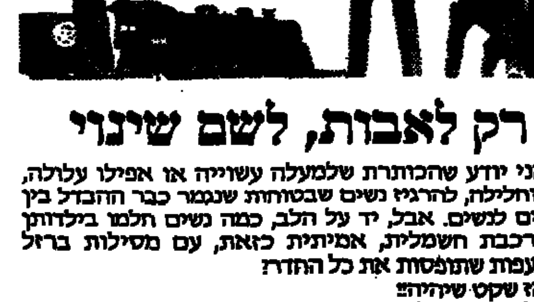

רק לאבות, לשם שינוי

אני יודע שהכותרת שלמעלה עשויה או אפילו עלולה, חס וחלילה, להרגיז נשים שבטוחות שנגמר כבר ההבדל בין גברים לנשים. אבל, יד על הלב, כמה נשים חלמו בילדותן על רכבת חשמלית, אמיתית כזאת, עם מסילות ברזל מסועפות שתופסות את כל החדר?

אז שקט שיהיה!!

על כל מי שחלם פעם כשהוא היה קטן, חלום כזה (בסדר, בסדר, גם לכל מי שחלמה, מה? אני אריב אותכן?) איש בשורה אנוכי היום...

אפשר היום לקנות, בארץ, רכבת כזאת, מתוצרת ארה"ב עם קרונות מפלסטיק ופסים ממתכת במחיר בסיסי של 370 ש"ח בשביל הילד שלך, כמובן?

במחיר הבסיסי הזה תקבל קטר, קרון פחם, 3 קרונות, שנאי עם מפעיל, 8 פסים עגולים ושני פסים ישרים.

ואזהי רק ההתחלה, זה עוד יעלה לכם, גשרים, מנהרות, מוסך ועוד ועוד. אין לזה גבול.

הזרם של הרכבת, מתוצרת „ליונל", הותאם לזרם ישראלי וניתן למצוא אותה בחנויות הצעצועים.

כנראה שום דבר לא יעצור אותם

מה לא יעשו אנשי מכירות כדי שתקנה מהם את המוצר שלהם? איזה כושר המצאה, איזו יצירתיות, איזה משאבים אינטלקטואליים הם משקיעים בזה, כאילו שבלי זה המוצר לא יימכר.

דוגמה? בבקשה!! כמה שאתם רוצים וזה עוד כלום, תאמינו לי...

כל מי שקונה ספרי זמורה ביתן דביר בחודש אפריל מ־40 ש"ח ומעלה מקבל פנקס תלושי־הנחות ל־13 בתי עסק אופנתיים, מסעדות וחנויות.

או...

כל מי שקונה ב„שקם" את מוצרי „מקס פקטור", מוצרי קוסמטיקה שיעשו אותך הרבה יותר יפה ממה שאת באמת. אז 20 ש"ח יתנו לך את הזכות לגלגל גלגל בינגו ולזכות בפרס.

מספר 40 על הגלגל, בגלל שזה מספר שנות המדינה, מזכה אותך גם בהגרלת ענק של טלוויזיה, מיקרוגל, מדיח כלים וקומפקט דיסק.

אפרופו קומפקט דיסק...

מי שקונה כאן ב„סוני" יקבל עוד משהו של סוני החל בווקמן וכלה במצלמת וידיאו.

הקומפקט, אגב, עולה 1150 ש"ח.

מה עוד הם לא יעשו בשביל למכור?

כנראה שום דבר לא יעצור אותם...

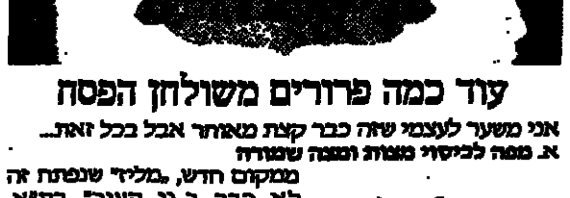

עוד כמה פרורים משולחן הפסח

אני משער לעצמי שזה כבר קצת מאוחר אבל בכל זאת...

א. מפה לכיסוי מצות ומצה שמורה

ממקום חדש, „מליז" שנפתח זה לא כבר ב„גן העיר" בת"א. עיצוב חדש במיוחד לפסח, עבודת יד מקורית של דוריה קו. מחיר חדש – 40 ש"ח, כדי שהמארח שלך לא יוכל להתלונן שהמתנה הזאת שהבאת לא שווה שום דבר...

ב. נטיפי שוקולד „לכבוד פסח"

למי שאין לו 40 ש"ח להוציא על מתנה?

שיביא נטיפי שוקולד שהם אגוזים או שקדים מצופים בשוקולד חלב מתוצרת „עלית". זה בא באריזה נורא נחמדה, זה נורא טעים, כשר לפסח וכל זה עולה רק 5.70 ש"ח ל־120 גר'.

ושלא תגידו שלא ידעתם...

50 שנה לקיבוץ אלונים

לכבוש וליישב את גבעות הפרא

מאת עידו רונאל

לפני 50 שנה פנה השומר אלכסנדר זייד בקריאה להסתדרות „הנוער העובד" ליישב את גבעות שייך אבריק. הוא התגורר יחידי עם משפחתו בשייך אבריק ורצה להקים קבוצת רועים שתעזור ביישוב האזור ההררי, שהיה מאוכלס מאהלי בדווים.

ב־1935 כתב אלכסנדר זייד: „את אדמות שייך אבריק קנו לפני 11 שנה. זה היה הכיבוש הראשון. עכשיו חסר הכיבוש השני – ליישב אותה... לא החשבון קובע, אלא המפעל. צריך ליישב את ההרים. זה צריך לעשות הנוער. דורש אני התיישבות רועים בת 25 חברים."

בפגישת הכשרה שהתקיימה ב־1 ביוני 1935, החליטה הסתדרות „הנוער העובד" על יסוד קבוצת רועים בגבעות שייך אבריק. באוגוסט 1935 הגיעו 3 חברים ראשונים לקרית חרושת, לאחר כמה שבועות הגיעו 10 נוספים ובתום ארבעה חודשים הגיע מספר חברי הקבוצה ל־20.

מסיבות בטחוניות ומודרכים בשאיפה להתיישבות חקלאית, עלתה הקבוצה מקרית חרושת לחצר של משפחת זייד, שם נמשכו הדיונים החברתיים שסוכמו בהחלטה. חגיגית להצטרף אל הקיבוץ המאוחד, לאמץ את דרכו הרעיונית, ולהיות שותפים למשימותיו.

התביעה הראשונה של החברים מהקיבוץ המאוחד היתה קליטת עלייה. אל הקבוצה הצטרפו חניכי „החלוץ הצעיר" ועד מהרה נעשתה החצר של זייד צרה מלהכיל את המתיישבים. השאיפה לעצמאות דחפה את הצעירים אל הגבעה הנישאה והמיוערת בין החצר של זייד לבין כביש חיפה־העמק, שם בנו שני צריפים וחדר אוכל. העמדה על מגדל המים שימשה מרכז תקשורת, לכל יושבי העמק. היתה זו נקודה זמנית.

אולם, גם במקום זה לא ישבו החברים זמן רב. אדמות קוסקוס הסמוכות, היא טבעון, קרצו להם והם החליטו להתיישב על אדמה זו. אך העניין לא היה פשוט. משפטים רבים התנהלו לשחרור וגאולת השטחים הללו. אדמות קוסקוס־טבעון השתרעו צפונית לשייך אבריק ונקראו על שמם של שני הכפרים שהיו בעבר במקום זה: קוסקוס וטבעון.

שטחי המרעה הנרחבים, מקורות המים הנרחבים להשקיית העדרים הפזורים ברחבי העמק, מדרוני ההרים ששימשו מסתור לאוהלים מרוחות וגשמי החורף – הביאו שבטי בדווים עויינים, שנאחזו באיזור וקנו חזקה על החלקות.

חברת „קהילת ציון", שנוסדה בשנות ה־20 רכשה את הקרקע, אך המשיכה להחכירה לערבים. משפטים רבים, שגררו גם פעולות אלימות, התנהלו במטרה לגאול את האדמות. מקרה קוסקוס־טבעון הוא אחד הפרקים המפוארים בו גילו החברים רוח התנדבות ויכולת עמידה למופת, במאבק על גאולת הקרקע. אבל העובדה שקבעה את גורל המערכה היתה יצירת העובדות בשטח. ובמאבק הזה – המאבק בשדה – ניצחו חברי הקבוצה הראשונה. ביום כ"א סיוון תרצ"ח – 20 ביוני 1938 עלו החברים על אדמת קוסקוס־טבעון ויום זה נחוג בקיבוץ עד היום, הוא יום העלייה על הקרקע בשבמקביל נחוג גם יום יסוד הקבוצה י"ד באב תרצ"ה – 13 באוגוסט 1935.

העלייה על הקרקע התקיימה לפי תנאי אותה תקופה. כצעד ראשון הועברו כמה צריפים והוקמה חומה ומגדל. ערביי קוסקוס ראו וחרקו שיניים. עם עליית ראשוני הקבוצה על הקרקע – תחנתם האחרונה – ידעו ערביי הסביבה כי הפסידו את המערכה. עם גוף גדול, הנאחז באדמה ובונה את ביתו, לא יוכלו להתמודד.

שמות משמות שונים הוצעו לקבוצה החדשה ולא מעט פיתויים בספיים היו קשורים בבחירת שם לקיבוצם. אולם, חברי הקבוצה סיכמו פה אחד על השם הפשוט והיפה שהתאים לנוף ולסביבה – אלונים. עליית קיבוץ אלונים למקום הקבע היתה יומו הגדול של אלכסנדר זייד, יום של התגשמות חזון האדמה עליה שמר במשך שנים מצאה את גואליה.

חברי המשק היו פעילים ושותפים לכל המעשים והמאבקים בדרך להקמת המדינה. בהגנה על כל שלוחותיה – חי"ש, פו"ש, ס.נ.ם., חיל הנוטרים, משטרת החופים, ביחידות העבריות של הצבא הבריטי ובשלוחות השונות של צבאות בעלות הברית במלחמה בנאצים. באלונים שכנה מפקדת הפלמ"ח ושם חיבר זרובבל גלעד את המנון הפלמ"ח: „מסביב יהום הסער".

קיבוץ אלונים מונה כיום 600 נפש, מזה 300 ילדים ו־304 חברים. הקיבוץ מהווה דגם של מיזוג גלויות. חיים בו ילידי הארץ, יוצאי פולין, גרמניה, הונגריה, רומניה, בולגריה, תורכיה, איראן, צפון אפריקה, תימן, ארצות־הברית ודרום אמריקה.

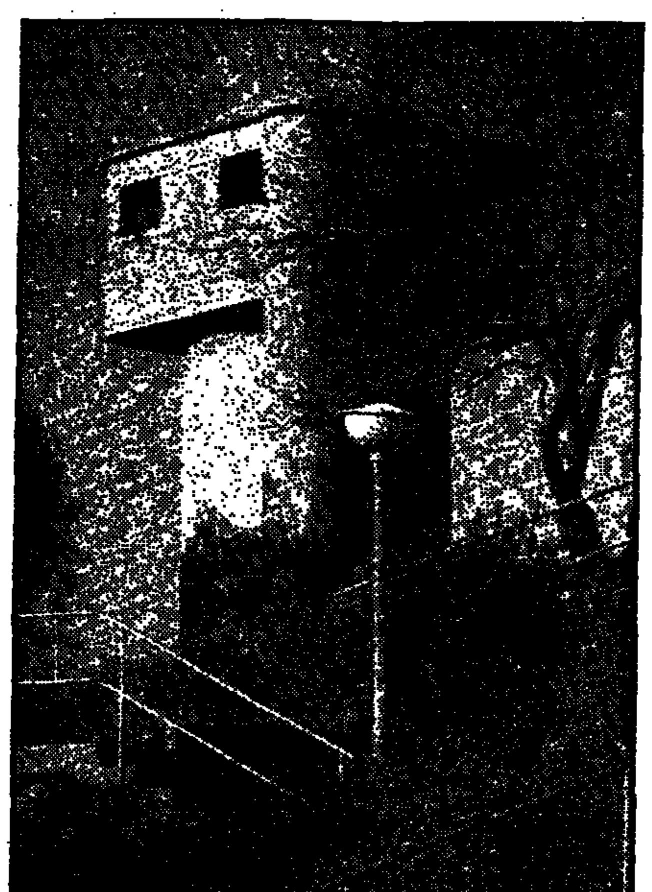

מגדל התצפית של אלונים

הענף העיקרי בחקלאות הוא הלול בו מגדלים 550 טון בשר פטימים. אחריו באים ענף הפלחה, מטעי הנשירים הבוגנה. אין רפת באלונים. היא חוסלה בעבר כמו מטעי השזיפים וענפים כושלים אחרים.

בתעשייה מתבסס המשק על שני מפעלים: „אלגת" ו„אלום". „אלגת", הגדול בין השניים הוקם ב־1976, והוא מפעל מתוחכם לציפוי אלומיניום לתעופה. רוב תוצרת המפעל מיועדת ליצוא. המפעל הוא בין היחידים בעולם המסוגל לבצע שמונה תהליכי גימור שונים באלומיניום. ועל קהל לקוחותיו נמנים ענקי התעופה בעולם: „בואינג", „מקדונלד דאגלס", „ג'נרל דינאמיק" ו„היוס".

„אלגת" מיישם את הידע, התחכום והשכלול שנרכשו בייצור לצרכי תעופה לייצור כלי בישול יוקרתיים יחודיים. ציפוי כלי הבישול מגן על הכלי בצורה מושלמת והאחריות הניתנת עליהם היא ל־100 שנה!

מפעל „אלום" הוא הוותיק בין השניים – 25 שנה, שעיקר התמחותו באילגון מתכות – חלקי מתכת רכים המכוסים בשכבת מגן חזקה יותר מפלדה.

מצבו הכלכלי של המשק סביר. בעבר היו בעיות כלכליות בשל מקורות מימון בלתי מסודרים. החובות היו גדולים, וענפים נוהלו בחוסר ידע ובחוסר מיומנות. בעזרת הסוכנות התנועה הקיבוצית נעשה תכנון מחודש של כל ענפי המשק, שכלל חיסול ענפים כושלים. ביצוע התכנון החדש, בעבודה קשה ומאומצת העלה את המשק על דרך המלך.

בתחילת חודש מאי יעבור קיבוץ אלונים ללינה משפחתית. ההחלטה על כך נפלה על חודו של קול בהצבעה הכללית. המתנגדים ללינה משפחתית היו דווקא בעיקר הצעירים.

בתחום החינוך מתבסס המשק על בית־ספר אזורי. אומרת המזכירה המתאמת של הקיבוץ רחל אלוני: „השאלה היא עם איזה משקים להשתתף בחינוך האזורי. אבל זה ייפתר ובשנה הבאה יהיה בית־ספר אזורי."

פרוייקט מיוחד המופעל זה השנה השנייה באלונים הוא פרוייקט „חוויה" המיועד בעיקר לבוגרי צבא מכל הארץ במגמה לקלוט חברים חדשים. מסבירה רחל: „צעירים באים לעבודה במפעלים, שם חסרות ידיים עובדות ותוך כך הם מכירים את העבודה ואת חברי המשק. הם מקבלים תקציב חודשי, כמו שאר החברים, ובסוף השנה מחליטים שני הצדדים מה הלאה. מתוך 60 צעירים שהגיעו במסגרת הפרוייקט נשארו חמישה."

חלפו להן 50 שנה מאז קפצה מרכבת העמק לקרית חרושת שלושת החברים הראשונים. ובחג היובל ממשיך להדהד באלונים קולו של אלכסנדר זייד הקורא לבוא וליישב את גבעות הפרא סביב שייך אבריק. בסימן קריאתו של זייד נולדה אלונים. אלונים ניצחה את המתנכלים וגברה על שלטונות המנדט.

אל מול התקפות, מוקשים והצתות – נבנתה נקודה, הוקם משק ונרקמו חיי הקיבוץ. בוגרי „החלוץ" ו„דרור" ונוער הכשרה מיוגוסלביה, כורתי עצים ביערות ומגדלים במגדלות, צצו ועלו ומהם נולדו בנים ובנות והיו לחברים וגבהו בקומתם והצטרפו לשורה.

פני אלונים, ביום חגה, אל הגולה. אלונים קוראת ליהודי הגולה לעלות, לקלוט ולהיקלט, לחשל הכוח היוצר, ולהגשים את הייעוד.

שיך אבריק לפני העליה

לקיבוץ אלונים וחבריו
במלאת לכם 50 שנה
שאו ברכות ואיחולים
להמשך פיתוח, בניה ויצירה
מועצה אזורית עמק יזרעאל
ראש המועצה – מולה כהן

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלום"
בחג היובל
שאו ברכותינו הנאמנות
להמשך שגשוג ויצירה
י.ש.ר.
מוצרי פלסטיק בהזרקה
יצור ופיתוח מוצרים ופרויקטים מיוחדים ל:
תעשיה, רפואה, מוצרים טכניים ומוצרי פרסום.
מפרץ חיפה, רח' החרש 5, טל' 04-722295 ,721586

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלגת"
בחג היובל
שאו מיטב הברכות לשגשוג
והמשך תנופת הפיתוח
מבוני מפעל „אלגת"
ב.ס.ט.
בדינו וסובדי מוס
חברה לעבודות בניה ופיתוח
נצרת, כפר המעיין, טל' 06-574550

לקיבוץ אלונים
בחג היובל
שאו ברכת חברים חמה
להמשך שגשוג והצלחה
קיבוץ עין דור

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלום"
בחג היובל
שאו ברכה חמה להמשך הדרך
אלרם
רהיטי מתכת
אלוני אבא
דואר קרית טבעון 36905
טל' 04-831884

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלגת"
בחג היובל
זר ברכות ואיחולי הצלחה ושגשוג
מיקרומטל בע"מ – ניד גלים
מפעל לעיבוד שבבי
טל' 08-534577

לקיבוץ אלונים ולמפעליו „אלום" ו„אלגת"
בחגכם שאו מיטב ברכותינו
המתכת – פלזנשטיין בע"מ
יבואן ומשווק של מתכות אל־ברזליות
• נחושת • פליז • אלומיניום • נירוסטה • ברונזה • עופרת
★ בפחים ★ צינורות ★ מוטות ★ ופרופילים
מפרץ חיפה, רח' חלוצי התעשיה 26, טל' 04-728591 ,726134

לקיבוץ אלונים
בחג היובל
שלוחות מיטב ברכותינו
להמשך תנופה ושגשוג
תנובה

לקיבוץ אלונים
ביובלכם
שאו ברכת שכנים
להצלחה פיתוח ושגשוג
משק אלוני אבא

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלום"
ברכה נאמנה בחגכם
איחולינו להמשך שיתוף
פעולה פורה
עלו והצליחו!
עמישי חברה לשווק (1980) בע"מ
מפיץ ראשי למוצרי „אלום"
תל־אביב, שד' הר ציון 110
טל' 03-821587 ,813290

לקיבוץ אלונים
בחגכם
שלוחה ברכתנו הנאמנה
עלו והצליחו!
משה ואליהו סנלוביץ
חברת ידקת בע"מ
כפר ברוך
טל' 06-540604

לקיבוץ אלונים ולחבריו
בחג היובל
שאו ברכה
להמשך תנופת הפיתוח והיצירה
זלינג שניידרמן
חברה לבנין בע"מ
קרית טבעון, טל' 04-831394

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלום"
בחגכם
שלוחות מיטב ברכותינו להמשך התנופה והפיתוח
מפעלי מתכת אל־ברזליים
(מ.מ.א.ב. 87) בע"מ
יצור ומסחר מתכות אל־ברזליות טל' 03-911013 ,9341375

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלגת"
בחג החמישים זר ברכות ואיחולי הצלחה ושגשוג
דיל, מהנדסים בע"מ
יבואנים וספקי כימיקלים לציפויים
תל־אביב, שד' נורדאו 93, טל' 03-446432, 03-5465201, 03-455918
טלקס DEALN IL 361690

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלום"
בחגכם
שאו ברכות נאמנות להצלחה, פיתוח ושגשוג
אספקת ציוד לניקוי ושיפולי שטח
TAMEX
גבעתיים, רח' כצנלסון 102/א
טל' 03-321520 ,316553

לקיבוץ אלונים ולמזנון
מיטב הברכות לחג היובל
עלו והצליחו!
מעדן – שווק מוצרי מזון בע"מ
חיפה, רח' קיבוץ גלויות 84, טל' 04-673252

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלום"
ברכות נאמנות בחג היובל
איחולינו להצלחה ושגשוג
ס.ה.ל. בע"מ
מפעל ליצור ושווק פרופילים וצינורות מאלומיניום
מפרץ חיפה, רח' האיצטדיון 21, טל' 04-728667 ,728364

לקיבוץ אלונים ולמפעלו „אלום"
ברכותינו החמות במלאת לכם 50 שנה
ש. גולדוסר ובנו בע"מ
חומרי עזר ליציקת מתכות
תל־אביב, רח' נחלת בנימין 87,
טל' 03-624782

לקיבוץ אלונים
החוגג 50 שנה ליסודו
שאו ברכות להמשך הדרך
גליל
מוצרי מכוורת קיבוץ שמיר
יצרני מאון מלכות, פרלנית, פרופוליס ודבש פרוחי בר

הלוח הכללי | **ידיעות אחרונות** | **הלוח הנפוץ ביותר** | **ראשון בבוקר בדבר**

הצעות עבודה

[illegible]

מכוניות

[illegible]

מכירות

[illegible]

רהיטים

[illegible]

מכונות כתיבה

[illegible]

הלוואות

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

פוליש וניקיון

[illegible]

הכרזות

[illegible]

ירושלים

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

דירות

[illegible]

הכרזות

[illegible]

אמש, בפתיחת הועידה ה־10 של „הפועל" בירושלים:

הנשיא: יש לחולל מהפכה בכל רמות הניהול וההנהגה בספורט

הרצוג מכל הלב: צאו לעָרי הפיתוח והשכונות וגלו את הכשרונות האבודים □ ספורטאים הורגלו להתייחס לכסף ולא לערכים □ אפס הישגים, למעט יוצאים מן הכלל

מאת אהרון להב

במעמד נשיא המדינה, חיים הרצוג, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, נפתחה אמש בתיאטרון ירושלים ועידת הפועל ה־10. 500 צירים קידמו בתשואות את הנשיא ואת אורחים נכבדים אחרים, ביניהם ראש העיר ירושלים טדי קולק ונשיא הקס"ם מוריס רוזן.

בהביאו את ברכתו לועידת הפועל אמר נשיא המדינה, כי הוא מביא את הברכה לא מטעמי נימוסין בלבד, אלא בראש ובראשונה כאוהב ספורט מושבע וכמי שרואה את תרבות הגוף כערך אנושי ולאומי בריא וחיוני. „הפועל הוא הגורם המוביל ברוב ענפי הספורט בישראל ולפיכך, הוא נושא באחריות גדולה לדמותו ולהישגיו ולצערי גם למחדליו של הספורט הישראלי".

הנשיא סיפר, כי השתתף אתמול בפתיחת אליפות העולם בשייט מפרשיות מדגם 470 בחיפה, בה נוטלים חלק שייטים מעשרות מדינות וקיומה של אליפות כזו בארץ בעצם ימים אלה, איננה רק הישג ספורטיבי לישראל, אלא אף אירוע בעל משמעות מדינית והסברתית. הנשיא הוסיף, כי הדבר התאפשר אך ורק בזכות מעמדם הבולט של שייטינו בעולם.

„לצערי", אמר הנשיא, „שלמעט חריגים כגון השייט, הטניס והכדורסל, שום בכיוות יוצאים מן הכלל, אין לספורט הישראלי במה להשתבח. הביטוי הבולט בכך הוא דלות ההישגים, כמעט הייתי אומר אפס הישגים של ספורטאי ישראל במסגרות היוקרתיות המרכזיות ביותר בספורט העולמי".

לדעת הנשיא, המסקנה היחידה היא: היעדר הישגים מקורו בניהול בלתי מקצועי ולעיתים אף כושל של ענפי הספורט, חובבנות, חוסר יעילות ופיזור בלתי נבון של משאבים ותקציבים. אסור לספורט הישראלי להתנהל באופן שיוביל מדחי לדחי ומכשלון לכשלון. יש לחולל מהפכה בתפיסות ובשיטות הניהוליות המקובלות, לשנות את המנטליות של הספורטאים בכבוד ולהתחיל לחשוב באמת על נצחונות והישגים.

„מוכרחים לחולל מהפכה של ממש בכל רמות הניהול וההנהגה של הספורט בישראל. מהפכה בתפיסה, במנהיגות, בשיטה ובמחשבה".

הנשיא הדגיש, כי לא הספורטאים גרועים ולא אצלם יש לחפש את האשמה. מה שדרוש לספורט הישראלי איננו עסקנים שיתרוצצו בכל היבשות, אלא אנשי מקצוע והורי תנועה ספורטיבית, חברתית וחינוכית, שיגיעו לכל השכונות מקרית־שמונה ועד אילת לאתר כשרונות וליצור את התנאים להקים את המתקנים ולארגן את הספורט הישראלי כמו שצריך. הנשיא סיפר, כי בפגישה שהיתה לו עם הכדורגלנים שיצאו לאוקיאנייה, הוא דיבר איתם כמובן מאליו על חשיבות הייצוג הלאומי, על המחויבות למדינה, לדגל, להמנון.

„מתגובתם חשתי כי המגנון הזה, כאילו חדש להם. רובם לא הורגלו ובבראה, שלא חונכו להתייחסות כזו לסמלי הלאום ולמשמעות הייצוג הלאומי. חלקם, אם כי לא כולם, הורגלו כנראה להתייחס לכסף בלבד ולא לערכים".

בסיום ברכתו אמר: „צאו נא, איפוא, מן הועידה הזאת מצויידים בהחלטה נחושה להעלות את הספורט הישראלי על דרך המלך. צאו אל עָרי הפיתוח, אל הפרברים, אל חבורות הרחוב ואל סימטאות המצוקה. גלו את הכשרונות האבודים הצילו אותם כפי שעשו ד"ר איאן פרומן וראשי הטניס. התוצאות לא תאחרנה לבוא".

קיסר: הספורט והפועל מאפיינים חברה בריאה

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, אמר בברכתו לועידה: „עצם קיומה של הועידה בירושלים בצל "יום האדמה", בא להוכיח קבל עם ועולם את נחישות עמדתנו הבלתי מתפשרת בזכות היותה של ירושלים בירת הנצח של עם ישראל לדורות. ירושלים המאוחדת סמל ומופת לכמיהתנו ולשאיפתנו להיות בשלום ובאחווה בתוכנו ועם שכנינו. הקיצונים בינינו לא יצליחו לערער וכתונו זאת. מעל במה זו נשמיע קריאה לשלום ולאחווה ולמו"מ לשלום תוך זיקה של העם היושב בארץ לשוויון זכויות, לעבודה, ליצירה משותפת ולקידום רווחתו של האדם העובד".

מזכ"ל ההסתדרות אמר עוד, כי

חיוכים בפתיחת ועידת הפועל ה־10 אמש. נשיא המדינה, חיים הרצוג בתווך בין מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר (משמאל) ומזכ"ל הפועל יצחק אופק (צילום: יצחק הררי)

הפעילות הספורטיבית בכלל והפועל בפרט הם היסודות הערכיים הצריכים לאפיין חברה בריאה עומדת על רגליה, מקטינה את תלותה בגורמי חוץ מבחינה כלכלית ופוליטית כאחד.

לצערנו, מתלווים לספורט תופעות שליליות שהפועל, לא רק שאינו יכול להשלים עימם, הוא חייב להילחם בהם בכל כוחו ולעוקרם מהשורש. „יש והספורט הייצוגי נקשר עם מס הכנסה, הספורט נקשר עם אלימות; הספורט נקשר עם יותר ויותר שחקנים זרים; הספורט נקשר כמוסר לנסיעות לשמן. כל תופעה שלילית בספורט, גם היא שולית, מכתימה, משחירה את ההישגים הגדולים והמפעלים הרבים אותם מקיים הפועל בעשרות סניפיו וענפיו. הספורט, אין ספק שהוא גורם מחנך, אך אנו צריכים לשקוד שיהיה גם גורם מחנך".

מזכ"ל ההסתדרות ציין בין הישגי הפועל, את משחקי הפועל ה־13, שהיו אירוע מרכזי ביום העצמאות ה־39, את הספורטיאדה של מקומות העבודה באילת ואת מרכזי התרבות והספורט ועוד מפעלים בענפים רבים ומגוונים המקיפים עשרות אלפי ספורטאים מכל הגילים. „אלה הן עדויות חיות למקומו של הפועל כמוביל הפעילות הספורטיבית בארץ".

בסיום דבריו אמר קיסר, כי כל פעילות ספורטיבית כרוכה בתנועה, בשינוי, במאמץ, ועל כן, אם הפועל רוצה לצעוד קדימה, הוא חייב להשתנות כמעט בכל יום. במיוחד נוסף להפועל אתגר חדש, הוא הסכם על מעבר ל־5 ימי עבודה בשבוע, הפותח אופקים חדשים לפעילות ספורטיבית המונית.

דורון ואופק יחתמו על הסכם במוסקבה

בהביאו את ברכת הקס"ם לועידה ה־10, אמר מוריס רוזן, כי הארגון הגיע להסכם על שיתוף פעולה עם סינדיקט ספורטאי ברה"מ. בשבוע הבא הוא יוצא למוסקבה ביחד עם מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, לחתום על ההסכם ואיחל שלום למדינת ישראל, הזקוקה לו כל־כך.

★ שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, חיזק את דבריו האמיצים של נשיא המדינה על הספורט הישראלי. בהתווכחו עם אלה הטוענים כי ישראל היא מדינה קטנה, הביא כדוגמא את אורוגואי בת 2.5 מליון תושבים, שנבחרת הכדורגל שלה זכתה פעמיים בגביע העולם, ולעומת זאת, הביא את הודו בת 700 מליון התושבים, ללא הישגים מרשימים בספורט.

★ את הועידה פתח מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, שסקר את פעולת ההתאגדות מאז הקמתה לפני 65 שנים וציין, כי הפועל היא אגודת הספורט הגדולה והמובילה בספורט הישראלי.

★ ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, הצטרף אף הוא לדברי הנשיא ואיחל הקמת האיצטדיון בבירה.

★ כן בירכו מזכיר תיק הפועל בהסתדרות, יעקב ישי ומזכיר מועצת פועלי ים, ניסן הרפז. במסגרת הפתיחה נערך טקס חלוקת עיטור „האיש כפועלי" ל־11 חברים של הפועל, ש־3 מהם לא עוד עימנו. את העיטורים חילקו מזכ"ל ההסתדרות ומזכ"ל הפועל.

★ הועידה תמשך היום בשעות הבוקר במצפה רמת רחל שבקיבוץ רמת רחל.

„חימום" בית"רי למכבי לפני גנט

הליגה הלאומית בכדורסל תנעל הערב בהשלמת המשחק הדחוי בין מכבי ת"א לבית"ר ת"א.

המשחק, שייערך באולם אוניברסיטת ת"א, יהווה מבחן אחרון למכבים לפני משחק חצי גמר גביע אירופה לאלופות בשבוע הבא בבלגיה.

המאמן ראלף קליין יעניק דקות משחק רבות לכל השחקנים כדי „לחמם" אותם ערב ההתמודדות המכריעה בגנט. בית"ר, שנשרה מהארצית, תנסה לעמוד מול המכבים במידת יכולתה ולסיים לפחות עם טעם מתוק בפה.

יצחק שום יצפה בחניכיו מהיציע

מאת ג. אשר

יצחק שום, מאמן בית"ר ת"א, ידריך ביום ראשון הקרוב את חניכיו במשחק הליגה נגד הפועל פ"ת, מן היציע. אמש הורחק שום בידי בית הדין המשמעתי של ההתאחדות מ־2 משחקי ליגה בפועל, לאחר שעלב בשופט יוסף שוטי בגביע הטוטו נגד מכבי חיפה.

שום טען, כי העיר לשופט. הדיין עו"ד אלתהיף צ'יין, שזו הרחקתו השלישית של שום העונה. עלי עותמן (בית"ר רמלה) הושעה מ־3 משחקים בפועל, כיוון שהורחק נגד קרית־גת.

קרע מוחלט בין דלול להפועל ת"א

מאת משה כהן

קרע מוחלט נוצר אתמול בין הכדורסלן יונתן דלול לבין הפועל ת"א.

אם לא יחול שינוי בעמדת הצדדים, עלול דלול להיעדר ממשחקי הפליי־אוף.

בפגישה אתמול עם ראשי קבוצתו תבע הכדורסלן לקבל התחייבות לשחררו בתום העונה. חברי ההנהלה הציעו לו להיכנס למו"מ בעניין. דלול הודיע, בעקבות זאת, על פרישתו מפעילות.

מדינות אפריקה מאיימות להחרים

מדינות אפריקה עלולות לחזור ולהחרים את המשחקים האולימפיים בסיאול, אם נבחרת הראגבי של אנגליה תערוך מסע משחקים בדרום־אפריקה.

ברוקמן ופרידלנדר מדורגים במקום העשירי באליפות השיט

מאת יוסי גלזר

השייטים הישראלים שמשון ברוקמן ואיתן פרידלנדר מדורגים במקום העשירי באליפות העולם מדגם 470, הנערכת בחיפה. אתמול, ביום השני של התחרויות, סיים הצמד הוותיק במקום ה־15.

כמו בשיוט הראשון נותרה השליטה בידי השייטים הזרים. בבכורה מחזיקים עתה האחים מנססקי מאיטליה, שדורגו אתמול במקום השני. המנצחים היו הצרפתים טיפונה ופילו, המדורגים במקום הרביעי הכללי. למקום השלישי הגיעו אתמול היפאנים מיפונה ונקמורה, שמעמדם נמוך למדי בדירוג הכללי – מקום 20.

שני הצוותים, המשתייכים לסגל האולימפי הישראלי, המשיכו לאכזב. האחים רן ודן סודסן סיימו במקום ה־38 ומיד אחריהם הגיעו התאומים אוריד ואלדר עזרא.

ההזנקה שוב נדחתה בגלל תנאי ים קשים ושינוי בכיוון הרוח. לאחר התייצבות מזג־האוויר יצא הצי לדרך לא לפני, שנרשמו שלוש פסילות בזינוק. בזינוק השני נפלו שלושה צוותים ישראלים קרבן ל„חוק המוות", הקדימו לצאת והודחו. היתה זו אכזבה קשה לאחים רן וניר שדמל, לגבי ביאלה ויצחק סוריסה ולשי בכר וארז שמש. הפסילה שלהם נבעה מחוסר ניסיון.

בין הנשים מוליכות הדניות סודנסן ומיונג, שהגיעו במקום השמיני. ראשונות אתמול היו האחיות השוודיות אלכסנדרסון.

הודו מסירה ספק: לא נשחק בישראל!

מאת ברוך דגון

התאחדות הטניס הבין־לאומית דחתה את תביעת הודו לקיים את משחק גביע הדייויס עם ישראל במגרש נייטראלי והחליטה, בנוסף, כי המשחק ייערך, כמתוכנן, בישראל.

בהודעה, שהגיעה אתמול לאיגוד הטניס בישראל, נאמר, כי ההחלטה הועברה לידיעת האיגוד ההודי. ההודים התבקשו להודיע לישראל אם, אכן, הם מתכוננים להגיע לארץ. תשובת הודו התקבלה כבר אתמול. „אנו מאשרים, כי הודו לא תשחק בישראל לאור הסיבות שפורטו בפני ההתאחדות הבין־לאומית", נאמר במברק ההודי.

איגוד הטניס הישראלי יתבע פיצוי כספי גבוה מהודו. אי־ההופעה של ההודים תבטיח לישראל הופעה נוספת בבית העליון של המשחקים.

מבטלים השתתפות במשחקי אס"א

מאת ברוך דגון

שתי מכללות זרות, שנרשמו למשחקי אס"א בחודש מאי, הודיעו באחרונה, כי לא יגיעו לתחרויות בגלל המצב הפוליטי בישראל.

ראשי הספורט באוניברסיטת וירצבורג הגרמנית נימקו את פרישתם בחוסר נכונתם ליטול על עצמם אחריות לשלומם של הספורטאים. במברק של מכללה אמריקאית מניו־יורק הודגש, כי הורי הספורטאים חזרו בהם מהסכמתם לשלוח אותם לישראל.

במשחקים, שיהיו באוניברסיטת ת"א, ישתתפו ספורטאים אורחים מברן, שוויץ, ומהולמשטם, בריטניה.

מכללת בית ברל הגישה באחרונה בקשה להצטרף לאס"א. בקשתה תידון בועידה הקרובה של איגוד הספורט האקדמאי.

דקל וקרלשטיין בגמר ברמת השרון

הישראלי ניר דקל והשוודי קרלשטיין יתמודדו היום ברמת־השרון בגמר טורניר הפסח לנוער עד גיל 18.

דקל ניצח את משה לובצקי 4:6,4:6 ואילו קרלשטיין גבר על יובל הירש 2:6,7:5,4:6.

בגמר לבנות ישחקו יעל סגל וחגית אוחיון.

בגמר לגילאי 16 יופיעו אלירן קצב ואלי גיא ואילו בין הנערות ישחקו הגרמניה קרוייזפר והישראלית ציפי אבוליל.

כדוריד

מאת שמואל קליגר

מכבי ראשל"צ ניצלה אמש מחזור מוקדם כדי לעלות זמנית למקום הראשון.

מכבי ראשל"צ 28
מכבי פ"ת 18

ראשל"צ: צרפתי 9, דרוקר 6, כנען 5, יוסיפוביץ' 2, עמר 2, פופקו 2, מגל 1, אשלנדר 1.

פ"ת: מגדל 6, בכר 5, בחייר 3, רווידוביץ' 2, סיקסיק 2.

ארזים ר"ג 21
מכבי רחובות 21

ארזים: מועלם 6, אפרת 3, פרי 2, אלינב 2, רינצקי 1, ברקמי 1.

רחובות: בלוד 5, חיימוביץ' 5, רובינשטיין 3, גולדפישר 3, קיבן 3, זיו 2.

מכבי נתניה 27
הפועל נוקדים 20

נבחרת ישראל חוזרת היום

מאת שמואל קליגר

נבחרת ישראל עומדת לשוב היום אחה"צ לישראל לאחר מסע תלאות מאוקיאנייה וללא הכרטיס לסיאול, בו זכו האוסטרלים.

נראה, כי למרות ההפסד לא יתקבלו הבוגרים בצורה להוטה מדי. המשפחות יאספו את השחקנים העייפים לסתיום, לקיום ליל הסדר (מחר) ולמנוחה לקראת מחזור הליגה ביום ראשון.

נבחרת הנוער יצאה לפורטוגל

מאת שמואל קליגר

19 כדורגלני נבחרת הנוער יצאו אתמול לפורטוגל להשתתף בטורניר מרובע בהשתתפות הנבחרות המארחת, ספרד והולנד.

ערב היציאה אמר המאמן שלמה שרף, כי מטרת ההשתתפות בטורניר וההופעה בטורניר נוסף בליכטנשטיין היא לגבש את הנערים להופעה טובה במשחקי קדם אליפות העולם במאי בארגנטינה.

בראש המשלחת עומד אלי מילר. רשימת היוצאים: השוערים גבי אלבז ורפי כהן, ושחקני השדה רן בן־שמעון, סתו אלימלך, שרון צופין, צחי אלטיס, שחר פמיליה, משה בן־הרוש, אבי בן־עזרא, רועי הרוד, יצחק זוהר, טל בנין, יוסי מזרה, רדוד אהרונוב, אבי פס, גיל ספסרטס, ארז מזרחי, דני ניראון, שימי ג'אן.

הנערים מתאמנים

נבחרת הנערים עד גיל 16 בהדרכת אמנון רז גברה אתמול במשחק אימון על קבוצת הנוער של מכבי נתניה 1:2. יניב כהן הבקיע ראשון לנבחרת הנערים העמיד את התוצאה על 0:1 בהפסקה. לאחריה איזן כדורגלן מנתניה את התוצאה ולקראת הסיום קבע יגאל בסקילה כדורגלן נבחרת הנוער מאשקלון את התוצאה.

למצוא כמה כשרונות, אבל באחרונה ניכרת ירידה בכושרם. יתכן — הוא מסביר — הדבר נובע מעייפות ואולי בשל העדרם בכמות מספיקה של מפעלים בינלאומיים. כדי לשמור על כושרם מתקיימים באחרונה אימונים — אחת לשבוע.

בראשית השבוע מגיעה לישראל נבחרת הנערים של אנגליה עד גיל 16 ותתמודד במשחק מוקדם בבלומפילד מול נערי ישראל (המשחק יקדם למאבק הצמרת בליגה בין הפועל ת"א ומכבי נתניה). משחק הגומלין בין שתי הנבחרות יהיה ביום שלישי בהרצליה.

הנבחרת תצא להונגריה במטרה להגן על תוארה ב־20 ביולי.

סיכום ההופעה באוקיאנייה

שם השחקן	דקות משחק	ציון ממוצע	מספר שערים	מספר בישולים	הופעות בנבחרת
בוני גינצבורג	540	7.00			17
אבי כהן (בית"ר)	540	6.25	(1)		18
אבי כהן (קטמון)	515	5.50	(2)	1	63
ניר אלון	540	6.25			10
ניר קלינגר	540	5.50		1	19
אברהם עובדיה	242	5.00	(1)		12
מוטי איזנר	354	5.50	(1) 1	1	15
אלי כהן	520	6.00	(3) 2	1	15
אורי מלמיליאן	515	6.00	(15) 3	4	58
דני בריילובסקי	405	5.75	(3) 2	3	18
רוני רוזנטל	413	6.00	(2) 1	1	23
ניר לוין	272	6.00	(5) 5	2	7
מנשה שמעטוב	123	5.00			16
אלי דריקס	115	4.50		1	8
ירון פרסלר	180	5.50			15
שלום תקוה	80	6.00	(4) 3	2	4
אפרים דוידי	20	–			10

● בסוגריים: ס"ה ההבקעות בנבחרת
* עובדיה הורחק במשחק השני נגד אוסטרליה
■ 3 לא שותפו כלל: אבי הודי, ליאור רוזנטל ואייזנברג
□ מלך השערים: ניר לוין (5)
□ מלך הבישולים: אורי מלמיליאן (4)
□ השחקן המצטיין: בוני גינצבורג
□ השחקן המאכזב: אבי כהן הקטמון
□ התגלית: אבי כהן הבית"רי וניר אלון
□ המתמידים: בוני, כהן הבית"רי, אלון וקלינגר
+ ההגנה: ספגנו הכי מעט שערים בטורניר (3)
+ ההתקפה: שיא ההבקעות בטורניר (17)
+ 0:9 – ישראל ניצחה את הסינים. התוצאה הגבוהה ביותר בטורניר והשיא בתולדות נבחרת ישראל.

• תמציתי: המטרה (סיאול) לא הושגה. בנצחון על היריבה העיקרית, אוסטרליה, לא הושג (תיקו והפסד). שער נגד אוסטרליה לא הובקע (2:0, 0:0). הרכב קבוע בהגנה. לוין ותקוה שיחקו מעט מדי בחוד והבקיעו הרבה יחסית. טאיוואן וניו־זילנד הצילו את עידן מיזרחי מאי בנצחונות. „בתמה": ההופעה הפעם היתה טובה יותר מאשר בקדם גביע העולם (מידמוביץ) לפני שנתיים וה„כמעט" היה גדול יותר. תקוה שיהיה שיפור ביכולת ובמיקום (גם בעזרת הביתיות) בקדם גביע העולם בעוד שנתיים. נ.ב. ארוק, אל תשכח למסור ד"ש לקוריאניות.

הטבלה

1. אוסטרליה	6	4:12	10
2. ישראל	6	3:17	9
3. ניו־זילנד	6	7:5	5
4. טאיוואן	6	23:3	0

★ כל משחקי הטורניר:
באוסטרליה:
אוסטרליה – ישראל 0:2
ניו־זילנד – טאיוואן 0:1
ישראל – ניו־זילנד 0:2
אוסטרליה – טאיוואן 2:3
ישראל – טאיוואן 1:5
אוסטרליה – ניו־זילנד 1:3
בניו־זילנד:
ישראל – אוסטרליה 0:0
ניו־זילנד – טאיוואן 0:2
ישראל – טאיוואן 0:9
ניו־זילנד – אוסטרליה 1:1
אוסטרליה – טאיוואן 0:3
ישראל – ניו־זילנד 0:1

לוין

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 ,920 ,910 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באחוזי בנייה. דהיינו בניית תוספת מגורים בקומה א'-ב' בניצול 19.8% במקום 18.75% שעל החלקה 74 בגוש 18207 רחוב ארלוזורוב 38 עיר נהריה.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ת. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

הועדה המקומית לתכנון ובנייה קריית־גת

לפי סעיף 49 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 מודיעה הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית־גת כי הוגשה לה בקשה לאישור הקלה בגובה בניה ובכיסוי קרקע על פי הפירוט כדלקמן: ברחוב עוזיהו 18 רובע מלכי ישראל קרית־גת גוש 1565 חלקה 361. ההקלה המבוקשת: 0.50 מטר בגובה הבנין מעבר הכביש, 0.49% בכיסוי קרקע.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההקלה במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה קרית־גת את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והוצאה לדיון בפני הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית־גת.

זאב בוים
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית־גת

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

סדרי קבלת קהל במשרדי העסקים ובתחנות השירות של חברת בזק בשבוע הפסח

בערב חג הפסח, יום שישי 1.4.88, וביום חמישי 7.4.88
לא תתקיים קבלת קהל
במשרדי העסקים ותחנות השירות של חברת בזק.
בשאר ימי חול המועד תתקיים קבלת קהל בשעות הבוקר בלבד.

בכל שאר שירותי בזק:
מודיעין "14", שירות התיקונים "16", השירות הבין־לאומי "18"
וכל שאר יחידות החברה תתנהל העבודה בתקופה זו כרגיל.

חברת בזק מאחלת חג שמח
לכל בית ישראל

ג'ון צ'רלס הגדול נדבן הזקוק לנדבות

ג'ון צ'ארלס בימיו הגדולים מכדרר בדרך לשער

מאת שמואל טל

חובבי הכדורגל באי הבריטי הוכו בתדהמה כאשר נודע להם על מעצרו של ג'ון צ'ארלס, מי שהיה כוכב הנבחרת הוולשית בשנות החמישים והשישים וכונה „המלך ג'ון". גם לחובבי הכדורגל בארץ, אלה הותיקים, יש, בוודאי זכרונות מאותו כדורגלן ענק שהוליך את הנבחרת הוולשית לנצחון כפול על ישראל (0:2) ושבר את אפו של השוער יעקב הודורוב.

כמה חייב הספורט לכוכביו כאשר אלה מגיעים לזמנים קשים? מסתבר שכלום. הספורט הוא תווה לטווח קצר ללא עדנות. גמרת לעסוק בספורט תוך זמן קצר, אף אחד אינו זוכר אותך. וכך גם קרה לג'ון צ'ארלס. ב־8 בחודש הוא נעצר — אמנם רק לשלוש שעות — אך אתם בודאי מתארים לעצמכם מה עשו שלוש שעות כאלה לגאווה.

צ'ארלס נולד בתקופה בה לא הרוויחו כדורגלנים, מליונים של דולארים כמו היום. היית צריך להיות „אלהים" כמו ג'ון הגדול כדי להרוויח מה שהוא הרויח אז וגם זה היה פרוטות לעומת הסכומים המתגלגלים היום מיד ליד. גם כאשר עבר לשחק ביובנטוס האיטלקית לא הצליח ליצור לעצמו בטחון כלכלי לשעת הדחק.

מעצרו של צ'ארלס נבע מאי יכולתו לשלם חוב של 1750 לישט"ש עבור פאב שהוא מנהל. אשתו השניה (הראשונה עזבה אותו בגלל שתיינותו) נאלצה לעבוד בין חבריו כדי לגייס את הכסף לשחרורו בערבות.

בשעה שישב בתא המעצר דימה לעצמו צ'ארלס, היום בן 57, בודאי כי הוא יושב בחדר ההלבשה של האיצטדיון וביציע יושבים המוני חובבי כדורגל ומצפים לעלייתו למגרש. והיה לו מה לדמיין. כי מאז החל את הקריירה שלו במדי לידס־יונייטד הוא הצליח לעשות רושם על כל מי שראה אותו. אפילו קברניטי יובנטוס האיטלקית התרשמו מגוש השרירים המהיר והסבכי ורכשו אותו בסכום עתק (אז) של 65,000 לישט"ש בשנת 1957.

השחקנים של היום שמעו את שימעו של ג'ון הגדול. האיטלקים המתגברים מחזיקים בזכרונם את אופן משחקו ביראת כבוד. אכזרי הרעיון שאדם כזה שבגדולתו היה ידוע כנדבן זקוק עתה לנדבות.

מעריב־עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

הרב שלמה גורן

ד"ר מירון בנבנישתי

דיוויד גודמן

מעריב שבת:
ראיון עם שר הבטחון יצחק רבין – יעקב ארז ● סוד הפנקס השחור – לוי יצחק הירושלמי ● הרב שלמה גורן: כשבממשלה יושבים שרים שלא שרתו בצה"ל – אברהם תירוש ● המצביעים החדשים – יאיר לפיד ● גיבור הבריגדה הלבנה – דב גולדשטיין ● יובל לעלית "אף על פי" – אהרון דולב ● כל הנשים של קים פילבי – סנדיי טיימס בלעדי למעריב

מעריב – סופשבוע:
יציאת מצרים של האתיופים. טרגדיה בארץ המובטחת. – אביבה מיץ ● עלילת דם 1958 – נפתלי קריאום ● החלום הפלשתיני מתחיל בנקודה בה נמחקת ישראל – יעל פרימלמר ● דיוויד, אח של יוסף סטיבנס – אבי מרגנשטרן ● האיש שהמציא מכבים בבית.

מעריב כלכלה:
בן העיר: האפיקומן של אליהו – מיכל הולצמן

מעריב עיר:
יחסים לוהטים בכור – אלי דנון

מעריב־נשים:
ריקוד השחקנית הגדולה של עיריה – יוסי

מעריב שבת:
מוסף מורחב לחג
יומן חדש – פוליטיקה ● אפרים סידון – דעות ● דליה רביקוביץ – טלוויזיה ● אבי רז – אמנים השבוע ● ג'ילי פרידלנדר – טיולי חג ● שלישיות באיזור – ...

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

כוכבים ולילות

בקרוב

הלם קרב, עשבי פרא, שאלה של שפיות, סובלנות

"הלם קרב" סרט ישראלי חדש, סרטו העלילתי הארוך הראשון של הבמאי והתסריטאי יואל שרון, שקודם ביים סרטים קצרים וסרטי תעודה. שלא כמו ב"לא שם זין", שרון מטפל בנכות נפשית ולא בנכות פיזית. גיבוריו מיכה, סגן צעיר במילואים וגדעון, מח"ט בצנחנים, הם נפגעי הלם קרב במלחמת יום כפור. השניים נפגשים

במחלקה במוסד צבאי פסיכיאטרי. כל אחד בדרכו הוא נאבק בסיוטיו. גדעון מנסה לשכוח ולשוב לשרות. מיכה מתאמץ להיזכר באותו קטע חיים שנמחק ממוחו. כל אחד בדרכו מבקש להשתקם ולשוב לחיים. בידי אחד עולה הדבר, השני נכשל. דן תורג'מן ואשר צרפתי בתפקידים המרכזיים, לצידם ענת עצמון וגילי בן אוזיליו.

★

הבמאי הברזילאי הקטור באבנקו, יוצרם של "פישוטה" ו"נשיקת אשת העכביש", שב לעסוק בצד העכור של החיים, כאן בסרט כל־אמריקאי ראשון שהוא יוצר. הבסיס הוא רומן מאת ויליאם קנדי שגם כתב את התסריט של "עשבי פרא". הסרט מפגיש בשנית את ג'ק ניקלסון ומריל סטריפ שהיו שותפים למשחק ב"צביטה בלב"

ושוב מועמדים השניים לאוסקר. העלילה ממוקמת בשנות השלושים באולבני, ניו יורק. שניהם, ניקלסון וסטריפ, נודדים־שתיינים, ושניהם מסיבות שונות פרשו מן החברה. הוא עזב את משפחתו לאחר תאונה שבה גרם למות בנו התינוק, היא נטשה קריירה מבטיחה כפסנתרנית. השניים חיים ברחובות בין נודדים כמותם, בין בקבוק מקרי לצלחת מרק מזדמנת. טום וייטס הזמר הצרוד של שירי הויסקי והבארים (שהשתתף ב"נרדפי החוק") אף הוא אחד הלוחמים שמתנדבים בסרט זה.

★

"שאלה של שפיות" סרטו של הבמאי הוותיק מרטין ריט ("המרגל שחזר מהכפור", "שם בהשאלה", "נורמה ריי"), אבל בעיקר זהו סרטה של הכוכבת, מפיקה וכותבת המוסיקה של הסרט, ברברה סטרייסנד. היא מגלמת את דמותה של קלאודיה דרייפר, זונה בת למשפחה בורגנית, שרצחה את אחד הקליינטים שלה. הוריה שוכרים לה עורך דין שיטען שביצעה את המעשה בשל אי שפיות. היא מתנגדת,

מפטרת את הסינגור ובית המשפט ממנה את הפרקליט אהרון לוינסקי (ריצ'רד דרייפוס) שיגן עליה. דרמת בית משפט, במה להפגנת האנרגטיות של סטרייסנד הנושאת ברמה את דגל הפמיניזם. בין שחקני המשנה המפורסמים מורין סטייפלטון כאמה של סטרייסנד, קרל מלדן כאביה החורג, אלי וואלאק כפסיכיאטר וג'יימס וויטמור כשופט.

★

"סובלנות" מתאר את המשבר בחיי זוג הונגרי צעיר, כתוצאה מעיוותים במערכת החוק של המדינה הסוציאליסטית ומסיבובים בירוקרטים. אנדראש ואווה רעייתו נאסרים ובנותיהם נמסרות לאימוץ. עם שחרורם הם מבקשים לשקם את חייהם אבל נתקלים ......

בסירובה של אחת המשפחות להשיב להם את בתם הצעירה. דנש הובייר ואניקה אורדה משתתפים בסרטו של פאל ארדוש, במאי שגם בסרטיו הקודמים ביקר בחריפות את העוולות והשחיתויות בארצו.

המבצעים האלמונים

בזמן האחרון ניכרת נטיה מוזרה של פרסום מופעים מוסיקליים מבלי לציין את שמותיהם של המשתתפים המרכזיים. בפסטיבל ישראל עומדת להשתתף להקת ביוזה־אופרה של פרנקפורט ב"אותלו" של ורדי, מהפקות העונה הנוכחית של האופרה בניצוח גארי ברטיני. מוזכרים שמותיהם של הזמרים המופיעים בתפקידי אותלו ודסדמונה. אבל מי ישיר את תפקיד יאגו שהוא, לכל הדיעות, בעל חשיבות ראשונה במעלה באופרה?

מקרה אחר. בפרסום המופע "מבעד לוורדים", יצירתו של הפסנתרן מרק נייקרוג, לשחקן ושמונה נגנים, מודפסים שמותיהם של המבצעים הישראלים כולל המנצח האורח, כריסטוף אשנבאך. אבל מיהו השחקן "האלמוני" שיגיש את קטעי הדיקלום והמשחק? לא מצאתי בתכניה גם את שמות המנצח והסולנים שיופיעו עם התזמורת הקאמרית "קונצ'רטו גרוסו פרנקפורט".

דוגמה נוספת מחוץ לפסטיבל: התיאטרון הלירי של צרפת עומד להופיע בארץ עם האופרה "טוסקה" של פוצ'יני בניצוח פייר דרבו. טוב ויפה. אבל מי הם הזמרים הסולנים בתפקידים הראשיים שהמודעות מציינות כי הם מה"גראנד אופרה" של פריס. האם אין להם שמות? אופרה כ"טוסקה" עומדת או נופלת על הזמרים בתפקידים המרכזיים. המארגנים אפלו אינם טורחים להזכירם. זכותו של הקהל לדעת מי הם אפילו אם אינם מוכרים לשוחרי האופרה אצלנו.

ישראל דליות

רדיו חזק

מרתון של מופעים מובאים מוקלטים ושירים ישראלים בגלי צה"ל בערב־הפסח וביום החג (הפקה: מחלקת התרבות והבידור של גל"צ בראשותו של מולי שפירא). להקת "הכל עובר חביבי" מארחת את נעמי שמר ודודו פישר, ואת כולם מארחת תזמורת חיל האוויר. רבקה זהר חוזרת לחיל הים, הוא המופע השני, לחזיה של הזמרת החל מתקופת להקת הנח"ל ועד היום. חמש שעות עם חוה אלברשטיין, אחרי ליל הסדר (עורך ומגיש יורם רותם). קטעים מהקלטות בלעדיות של גל"צ במשך השנים. אלברשטיין עם הפלטינה, עם מרצדס סוסה, ותיאודורקיס ועוד.

ובבוקר החג תוכלו להתעדכן בכל מה שרציתם לדעת על ליל אמש ולא העזתם לשאול. מולי שפירא שואל. בין המשיבים חנה בבלי אשר תלמד את המאזינים לאכול מצה מבלי להרעיש.

בערב החג השני ישודר המופע "משהו בלבבהּ" של נורית גלרון. ובחג המסכם את הפסח שלוש שעות של מופע הצדעה לשושה ארגוב (שידור חוזר).

עוד בגל"צ, החל מיום ראשון הקרוב, סידרה חדשה: "לאן הגענו" העורך, עודד לבינסון, מתכוון לעלות נושאים מחיי המדינה בארבעים שנותיה "תוך שילוב מידע בסיסי לאלה שאינם מכירים את הפרשיות, או זוויות חדשות ומעניינות לאלה שעדיין זוכרים", כדבריו, ומנסיון העבר להשליך על המצב כיום. בין המרואיינים מדינאים, פרשנים, אנשי צבא, חוקרים ואנשי אקדמיה המתארים את האירועים גם מזווית אישית ביותר.

אלבום בדרך

יוני נמרי הוא שם הנושא את האסוציאציות שלנו אל מבוכות העשור הקודם ואל סגנון מוסיקלי מתאים: הרומנטיקה של אמצע שנות ה־70. אז התפרסם נמרי בארץ עם שירים כגון "החבר הכי טוב שלי", "שושנת פלאים", ועוד. מאוחר יותר, משפרש ליבשת אירופה, זכה להצלחה בבירות הזוהר המבצע של השמאלץ והרומנטיקה – בלגיה, לוקסמבורג ומונטה־קרלו. שם אהבו את השירים "הטרנזיסטור", ו"בודד במנהטן".

לפני כשנה חזר לארץ והמשיך את התנופה שצבר בירידה מכבש המטוס אל אולפן ההקלטות. תקליט השדרים הראשון מתוך אלבום העוטה רצועות בימים אלה, יצא תחת השם "גבר מאוהב", והשני יצא בעוד כשבועיים־שלושה. בינתיים כבר הספיק נמרי להופיע במסיבה לכבוד תערוכה של אחיו (הצייר) שאף עיצב את עטיפת ה־D.J.

חנוך רעים

פורום של סופרים ואישי רוח ציוניים הוקם בירושלים, במסגרת המועצה הציונית בישראל, בשבוע שעבר. במפגש הראשון השתתפו כמאה יוצרים. הדוברים המרכזיים היו פרופ' ישעיהו לייבוביץ ונתן ברון. בלפור חקק, שיזם את המפגש, נבחר לעמוד בראש הפורום. כמו כן נבחר ועד מנהל ובו 13 חברים. מטרת הפורום החדש לקיים הידברויות בין אישי רוח ממחנות שונים. בין ימנים לשמאלנים, בין דתיים וחילוניים. כמו כן הוסכם על פעילות ציונית והפעולה הראשונה תהיה התנדבות לעבודה בבקעת הירדן כמחאה על הכוונה לייבא פועלים מתורכיה.

חוויה ירושלמית

"חוויה ישראלית" גם בירושלים. אחרי יפו אכזו גם הבירה למופע מולטי־מדיה המתאר לא רק את העיר אלא גם את ישראל, הארץ והעם, כולל מופע לצליינים על מסעו וחייו של ישו בארץ־ישראל (מופע שקיבל את אישורו של משרד הדתות...). סך הכל כשלושת אלפי שקופיות ומסרט קולנוע המוקרנים סימולטנית, באמצעות מחשב פיקוד, בתוספת מוסיקה, קריינות ואפקטים אור־קוליים. כחצי מליון דולאר השקיעו בפרוייקט ליאון תמן וחברת "דיל". תמן יגיע לטקס הפתיחה, ב־10 באפריל בבית ימק"א, וראש עיריית ירושלים, טדי קולק, יהיה בו אורח הכבוד.

פסטיבל ישראל

מופעי הרחוב בפסטיבל ישראל הורחבו וגדלו השנה והם מתפרשים באזורים נרחבים של הבירה. גן האייט, מדרחוב בן־יהודה, תחנת הרכבת, כפר ציון, מגדל דוד ועוד. אין צורך לרכוש כרטיסים. הצפייה – חינם.

בין מופעי הרחוב "נעליים". תרצו, כפשוטו, בנעלים צועדים, והמשתתפים במופע יצעדו במשך שבועיים מתל־אביב לירושלים. תרצו, נעלים – מלשון נעלה. עלייה לירושלים. שלושת העליות לרגל בחגים ועליה עכשווית. סמלויות נוספות במספר הצועדים. ארבעים. 40 שנה צעדו ישראל במדבר, 40 יום למתן התורה, 40 כפול שלוש, מספר הימים משבועות ליום כיפור וחג השבועות עומד במרכז הקטעים שיוצגו ביישובים השונים שבדרך.

ביניהם מצאו למארגנים – דני זקהיים וענת שן – עשרים מתנדבים שהגיעו באמצעות מודעות בעיתונות, התקיים, קבוצות ריקודים והסוכנות. אלה עוברים ימי עיון ב"צוותא" תל־אביב כהכנה לאירוע. בהכנה גם התלבשות לצועדים שכל אחת מהן תהיה קשורה בצורה זו או אחרת לארץ־ישראל. "הרפנף" מתמקד באתר אחד. תחנת הרכבת בבירה. "אנסמבל ירושלים" יציג במקום מופע מולטי מדיה בתחול, קולנוע ווידאו. הזמן: שנות השלושים. ארבע דמויות שהן אחת,

ושמונתן אלי מעידים על השילוב: מלו, דיוה, הפי, גרוזליו. הרכבת מביאה עמה גברים. הזדמנות לאושר. מה קורה כשהרכבת עוזבת את התחנה, זאת ההפתעה. סרט הקולנוע כאמצעי עזר לאפיון הדמויות וסרט הוידאו מאפשר הצצה לאזורי התחנה השונים: האולמות, המשרדים, חדרי השירותים. כוריאוגרפיה: הלנה לנג.

אחת המתחרות של ירדנה ארזי בתחרות האירוויזיון היא נערה בת 18, קרולין קרוגר, אשר תייצג את נורבגיה בתחרות בדאבלין

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 גברת פלפלת.
09.25 ציפיטקסט: ציפי בגינה, ציפי בגן, ארועת ושתלת זרעים ושתילים של ירקות ופירות. האביב מופיע ומעורר את הירקות והפרחים.
09.50 הרפתקאות בגן חיות (פרק 19) סכנות המקצוע, ד"ר מישל הווטרינר, מנסה לטפל בינגואר, ולעזור לו להיפטר מכאב שיניים מטריד. בגלל הפרעה בלתי צפויה מתנפלת החיה על ד"ר מישל ומשסעת את כתפו.
10.10 ספורט לגן.
10.15 סוכן חשאי מ.י.ל – C.A.B (פרק 8) הודעה מאמא, בתוך הארון מגלים הילדים ומר הלמן שלחנות, אך אין שום רמז לפתרון סודה של אמא מוסוף. פרזי וקולין מגלים שלחץ נוסף המופיע בתצוגה של אמא מוסוף. האם זהו הרמז. התעלה סוכנות נחשפת.
10.35 הסבתא של־מבדי: מבדי הילדה גרה בכפר באריה"ב. סבתה הגרה באנגליה, באה לבקרה. בתחילה יש ביניהן ניכור, אך, אט־אט הן מתקרבות אחת אל רעותה.
11.05 ג'סי נורמן: דיוקנה של ג'סי נורמן, אחת מזמרות הסופרן המפורסמות בימינו. בתוך קטעי שירה מאופרות, משובצות דעותיה על המוסיקה והשירה, השקפתה על הגאונות וכן תולדות חייה.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 בלי סודות.
14.30 קשר משפחתי: ש.ח. מ־28.3.88 (כ).
15.10 רחוב סומסום: אביב הגיע פסח בא; קיפי שואל את ארבעת הקושיות וכולם עושים נקיונות.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות למועצת הלול: דפי מידע טלטקסט.
15.55 ממלכת הדב הלבן – (פרק 3) האתגר האחרון, כאן מתרכזים ביחסי הגומלין בין האדם לבין בעלי החיים שבקוטב. מצד אחד אי אפשר למנוע מכניסת הטכנולוגיה לאזורי הקוטב, ומצד שני מנסים לשמור על האיזון שבטבע, ולפגוע כמה שפחות בבעלי החיים ובעיקר בדוב הלבן.
16.50 40 – עד כאן: מגזין טלטקסט יומי כולל מידע הסטורי, סיפורי רקע ומושגים מ־40 שנות מדינת ישראל.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 המופעים – שם הפרק: "יוצאים לצייד" (עברי־ערבי).
17.55 דיוויד קופרפילד (פרק שמיני): אביה של דורה אוסר עליה להתראות עם דיוויד. בעלה של פגוטי חולה מאוד, ודיוויד נוסע לכפר לבקר אותם. אמילי, שעמדה להינשא, בורחת ומשאירה אחריה מכתב שמדהים את בני המשפחה (עברי־ערבי).
18.25 הגיע זמן לשוק על "ארבעת הבנים שבהגדה".
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 למשפחה – ענייני הבית והמשפחה: צרכנות, עיצוב פנים, בישול, אפנה ובעיות סוציאליות (תרגום עברי).
19.00 מבט – עלמי השפה (תרגום עברי).
19.30 חדשות.
20.00 כותרות מבט.
20.02 מבט ספורט.
22.55 הגיע זמן לשון – פינת הלשון השבועית עוסקת לקראת חג הפסח ב"כל דכפין".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 השדירי שרונה.
21.35 בית דין לילה, שם הפרק: "הפקיד המתאבק".
22.00 בן־גוריון – תרום ופוס (פרק שני) בשנת 1963, בן־גוריון כבר לא ראש ממשלה. הוא מסתער על ממשלת אשכול, יורשו, בתביעה מחודשת לחקירת פרשת לבון. אשכול ומפלגתו דוחים את תביעת בן־גוריון, מוקיעים אותו ואת אנשיו ומביאים לידי הרחקתם מן המפלגה. בן־גוריון מקים את רפ"י, אך אינו זוכה להצלחה גדולה. פילוג המפלגה מביא חרם מצד מפלגתו, חרם המסתיים רק ביום הולדתו ה־85 של בן־גוריון, שנתיים לפני מותו. משתתפים: שמעון פרס, יצחק נבון, יצחק בן־אהרון, סנסה יוספטל ויאיר סמילנסקי.
22.55 מסלוק – שם הפרק: "המדינה נגד מסלוק".
23.45 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2

בטעם צרפתי
18.30 "קימבה – האריה הלבן" (פרק עשרים ותשעה).
18.55 "הנסיכה האדישה" (פרק עשירי).
19.00 "צרפת עכשיו", הפעם: פסטיבל ביארייץ, פסטיבל של סרטים דרום אמריקאיים. יוצגו קטעים מן הסרטים וראיונות עם יוצריהם.
19.15 "הזמרת סאפו בהופעה חיה": "אביב בעיר". סאפו – זמרת הרוק והפאנק הלירי ממזגת בשירתה זמר מזרחי ושאנסון צרפתי.
19.40 "בלא הנשים" סרטה של אנני קריז, בתפקידים הראשיים: דניאל גיבולט ומוב ורסלין. אשה השרויה בדיכאון [illegible] בעלה. בכלא היא מנסה לשקם את עצמה [illegible] בכלא רנה ומשתתפת בו אסירות הכלא.
20.00 "מסע אל האמנות המודרנית" (פרק אחד־עשר): "האמנות בסימן שאלה" בשנות ה־60 יוצר מישל דורניאק את "אמנות ההפגנה". אמנות המפגינה מצבים חריגים ופרובוקטיביים, מתוך כוונה לעורר תגובה אצל הצופה. זרם האמנות המינימליסטית, עובר תהליך של התחדשות בתפשו אחר צורות והומרים ראשוניים. פסלים כמור וקלדר מגיעים למסקנה כי תפקידו המרכזי של הפסל אינו להבליט את האובייקט המפוסל, אלא את מקומו בסביבה.
20.50 "אפוסטרוף", המנחה ברנאר פיבו מארח סופרים, אנשי אקדמיה ועיתונאים מצרפת ומהעולם, ומשתתפים בדיונים בנושאים חברתיים ותרבותיים דרך הספרות. הפעם: מארח ברנאר פיבו עיתונאים והיסטוריונים שחקרו וכתבו על משתפי הפעולה עם הנאצים בצרפת הכבושה.
21.55 "גלויות מפריז", הפעם: המרכז החדש "הולר". את התכנית מלווים שירים של ז'ולאן קלארק, ניאגרה וברנר לאוויליה.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי התחבורת (מצויר); 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט "הסנונית המוזהבת" עם מוריץ אהרהרט; 18.00 פאנקי ברוסטר (סידרה); 18.30 עבודות חיים (קומי); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 סקרקרו ומגרת קינג (בלש); 21.00 הדרך לשמים (דרמה); 22.00 "קציר הרשע" (סידרה ערבית); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.45 רחוב סומסום (בערבית, ער' 1); 17.20 עולם הקסמים – סידרה לילדים (באנגלית, ער' 1); 17.40 שיעור בצרפתית; 18.00 רחוב קרנו (צרפתית); 18.30 הרפתקאות וסכנות בצרפתית על הטבע; 18.35 ראש העיר (אנגלית, ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 19.45 מגזין ספורט; 20.30 קומדיה חדשה; 21.10 מעוני לעושר (סידרה מוסיקאלית אמריקאית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי בארוך מלא.

לקראת שידור

"יום הדין". טלוויזיה כללית. שישי. 22:15

משהו בטלוויזיה חמד לצון או ניתן בחוש הומור שחור בהעיידו את סרטו של ג'ון פרנקנהיימר (שנוצר בשנת 1968) דווקא לליל הסדר. במרכז ניצבת דמותו של יעקב בוק, יהודי רוסי הנאשם ברצח נער לצורכי פולחן הפסח. הרומן של ברנרד מלמוד (במקור "המתקין") שהוא הבסיס לסרט, יונק באופן חופשי מעלילת הדם וממשפטו של מנחם מנדל בייליס. את התסריט כתב דלטון טראמבו, תסריטאי מפורסם, אחד מ"העשרה של הוליווד" המוחרמים הידועים בתקופת ציד המכשפות של הסנטור מקארתי. טראמבו, הידוע בתסריטי המסר החברתי־פוליטי שלו, עשה את בוק למעין קדוש מעונה. בתחילה הוא יהודי המנסה להתכחש למורשתו ולבסוף בעל כורחו הופך סמל למאבק באנטישמיות. אלן בייטס עושה תפקיד נאה בדמותו של בוק, לצידו מרשים לא פחות דירק בוגרד כפרקליט רוסי נאור. בעצם הצוות כולו מרשים למדי. בין היתר ניתן למצוא כאן את יו גריפית, דייויד אופטושו, אליזבת הרטמן, דייוויד וורנר, איאן הולם וג'ורג'יה בראון.

"נסיך העיר". טלוויזיה כללית. מוצאי־שבת. 22:35

סידני לומט, במאי מאסכולת ניו־יורק צר, על רקע עיר זו, את סרטיו היותר מוצלחים ("השוד המוקלט", "אחר צהרים של פורענות"). "נסיך העיר" (1981) הוא מעין בן־לוויה לסרט קודם של לומט "סרפיקו". בדומה לסרט ההוא גם סרט זה מבוסס על דמות אמיתית ועל ספר שנכתב אודותיה. בשני הסרטים הגיבור הראשי הוא שוטר היוצא להעיד נגד השחיתות במשטרה. "נסיך העיר" מבוסס על ספר מאת רוברט דאלי, המתאר את פרשת השוטר הניו־יורקי בוב לוצ'י שהחליט לחשוף את העיוותים במשטרת העיר. הוא שוכנע למסור עדות בפני ועדה ממשלתית בתנאי שלא יבגוד בחבריו לעבודה. הוא חשב לנצח את השיטה אך סופו שנמחץ בידיה והיה לקורבנה. לומט כתב את התסריט עם המחזאית והתסריטאית ג'יי פרסון אלן מי שעבדה בזמנו על "מארני" של היצ'קוק וכתבה תסריטים לסרטים "מסעותיי עם דודתי" ו"קאבארט". טריט וויליאמס בתפקיד מרשים מגלם בסרט את דניאל צ'יילו (לצורכי הסרט שונו שמות גיבורי הפרשיה). צ'יילו עבד ביחידת עילית של המשטרה, היחידה לחקירות מיוחדות, שאף אחד לא פיקח על פעולותיה. התוצאה: מעשי שחיתות, שצ'יילו הנתקף יסורי מצפון, יוצא לחשוף אותם בפני הוועדה הממשלתית. בין השחקנים המקצועיים בסרט מוצאים את ג'רי אורבאך, בוב בלבן ולינדסי קרוז.

דני ורט

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניטוחה – דבוז'ק: סרקצו קפריצ'יוזו אופ. 6; רספיגי: הציפורים; גריג: קונצ'רטו לפסנתר בלה־מינור; גריג: סוויטה "זיגורד יורסלפר" אופ. 22.
09.00 קונצרט בוקר – אבידום: פנטזיה אביב; רספיגי: מחולות עתיקים; בטהובן: קונצ'רטו לכנור אופ. 61; היידן: סימפוניה מס. 94; כרוביני: מיסה להכתרתו של שארל העשירי.
11.57 פנית השיר משירי יעקב אורלנד.
12.00 מן הסרטיה – באך: סונטה מספר 1 בסי מינור, לכנור וצ'מבלו (אלברטו ליסי/אריה זקס); לקלר: סונטה מספר 3, ברה מג'ור, לכנור ופסנתר (רוני רוגוב/ברכה אטלס); שוברט: רונדו ברילאנט לכנור ופסנתר (דוד חן/ חנוך גרינפלד); מנדלסון: וריאציות רציניות ברה מינור, אופוס 54 (אלכסנדר ברגינסקי, פסנתר).
13.05 בהאזנה ניטוחה – הנדל: סוויטה מס. 1 מתוך מוסיקה על פני המים; היידן: קונצ'רטו מס. 1 לצ'לו ותז.; שוסטקוביץ': סימפוניה בסי במול מג'ור; דבוז'ק: קונצ'רטו בסול מינור לפסנתר ותזמורת.
15.00 מפגשים מוסיקליים – ראיונות, סקירות, דיווחים.
16.00 אתנחתא – שידור חי מאולם ימק"א בירושלים. דורון טוויסטר, צ'לו; ליאורה זורלי, פסנתר – בטהובן: סונטה מס' 5 ברה מג'ור אופ' 102/2; בוקריני: סונטה בלה מג'ור; ברהמס: סונטה ברה מג'ור, אופוס 78 (במקור לכנור).
17.30 קשת של צלילים – גריג, נילסן, סיבליוס: פרקים מתוך רביעיות לכלי קשת.
18.03 אנתולוגיה בצליל: האופרה של הברוק בגרמניה ואנגליה
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 אופרה – שידור חי מאולם הנרי קראון. הנדל: שמשון (סולנים, מקהלה. סס. יקובי: מהמבורג, התז. הקאמרית הישראלית, רודולף קלבר).
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה המשודרת: "צרפתית למתקדמים" שעור מס' 56 (ש.ח).
16.05 ארץ לא נודעת.
17.10 צבעי הקשת – "שירי עדות"
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

17.05 רגעי קסם.
18.06 אקורד.
19.35 שירים עבריים.
20.05 שורשים – לענייני פולקלור ועדות.
22.05 הלילה החמישי.

רשת ג'

18.06 קול־בי – שבועון פופ.
20.05 קו ההתחלה – תקליטי שדרים ראשונים.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

10.55 לא סמים – פינה יומית מיוחדת על המלחמה בסמים.
13.55 40 לאחור – סיפור היום בהשת.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות.
19.05 עד משודר – ענייני צבא ובטחון (ש.ח).
20.05 בעיקר מוסיקה – המכללה המוסיקלית המשודרת: "הרהורים על מלודיה".
21.30 אוניברסיטה משודרת – מלכותו של הורדוס – יחסיו עם הכיתות השונות ויחודי התנצחות.
22.55 לא סמים – פינה יומית מיוחדת על מלחמה בסמים (ש.ח).
23.55 שיחת תנות – עם עו"ד ציונה פסל – סגנית ראש עיריית הרצליה.

צה"ל 2

19.05 שלישיה מהמזנון.
20.05 צר – 8.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הלה הזה.

נהג !
עשה את המיתוסים ל. צן אלה העושים את המכסים
[illegible] לחייל

קולנוע

■ תל־אביב

אסתר: הסיציליאני 9.45, 7.00, 4.15
אורלי: מוכת ירח 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: בית הזונות 23.15
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
גורדון: יופי של החטא 9.30, 7.15, 4.30
גת: הקיסר האחרון 9, 6
דיזנגוף 1: מאבק 9.45, 7.15, הדובני כפת לי 5, 3.30, 2, 12.30, 11
דיזנגוף 2: תקווה ותהילה 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 3: מוריס 9.45, 7.15, דאן דה פלורט 4.30, 1.30, 11
דקל: חשוד 9.30, 7.00
הדרייב־אין: חבורת הזבל 7.15, עבודה בעיניים 9.30
חן: עבודה בעיניים 9.30, 7.15, 5, 11
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): צ'יינג קרוס מס' 84 9.30, 7.30, 4.30
בזר בי 23.45
חן 1: אימפרית השמש 9.15, 6.15, המצילים הקטנים 10.30, 12.30, 2.30, 4.30
חן 2: מעקב צמוד 9.30, 7.30, 5, מתנה קיץ בחלל 2.30, 12.30, 10.30
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 9.30, 7.25, 5
הכלב בעל לב הזהב 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: יום במלכודת 9.30, 7.25, 5
ברווז שוה מליון 2.30, 12.30, 10.30
חן 5: תרגילים בחיזור 9.50, 7.25, 5
הנער שידע לעוף 2.30, 12.30, 10.30
לב 1: חופשה בכפר 9.55, 7.40, 5, 2, 11.30
לב 2: שובו של מרטין גר 9.50, 7.30, 5, 2, 11.30
לב 3: מלאכים בשמי ברלין 9.45, 7.15, 4.45, 2, 11.30
לב 4: נמסטה 7.40, 5, 11.30
בעיות 22, 2
לימוזין: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 4.30, 12
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
החוויה הישראלית: ליבו של אבג'ל 22
מוזיאון: עיניים שחורות 9.30, 7, 4.30
מקסים: שיגעון בחלל 9.30, 7.00, 4.30
פריז (לשעבר אלנבי): ויתצ'ייל ואני 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: קולנוע ג.ג. סילת – הפתיחה בקרוב
סינמה 2: קולנוע ג.ג. סילת – הפתיחה בקרוב
סמדר: סגור
פאר: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.30, 5
פריז: יהושע יהושע 9.30, 7.15, 4, 2, 12
11.30 ליידי איב.
23.30 השדים בלוח
התפוז המכני
צפון: להתראות ילדים 9.30, 7.00, 4.30
שחק: רקדנים 9.30, 7.15
חבורת הזבל 4.30, 2, 11
תמוז – רמת־אביב: קו הקסקה 9.50, 7
תכלת: העלמים 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: חבורת הזבל 2.45, 12.45, 10.15
הסינמטק הישראלי: סגור

■ ירושלים

אוריון: הנודף 9.30, 7, 4.30
אורנע: אי אפשר לקנות אהבה 9, 7, 4.30
הכלב בעל לב הזהב 12, 10.30
אורגיון 1: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7, 4.30
אור 2: הקיסר האחרון 8.30, 5.30 מתנה: קיץ בחלל 3.45, 12.30, 10.30
אור 3: העלמים 8.45, 6.45, 4.30
אור 4: מעקב צמוד 8.45, 6.45, 4.30
אור 5: דאן דה פלורט 4.30, מאבק 9.15, 6.45
23.00 האדם מרקס במירוצים
בית אגרון: 4.00 עוף לי גוף לי
5.45 יום במלכודת
8 9½ שבועות של שברון תשים
22 מציצים
24.00 סיפור בינינג
אורגיל: אימפרית השמש 8.30, 5.30
המצילים הקטנים 4, 12.30, 10.30
כפיר: מוכת ירח 9.30, 7, חבורת הזבל 4.30, 12.30, 10.30
מישושל: חיזור גורלי 9.15, 7
מצודה: שובו של מרטין גר 9.15, 7
עדן: עבודה בעיניים 9, 7, 4.30, 12.30, 10.30
רון: חבורת הזבל 4.30, 12, 10
חשוד 9.15, 7
תיאטרון ירושלים: תקווה ותהילה 9.30, 7
הדובני כפת לי 4.30, 11

■ חיפה

אורה: 10.30 בבוקר 2 סרטים: גוזם מכוכב אחר, אבכי האש
הנודף 9.15, 7, 4.30
אורלי: יופי של החטא 9, 6.45
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
שביט: תל־אביב לוס אנג'לס 9.00, 7
חן: אי אפשר לקנות אהבה 6.45, 4.30
עצמון 1: אבא גנוב 11 בבוקר עבודה בעיניים 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: הדובני כפת לי 4.30, 6.45
11 חיזור גורלי 9.00, 6.45
עצמון 3: ריקוד מושחת 9.15, 7, 4.30, 11
פאר: הסיציליאני 9.15, 6.30
קרן־אור: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7, 4.30
רון: מוכת ירח 9.00, 7, חבורת הזבל 4.30, 12.30, 10.30
רב גת 1: אימפרית השמש 9, 6
המצילים הקטנים 4.15, 11
רב גת 2: העלמים 9.15, 7
הכלב בעל לב הזהב 4.15, 11
רב אור 1: מעקב צמוד 9.15, 6.50, 4.30, 12.30, 10.30
רב אור 2: הנער שידע לעוף 12.30, 10.30
הקיסר האחרון 8.15, 5
רב אור 3: שירת הדרום 4.30, 12.30, 10.30
החשוד 9.15, 6.45

■ קריות חיפה

כפיר: אבא רד ממני 9.15, 7
2 סרטים כרטיס אחד: לבירינט, קראטה קיד 2, 10.30 בבוקר
מבוין: הסיציליאני 9.15, 7
אורות: עבודה בעיניים 9.15, 7
בית העם: הנודף 9.15, 7
הזוהר: חיזור גורלי 9.15, 7
ציון: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7

■ אשדוד

צפית: עבודה בעיניים 9.30, 7.15
אשדורה: עשבי בר 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: עבודה בעיניים 9.30, 7.30
מאור: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.30
רוזה: אבא רד ממני 9.30, 7.30

■ באר־שבע

קן: חיזור גורלי 9.30, 7
חבורת הזבל 4, 12, 10
היכל התרבות: ללא מוצא 9.45, 7

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: עבודה בעיניים 9.30, 7.15, 5
חבורת הזבל 12.30, 10.30
סלון דניאל: דיוק סקטים 9.30, 7.15
כוכב: הדובני כפת לי 2, 4.15
11.00 הנסיך הקטן
יום במלכודת 9.30, 7

■ עפולה

מוסיתה: עבודה בעיניים 9

■ חולון ■ בת־ים

ארמון: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.30, 5

מבויל: מלון חדרי המיטות 9.30, 7.30
עצמאות: הנודף 9.30, 7.15, חבורת הזבל 4.30, 12.30, 10.30
מתנים: קרית שרת: סגור
אורנים: עבודה בעיניים 9.30, 7.15
סביון: חיזור גורלי 9.30, 7, חבורת הזבל 4.30, 12.30, 10.30
רימה: עבודה בעיניים 9.30, 7.15

■ חדרה

הדרה: חיזור גורלי 9.30, 7, 5 עמי ותמי

■ כפר־סבא ■ רעננה

עמל: ללא מוצא 9.15, 7
חן: עבודה בעיניים 9.15, 7
אורות: סגור

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
נוה זית: ללא מוצא 9.15, 7.15
אורה: ריקוד מושחת 9.30, 7.30, 5

■ נהריה ■ עכו

הוד: תל אביב לוס אנג'לס 9, 7
רון: סגור
אורדמירים: סגור

■ נתניה

שמורה: המשפחה בכפר 9.15, 7
הדובני כפת לי 5, 2, 11
אסתר: עבודה בעיניים 9.15, 7
שרון: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7, 5
11 הדובני כפת לי ועליה בארץ הפלאות
רוה: ללא מוצא 9.30, 7.15

■ קרית אונו

מתנים: סגור

■ פתח־תקוה

שלום: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.15
היכל 1: עבודה בעיניים 9.30, 7.15, חבורת הזבל 4.30, 12.30, 10.30
היכל 2: חיזור גורלי 9.30, 7, עבודה בעיניים 4.30, 12.30, 10.30
היכל 3: רקדנים 9.30, 7.15, 5 אבא גנוב 12.30, 10.30

■ קרית שמונה

שביה: שיגעון בחלל 9, 7

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: עבודה בעיניים 9.30, 7.15
חבורת הזבל 5, 2.30, 12.30, 10.30
ג.ג. רון 2: חיזור גורלי 9.30, 7.00
עבודה בעיניים 5, 12.50, 10.30
נגבה: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7
האשוש: סגור
בית העם: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7.15
הדר: שירת הדרום 5, חיזור גורלי 7, 9.30
חן: חבורת הזבל 5, 11 עבודה בעיניים 7.15, 9.15

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: אימפרית השמש 9, 6
ארמון: סגור
לילה: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.15, 5
הדר: חיזור גורלי 9, 7.00
חבורת הזבל 4.30, 12.30, 10.30
רב גן 1: מעקב צמוד 9.50, 7.30
המצילים הקטנים 4.45, 2.50, 12.30, 10.30
רב גן 2: ללא מוצא 9.30, 7.30
הכלב בעל לב הזהב 4.45, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 3: ריקוד מושחת 9.55, 7.25
מתנה קיץ בחלל 4.45, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 4: הקיסר האחרון 9, 6
הדובני כפת לי 4.45, 2.30, 12.30, 10.30
שבטא: קראטה קיד 2, 4.30 לילה מגנוב 7.15, 9.30